

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA-RESTORASYON PROGRAMI

ZONGULDAK İLİ EREĞLİ İLÇESİ, 1 PAFTA, 158
ADA , 4 PARSELDE YER ALAN SİVİL MİMARİ
YAPISI RESTORASYON PROJESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERRA KIZMAZ

İSTANBUL, 2021

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA-RESTORASYON PROGRAMI

ZONGULDAK İLİ EREĞLİ İLÇESİ, 1 PAFTA, 158
ADA , 4 PARSELDE YER ALAN SİVİL MİMARİ
YAPISI RESTORASYON PROJESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERRA KIZMAZ

(180211028)

Danışman
(Prof. Dr. M. Bülent ULUENGİN)

İSTANBUL, 2021

07/07/2021

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mimarlık Anabilim Dalı'nda 180211028 numaralı Serra KIZMAZ'ın hazırladığı "Zonguldak İli Ereğli İlçesi, 1 Pafta, 158 Ada, 4 Parselde Yer Alan Sivil Mimarlık Yapısı Restorasyon Projesi " konulu Mimari Koruma-Restorasyon Tezli Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 07/07/2021 Çarşamba günü saat 16 :00 'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABULÜNE** karar verilmiştir.

Düzeltilme verilmesi halinde:

Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı .../.../20... tarihinde, saat ...:.... da yapılacaktır.

Tez Adı Değişikliği Yapılması Halinde: Tez adının
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Tarih	İmza
(Danışman) Prof. Dr. M. Bülent ULUENGİN	07/07/2021	KABUL
Prof. Dr. Suphi SAATÇI	07/07/2021	KABUL
Doç. Dr. Sibel HATTAP	07/07/2021	KABUL
(İkinci Danışman) *.....	.../ .../20...
*.....	.../ .../20...

*2. Danışman varsa doldurulacak

BEYAN/ ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağılı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Serra Kızmaz

İmza

ZONGULDAK İLİ EREĞLİ İLÇESİ, 1 PAFTA, 158 ADA , 4 PARSELDE YER ALAN SİVİL MİMARİ YAPISI RESTORASYON PROJESİ

Serra Kızmaz

ÖZET

Zonguldak İli, Ereğli ilçesi doğal güzelliklere ve tanık olduğu tarihin izlerini taşıyan taşınmaz kültür varlıklarına sahip olması bakımından dikkate değer bölgelerden biridir. Ancak planlama kararlarındaki yanlışlıklar, onarım ve restorasyon uygulamalarındaki yetersizlikler, koruma bilincindeki eksiklikler ve koruma kültürünün yeterince yerleşmemiş olmasından kaynaklanan sebeplerden dolayı, kültür varlıklarımız her geçen gün yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu çalışma bölgede yer alan kargir ve ahşap sivil mimari örneklerinden biri olan 1 pafta 158 ada 4 parselde yer alan geleneksel konutun yeniden işlevlendirilme önerisinin hazırlanmasını içermektedir. Yapılan analizler, sözlü anlatımlar, analoji çalışması ve mimari gereklilikler doğrultusunda restitüsyon projesi hazırlanan yapının rölöve ve restitüsyon çalışmaları neticesinde Etnografya Müzesi işlevi ile restorasyon projesi tamamlanmıştır.

Anahtar kelimeler; Zonguldak Ereğli, Geleneksel Konut , Restorasyon, Koruma , Kültürel Miras

**THE CIVIL ARCHITECTURE STRUCTURE RESTORATION
PROJECT LOCATED IN 1 LAYOUT, 158 ISLAND, 4 PLOTS,
ZONGULDAK PROVINCE , EREĞLİ DISTRICT**

Serra Kızmaz

ABSTRACT

Ereğli district of Zonguldak province is one of the remarkable regions in terms of having natural beauties and immovable cultural assets bearing the traces of the history it has witnessed. In spite of, our cultural assets are facing the danger of extinction day by day due to the inaccuracies in planning decisions, inadequacies in repair and restoration practices, deficiencies in conservation awareness and the fact that the conservation culture is not sufficiently established. This study includes the preparation of a proposal for re-functioning the traditional house located on plot 1, plot 158 block 4, which is one of the examples of masonry and wooden civil architecture in the region. The restoration project with the function of Ethnography Museum was completed as a result of the survey and restitution studies of the building, whose restitution project was prepared in line with the analyses, oral explanations, analogy work and architectural requirements.

Anahtar kelimeler; **Zonguldak Ereğli, Traditional Dwelling, Restoration, Conservation , Cultural Heritage**

ÖNSÖZ

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren danışmanım Prof. Dr. M. Bülent ULUENGİN' e , Ereğli'deki rölöve ve tespit çalışmalarım sırasında bana her şekilde yardımcı olan Ereğli Belediyesi yetkililerine ve çalışanlarına, konakla ilgili bilgileriyle restitüsyon çalışmalarına ışık tutan Ereğli Belediyesi İmar Müdürü Mustafa KILIÇ' a, Ereğli'nin eski fotoğraflarına ulaşırken bana arşivini açan H. Engin ÖZTABAK' a çok teşekkürlerimi sunarım.

Bu zamana kadar olan tüm desteklerinden dolayı annem Feride KIZMAZ' a, rölöve çalışmalarım esnasında yanımda olan babam Ahmet F. KIZMAZ' a , bu süreçte manevi destekleri ile abim Tarık KIZMAZ eşi Çağla KIZMAZ' a , ablam Büşra ÖREN ve eşi Hidayet ÖREN' e ayrıca teşekkür ediyorum.

Ortofoto tekniğinde yardımcı olan Muhammed ÇOLAK' a, malzeme analiz paftalarımnda yardımcı olan Nursena ARIKAN' a ve her zaman yanımda olan tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Serra KIZMAZ

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ.....	vi
ŞEKİL LİSTESİ	ix
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1. YAPININ BULUNDUĞU BÖLGE: EREĞLİ.....	2
1.1. COĞRAFİ KONUM.....	2
1.2.TARİHSEL GELİŞİMİ	4
1.3.SOSYAL VE EKONOMİK YAPI	7
1.4.GELENEKSEL EREĞLİ EVLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ	10
İKİNCİ BÖLÜM.....	19
2.YILMAZ YALÇIN EVİ (1 PAFTA 158 ADA 4 PARSELDEKİ KONUT)	19
2.1. KONUMU	19
2.2. TARİHÇESİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ	20
2.3.RÖLÖVE	21
2.3.1. Vaziyet Planı.....	21
2.3.2. Bodrum Kat Planı	21
2.3.3. Zemin Kat Planı	21
2.3.4. Birinci Kat Planı	30
2.3.5. Çatı Katı Planı (Cihannüma Katı)	38
2.3.6. Cephe Özellikleri.....	40
2.3.7 Yapının Tekniği Ve Malzeme Özellikleri	44
2.3.8. Mimari Öğeler	48
2.3.9. Yapıdaki Bozulmalar	58
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	59
3.RESTİTÜSYON	59
3.1.RESTİTÜSYON KARARLARI.....	59
3.1.1. Plan Restitüsyonu.....	59
3.1.2.Cephe Restitüsyonu	59
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	61
4.RESTORASYON ÖNERİSİ.....	61

4.1. YAPININ ETNOGRAFYA MÜZESİ OLARAK DÜZENLENMESİ	61
4.2. YAPININ ONARIMINA İLİŞKİN ÖNERİLER	61
SONUÇ	63
KAYNAKÇA	64
EKLER	65

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. 1: Karadeniz Ereğli Haritası (URL-1)	2
Şekil 1. 2: Karadeniz Ereğli Haritası (Erentürk, 1945).....	2
Şekil 1. 3: Ereğli Körfezi Haritası, Jacques Pervititch, 1935 sonrası (IFEA Harita Atölyesi) ..	3
Şekil 1. 4:Heraclea Pontica Ereğli Haritası , Von Diest, 1866	4
Şekil 1. 5: Bender Ereğli haritası , Charles A. Hartley, 1881.....	5
Şekil 1. 6: Güneyden Ereğli Gravürü, W. F. Ainsworth, 1838 (Hoepfner, 1966, s.6)	6
Şekil 1. 7: Kuzeyden Eleğri Gravürü, Pitton de Tournefort, 1701 (Hoepfner, 1966, s.6).....	6
Şekil 1. 8: Kömür havzasında çalışan maden işçileri (Gürdal Özçakır arşivi).....	7
Şekil 1. 9: Ereğli Uzunkum Ovası, 1940'lar (H. Engin Öztapak arşivi).....	8
Şekil 1. 10: Ereğli Sahili, 1968 (Zeki Mısırlı arşivi).....	9
Şekil 1. 11: Ereğli Sahili (H.Engin Öztapak arşivi).....	9
Şekil 1. 12: Uzunkum'da konumlanan Erdemir , 1999 (Mahmut Daşdelen arşivi).....	10
Şekil 1. 13: Halil Paşa Konağı ön cephe (Engin Öztapak arşivi).....	11
Şekil 1. 14: Halil Paşa Konağı arka cephe, Müze.....	12
Şekil 1. 15: Halil Paşa Konağı ön cephe, Müze. (Cemalettin Ünlü arşivi).....	12
Şekil 1. 16: Mısırcılar Konağı.....	13
Şekil 1. 17: Mısırcılar Konağı (Kent Müzesi)	13
Şekil 1. 18: Piyale Paşa Konağı	14
Şekil 1. 19: Piyale Paşa Konağı (sahil tarafından girilen cephesi)	15
Şekil 1. 20: Ellisekizler Konağı ön cephe (Cemil R. Baykal arşivi).....	16
Şekil 1. 21: Ellisekizler Konağı yan görünüm (Cemil R. Baykal arşivi).....	16
Şekil 1. 22: Ellisekizler Konağı (Mahmut Daşdelen arşivi)	16
Şekil 1. 23: Oğuzların Evi (Ahsen Karagöl arşivi)	17
Şekil 1. 24: Oğuzların Evi (Ahsen Karagöl arşivi)	17
Şekil 1. 25: Alionsekiz Sokağı'nda kargir bir konut	18
Şekil 2. 1: Orhanlar Mahallesi konumu (Url – 2).....	27
Şekil 2. 2: Halil Paşa Camii, 1970 yılı öncesi (H. Engin Öztapak arşivi).....	19
Şekil 2. 3: Yapı ve Halil Paşa Camii ilişkisi.....	19
Şekil 2. 4: Konak ve Halil Paşa Camii 1950'ler (H.Engin Öztapak arşivi).....	20
Şekil 2. 5: Konak ve çevresi (H.Engin Öztapak arşivi)	21
Şekil 2. 6: Z01 numaralı hol giriş kapısından görünüm.....	22
Şekil 2. 7: Z01 numaralı hol giriş kapısına bakış	22
Şekil 2. 8: Z02 numaralı oda girişi.....	31
Şekil 2. 9: Z02 numaralı oda.....	23
Şekil 2. 10: Z03 numaralı mutfak	24
Şekil 2. 11: Z04 numaralı wc.....	24
Şekil 2. 12: Z06 numaralı holden Z05 numaralı odaya giriş	25
Şekil 2. 13: Z05 numaralı oda.....	25
Şekil 2.14: Z06 numaralı hol	26
Şekil 2. 15: Z06 numaralı holden Z07 numaralı odaya giriş	27
Şekil 2. 16: Z07 numaralı odada bulunan yüklük ve ocak.....	27
Şekil 2. 17: Z07 numaralı odada bulunan pencere.....	28
Şekil 2. 18: Z08 numaralı wc.....	28
Şekil 2. 19: Z09 numaralı oda girişi	29

Şekil 2. 20: Z09 numaralı oda.....	30
Şekil 2. 21: 101 numaralı holden balkona bakış	30
Şekil 2. 22: Balkon tarafından hole bakış	31
Şekil 2. 23: 102 numaralı oda girişi	31
Şekil 2. 24: 102 numaralı oda	32
Şekil 2. 25: 103 numaralı wc	32
Şekil 2. 26: 104 numaralı wc	33
Şekil 2. 27: 105 numaralı oda girişi	34
Şekil 2. 28: 106 numaralı hol.....	35
Şekil 2. 29: 107 numaralı oda	35
Şekil 2. 30: 107 numaralı odada bulunan yüklük ve ocak	36
Şekil 2. 31: 108 numaralı odaya giriş	36
Şekil 2. 32: 108 numaralı odada bulunan yüklük	37
Şekil 2. 33: Balkonda bulunan demir korkuluk	37
Şekil 2. 34: Mermer korint başlıklı sütun üzerinde balkon.....	38
Şekil 2. 35: Çatı katında bulunan merdiven kısmı.....	38
Şekil 2. 36: Çıkmaların bulunduğu kısımlardan biri.....	39
Şekil 2. 37: Kuzeybatı cephesi sokak ilişkisi.....	40
Şekil 2. 38: Kuzeybatı cephesi (ortofoto tekniği ile oluşturulmuştur.).....	40
Şekil 2. 39: Kuzeydoğu cephesi (ortofoto tekniği)	41
Şekil 2. 40: Güneydoğu cephesi	42
Şekil 2. 41: Güneybatı cephesi.....	43
Şekil 2. 42: Z06 holden merdivene geçiş.....	53
Şekil 2. 43: Merdivenden alt kata bakış.....	44
Şekil 2. 44: 106 holden merdivene geçiş.....	53
Şekil 2. 45: Merdiven ile çatı katına çıkış	44
Şekil 2. 46: Çatı katından merdivene bakış.....	54
Şekil 2. 47: Yapı girişi çift merdiven.....	45
Şekil 2. 48: Beton müdahaleli merdiven.....	54
Şekil 2. 49: Mermer basamaklı merdiven	45
Şekil 2. 50: Güneydoğu giriş merdiveni (yan).....	54
Şekil 2. 51: Güneydoğu giriş merdiveni (ön)	45
Şekil 2. 52: Z01 holde ahşap kirişler	55
Şekil 2. 53: Z02 oda ahşap tavan kaplaması	46
Şekil 2. 54: Z04 wc ahşap tavan kaplaması.....	55
Şekil 2. 55: Z05 oda ahşap tavan kaplaması	46
Şekil 2. 56: Z09 oda ahşap tavan kaplaması.....	55
Şekil 2. 57: 104 wc ahşap tavan kaplaması	46
Şekil 2. 58: 108 oda ahşap tavan kaplaması.....	55
Şekil 2. 59: Çatı katı ahşap tavan kaplaması.....	46
Şekil 2. 60: Z02 Oda ahşap döşeme kaplaması.....	56
Şekil 2. 61: 105 Oda ahşap döşeme kaplaması	47
Şekil 2. 62: Beton ile müdahale edilmiş döşeme	56
Şekil 2. 63: Islak hacimde bulunan seramik yüzey.....	47
Şekil 2. 64: Minareden çatı görünümü.....	56
Şekil 2. 65: Çatı katı detay görünüm	47

Şekil 2. 66: Çatı arası ahşap kuşaklama.....	57
Şekil 2. 67: Çatı arası yapım tekniği detay	48
Şekil 2. 68: Çatı katı pencereden görünüm.....	57
Şekil 2. 69: Çatı arası detayı baca.....	48
Şekil 2. 70: K1 poz numaralı kapı.....	58
Şekil 2. 71: K2 poz numaralı kapı	49
Şekil 2. 72: K3 poz numaralı kapı.....	58
Şekil 2. 73: K4 poz numaralı kapı	49
Şekil 2. 74: K4 poz numaralı kapı boşluğu.....	58
Şekil 2. 75: K5 poz numaralı kapı	49
Şekil 2. 76: K6 poz numaralı kapı boşluğu	59
Şekil 2. 77: K7 poz numaralı kapı.....	50
Şekil 2. 78: K8 poz numaralı kapı.....	59
Şekil 2. 79: K9 poz numaralı kapı boşluğu.....	50
Şekil 2. 80: K10 poz numaralı kapı boşluğu.....	51
Şekil 2. 81: Z02 odadan P1 pencere.....	60
Şekil 2. 82: P2 pencere	51
Şekil 2. 83: P3 pencere kuzeybatı cephesinden görünüm.....	61
Şekil 2. 84: P5 pencere	52
Şekil 2. 85: P4 poz numaralı pencereler ve yuvarlak tepe pencereleri	52
Şekil 2. 86: P6 pencereler 102 odadan görünüm.....	62
Şekil 2. 87: P7 pencereler kuzeybatı cepheden.....	53
Şekil 2. 88: P8 poz numaralı pencereler 101 holden görünüm.....	53
Şekil 2. 89: P9 pencere yuvarlak tepe pencereli.....	63
Şekil 2. 90: P10 pencere (solda) ve P11 (sağda).....	54
Şekil 2. 91: P9 poz numaralı pencere (ortadaki).....	63
Şekil 2. 92: P11 poz numaralı pencere (solda)	54
Şekil 2. 93: Z09 odada bulunan ahşap raf.....	64
Şekil 2. 94: Hol ve odalarda kullanılan yatay çıtalar	55
Şekil 2. 95: Çatı saçak altı süslemeleri.....	64
Şekil 2. 96: Çatı saçak altı süslemeleri	55
Şekil 2. 97: Çıkma altındaki ahşap payandalar.....	64
Şekil 2. 98: Ahşap söveli pencereler.....	55
Şekil 2. 99: Z07 odada bulunan ocak.....	56
Şekil 2. 100: 107 odada bulunan ocak	56
Şekil 2. 101: Z07 odada bulunan DP1 poz numaralı dolap	57
Şekil 2. 102: 107 odada bulunan DP2 poz numaralı dolap.....	57
Şekil 3. 1: Güneydoğu cephesine açılan kapı içeriden görünüm.....	60
Şekil 3. 2: Güneydoğu cephesindeki betonarme merdiven.....	60
Şekil A. 1: Rölöve Vaziyet Planı 1/500 Ölçek.....	66
Şekil A. 2: Rölöve Vaziyet Planı 1/100 Ölçek	67
Şekil A. 3: Rölöve Bodrum Kat Planı.....	68
Şekil A. 4: Rölöve Zemin Kat Planı	69
Şekil A. 5: Rölöve Birinci Kat Planı.....	70
Şekil A. 6 : Rölöve Çatı Katı Planı	71

Şekil A. 7: Rölöve Bodrum Kat Döşeme Planı	72
Şekil A. 8: Rölöve Zemin Kat Döşeme Planı	73
Şekil A. 9: Rölöve Birinci Kat Döşeme Planı	74
Şekil A. 10: Rölöve Çatı Katı Döşeme Planı	75
Şekil A. 11: Rölöve Zemin Kat Tavan Planı	76
Şekil A. 12: Rölöve Birinci Kat Tavan Planı	77
Şekil A. 13: Rölöve Çatı Katı Tavan Planı	78
Şekil A. 14: Rölöve A-A Kesiti	79
Şekil A. 15: Rölöve B-B Kesiti	80
Şekil A. 16: Rölöve Güneybatı Cephesi	81
Şekil A. 17: Rölöve Güneydoğu Cephesi	82
Şekil A. 18: Rölöve Kuzeybatı Cephesi	83
Şekil A. 19: Rölöve Kuzeydoğu Cephesi	84
Şekil A. 20: Rölöve P1 Pencere Detayı	85
Şekil A. 21: Rölöve P2 Pencere Detayı	86
Şekil A. 22: Rölöve K1 Kapı Detayı	87
Şekil A. 23: Rölöve Ocak Detayı	88
Şekil A. 24: Rölöve K8 Kapı Detayı	89
Şekil A. 25: Rölöve Malzeme Analizi Bodrum Kat Planı	90
Şekil A. 26: Rölöve Malzeme Analizi Zemin Kat Planı	91
Şekil A. 27: Rölöve Malzeme Analizi Birinci Kat Planı	92
Şekil A. 28: Rölöve Malzeme Analizi Çatı Kat Planı	93
Şekil A. 29: Rölöve Malzeme Analizi Zemin Kat Tavan Planı	94
Şekil A. 30: Rölöve Malzeme Analizi Birinci Kat Tavan Planı	95
Şekil A. 31: Rölöve Malzeme Analizi Çatı Kat Tavan Planı	96
Şekil A. 32: Rölöve Malzeme Analizi A-A Kesiti	97
Şekil A. 33: Rölöve Malzeme Analizi B-B Kesiti	98
Şekil A. 34: Rölöve Malzeme Analizi Güneybatı Cephesi	99
Şekil A. 35: Rölöve Malzeme Analizi Güneydoğu Cephesi	100
Şekil A. 36: Rölöve Malzeme Analizi Kuzeybatı Cephesi	101
Şekil A. 37: Rölöve Malzeme Analizi Kuzeydoğu Cephesi	102
Şekil A. 38: Rölöve Bozulma Analizi Bodrum Kat Planı	103
Şekil A. 39: Rölöve Bozulma Analizi Giriş Kat Planı	104
Şekil A. 40: Rölöve Bozulma Analizi Birinci Kat Planı	105
Şekil A. 41: Rölöve Bozulma Analizi Çatı Kat Planı	106
Şekil A. 42: Rölöve Bozulma Analizi Zemin Kat Tavan Planı	107
Şekil A. 43: Rölöve Bozulma Analizi Birinci Kat Tavan Planı	108
Şekil A. 44: Rölöve Bozulma Analizi Çatı Kat Tavan Planı	109
Şekil A. 45: Rölöve Bozulma Analizi A-A Kesiti	110
Şekil A. 46: Rölöve Bozulma Analizi B-B Kesiti	111
Şekil A. 47: Rölöve Bozulma Analizi Güneybatı Cephesi	112
Şekil A. 48: Rölöve Bozulma Analizi Güneydoğu Cephesi	113
Şekil A. 49: Rölöve Bozulma Analizi Kuzeybatı Cephesi	114
Şekil A. 50: Rölöve Bozulma Analizi Kuzeydoğu Cephesi	115

Şekil B. 1: Vaziyet Planı	116
---------------------------------	-----

Şekil B. 2: Bodrum Kat Döşeme Planı	117
Şekil B. 3: Zemin Kat Döşeme Planı	118
Şekil B. 4: Birinci Kat Döşeme Planı	119
Şekil B. 5: Çatı Katı Döşeme Planı.....	120
Şekil B. 6: Zemin Kat Tavan Planı	121
Şekil B. 7: Birinci Kat Tavan Planı	122
Şekil B. 8:Çatı Kat Tavan Planı.....	123
Şekil B. 9: A-A Kesiti.....	124
Şekil B. 10: B-B Kesiti	125
Şekil B. 11: Güneybatı Cephesi	126
Şekil B. 12: Güneydoğu Cephesi.....	127
Şekil B. 13: Kuzeybatı Cephesi	128
Şekil B. 14: Kuzeydoğu Cephesi	129
Şekil C. 1: Vaziyet Planı.....	130
Şekil C. 2: Bodrum Kat Döşeme Planı	131
Şekil C. 3: Zemin Kat Döşeme Planı.....	132
Şekil C. 4: Birinci Kat Döşeme Planı	133
Şekil C. 5: Çatı Kat Döşeme Planı	134
Şekil C. 6: Zemin Kat Tavan Planı.....	135
Şekil C. 7: Birinci Kat Tavan Planı	136
Şekil C. 8: Çatı Kat Tavan Planı.....	137
Şekil C. 9: A-A Kesiti.....	138
Şekil C. 10: B-B Kesiti	139
Şekil C. 11: Güneybatı Cephesi.....	140
Şekil C. 12: Güneydoğu Cephesi.....	141
Şekil C. 13: Kuzeybatı Cephesi	142
Şekil C. 14: Kuzeydoğu Cephesi.....	143

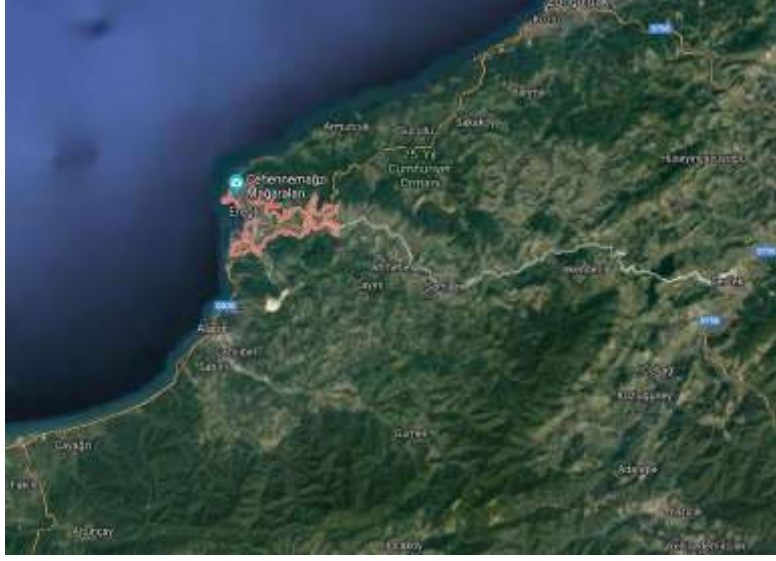
GİRİŞ

Kültürel,sosyal,ekonomik değişimler geleneksel konutlar için incelenmesi gereken alanlardır. Belirli bir amaca hizmet etmek için yapılan konutun; zamanla ve çeşitli sebeplerle kullanım amacına duyarsızlaşması koruma kavramını etkilemektedir. Kullanıcılar, değişen ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda iç ve dış mekanlara müdahale ederek geleneksel konutun dokusunu değiştirmektedir. Sosyokültürel değişimlerin yaşam biçimine yansımama durumunda ve ekonomik yetersizlikler sebebi ile geleneksel konut tahrip olmakta kimi zaman da terk edilmektedir. Proje kapsamı içerisinde Zonguldak ili Ereğli ilçesinde bulunan Yılmaz Yalçın Konutu ve yakın çevresi hakkında kaynaklar taranmış, makale ve tezler araştırılmış, elde edilen veriler doğrultusunda konutun yeniden işlev kazanması değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı, 19. - 20. Yüzyıllarda inşa edilmiş olan Yılmaz Yalçın Konutu'nun zaman içerisindeki değişim sürecinin ve günümüzdeki hâlinin ayrıntılı olarak incelenip belgelenecek yapının yeniden kullanılabilmesi için özgünlüğüne uygun öneriler sunulmasıdır. Bu çalışma, Yılmaz Yalçın Konutu'nu detaylı şekilde ele alarak, konutun ihtiyaçlarını ve yapım tekniklerini araştıracaktır. Bu amaçla yapılan çalışma yapının rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin yapılmasını kapsayacaktır. Rölövesi daha önce 2007 yılında yapılmış olan bina, yıllar içerisinde tahribata maruz kaldığından rölövesi yeniden alınacaktır. Rölöve çalışmasına plan, cephe krokilerinin ayrıntılı çizimi ile başlanacaktır. Kroki çizimlerinin ardından ölçüm işlemleri ile çalışmaya devam edilecektir. Ölçüm işlemleri 2019 yılının Ağustos ayında bir hafta, Eylül ayında iki hafta ,Ekim ayında bir hafta süreyle yapılacaktır. Ölçümlerde geleneksel üçgenleme metodu kullanılacaktır.

Arşiv çalışmaları İstanbul, Kdz. Ereğli ve Karabük'te yürütülecektir. İnternet üzerinden YÖK Ulusal Tez Merkezi'nden, İstanbul'da Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi THY Kütüphanesi'nden akademik tezlere ulaşılabilecektir. Yapının restitüsyon çizimi için Ereğli'de bulunan fotoğrafçı H.Engin Öztabak arşivi taranacaktır.

1. YAPININ BULUNDUĞU BÖLGE: EREĞLİ

1.1. COĞRAFİ KONUM

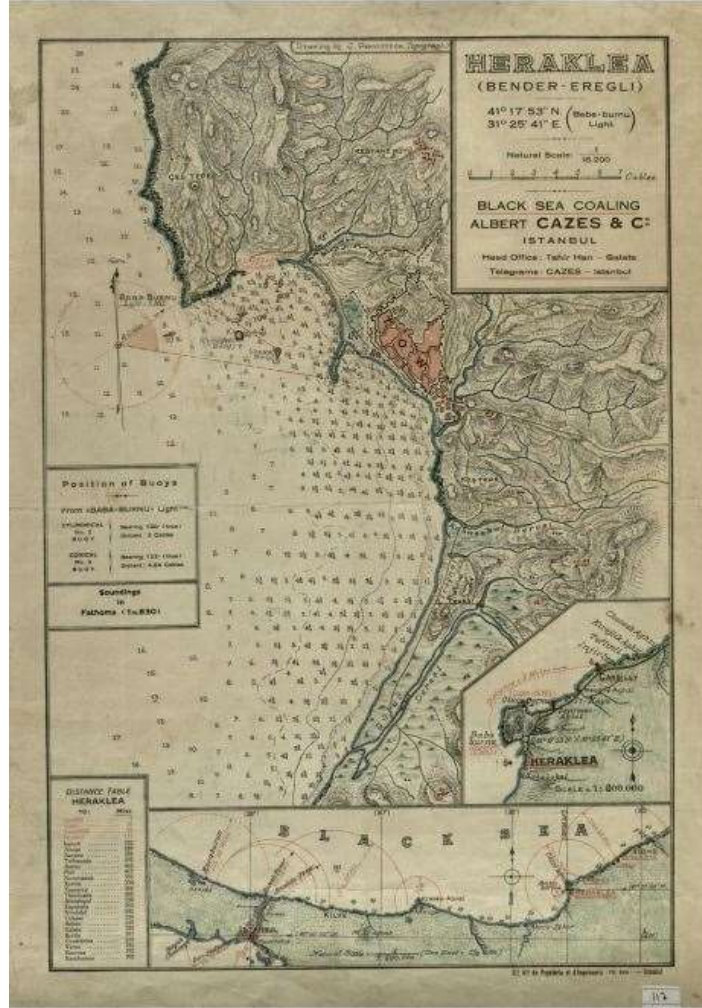
Şekil 1. 1: Karadeniz Ereğli Haritası (URL-1)

Zonguldak ili, Batı Karadeniz Bölgesi'nde $41^{\circ} 00'$ ve $41^{\circ} 48'$ kuzey enlemleriyle $31^{\circ} 14'$ ve $33^{\circ} 09'$ doğu boylamları arasında yer alır. Yüzölçümü $8,629 \text{ km}^2$ 'dir. Zonguldak'ın kuzeyi ve batısı Karadeniz'le çevrilidir. İlin güney sınırı boyunca uzanan Bolu Dağları, il alanını Bolu ve Çankırı illerinden ayıran bir doğal sınır durumundadır. Kentin kuzeydoğusunda ise Kastamonu ili yer almaktadır (Yurt Ansiklopedisi, 1982-84, s.7709). Karadeniz Ereğli, Anadolu'nun Batı Karadeniz Bölgesinin batısında $41^{\circ} 53'$ kuzey enlemiyle $31^{\circ} 25'$ doğu boylamında konumlanmıştır. İlçenin doğusunda Zonguldak şehri ile Devrek ilçesi, Güneyinde ise Bolu ilinin Akçakoca ilçesi ve Yığılca ile Zonguldak İlinin Alaplı ilçesi bulunmaktadır. Ereğli, 782 km^2 'lik yüzölçümü ile Zonguldak'ın en büyük ilçesidir. Karadeniz'in batısında sahil şeridi, geniş bir kıvrımla kuzeye yönelerek, Bababurnu'nu oluşturur ve burada doğal bir liman çukuru meydana gelir. (Akkaya, 1994, s.7-10)

Şekil 1. 2 Karadeniz Ereğli Haritası (Erentürk, 1945)

Karadeniz Ereğli, sınırları boyunca 120 km.'lik kıyı şeridine sahiptir. Batı Karadeniz'in sahile dik yamaçlarla inen doğal yapısı Ereğli'ye de hakimdir. Yükseklikleri 200-250 m. arasında değişen tepeler kentin genel görüntüsü içinde öne çıkmaktadır. Ereğli-Alaplı arasındaki kesintisiz tepeler Ereğli'nin önemli bir özelliğidir. Arazi, genel olarak dağlık ve engebelidir. Yer yer derin vadilerle kesilen arazi, Zonguldak'a doğru yükselmeye başlar ama bu yükselteler il sınırları içinde 2000 m.'yi geçmez. Ereğli, il genelinin aksine %10 eğimi ile kentsel ve sanayi yerleşimine çok elverişli bir yapıdadır. (Karadeniz Ereğli Belediyesi,1998, s. 16)

Şekil 1. 3 Ereğli Körfezi Haritası, Jacques Pervititch, 1935 sonrası (IFEA Harita Atölyesi)

Sahil şeridinin plaj alanları dışında kalan kıyıları yüksek ve yalıyarlıdır. Bu yalıyarlar 100-150 m. yüksekliğe ulaşan kalker tabakalarından oluşmaktadır. Ereğli'nin kurulduğu kıyımın doğal görünümü denizin, Erdemir karayolu ve denizyolu için doldurulmasıyla bugünkü halini almış ve eskiden denizle temasta olan dik kıyı ve evler yaklaşık 30 yıldır denizden 50-60 m. kadar içeride kalmıştır. (Karadeniz Ereğli Belediyesi,1998, s. 19)

1.2.TARİHSEL GELİŞİMİ

Geçmiş 2500 yıl öncesine uzandığı düşünülen Kdz.Ereğli ,2000 yılında Zoroğlu köyü yakınlarında bulunan Yassıkaya’da yapılan kazı sonucunda bölge geçmişinin 4500 yıl öncesine uzandığı saptanmıştır. Anadolunun kuzeybatısında yer alan bu antik kent tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Prof. Dr. Tufan Efe’nin incelediği araştırmalar neticesinde Erken Tunç Çağı’nda bölgeye göç yoluyla gelmiş, Hitit metinlerinde de adı geçen Kaşka kavminin yaşamış olabileceği öne sürülmektedir. Ek olarak Hitit tabletlerinde Anadolu’nun kuzeybatısında bulunan , Palaca konuşan Pala halktan da bahsedilmektedir.

Ereğli isminin ortaya çıkışı hakkında çeşitli rivayetler vardır. Kdz. Ereğli’nin tarihte bilinen ilk adı Maryandyn (Maryandin) ülkesi anlamına gelen “Maryandinia” (Maryandinya) dır. Ereğli’ye yerleşen ilk kavim olan Maryandin’ler Trak soyundandırlar ve M.Ö. 2000 yıllarında bu bölgeye gelerek kenti kurmuşlar ve burayı yurt edinmişlerdir.(Karadeniz Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası Rehberi,1986, s.1) Kentin adı daha sonra “Herakleia-Pontike” olmuştur. Bu adı ünlü mitolojik kahraman Herakles’ten gelmedir. Herakles, Altın Post’u almak için çıktığı yolculukta yerine getirmesi gereken zorlu on iki görevden biri olarak Theseus’u kurtarmak için Ölüler Ülkesi’ne girer ve arkadaşını kurtararak Kerberos’u da yer yüzüne çıkarır. Ölüler Ülkesinin girişi, yani cehennem ağzı, Yunan mitolojisine göre Maryandinya’dadır. Rodoslu Apollonyus tarafından Argonot seferi nakledilirken, M.Ö. 1200’lerde bu bölgenin yerli halkı olan Maryandinler’in Bitinya baskınından Herakles’ in yardımıyla kurtuldukları için kentlerine bu kahramanın adını, nişanı şükran ifadesi olarak verdikleri ifade edilmiştir.(Aygün, 1960 , s. 14) Ayrıca Herakleia Pontike’nin efsanevi olarak Delf Hatifi’nin (Boitia kökenli Idmon) kehanetine göre kurulduğu da efsanede yer almaktadır. Trogus’un 16. kitabında sözü edilen bu efsaneye göre: Delf Hatifi, bir salgın hastalıktan acı çeken ve Phoialılar’la savaş korkusuyla tehdit edilen Boitialılara, eğer kötü yazgıdan kurtulmak istiyorlarsa Pontos kıyısında bir koloni kurmalarını bunu da Herakles’e adamalarını buyurmuştur.(Akkaya,1994,s.13) Böylelikle kentin adı, Anadolu’da Herakles’e atıfta bulunan diğer kentlerden ayırmak suretiyle, Karadeniz için kullanılan Pontike kelimesi de kullanarak (Heraklea printhus; Marmara Ereğli, Heraklea Cibistra; Konya Ereğli’dir.) Herakleia Pontike olarak belirlenmiştir.

Şekil 1. 4 Heraclea Pontica Ereğli Haritası , Von Diest, 1866

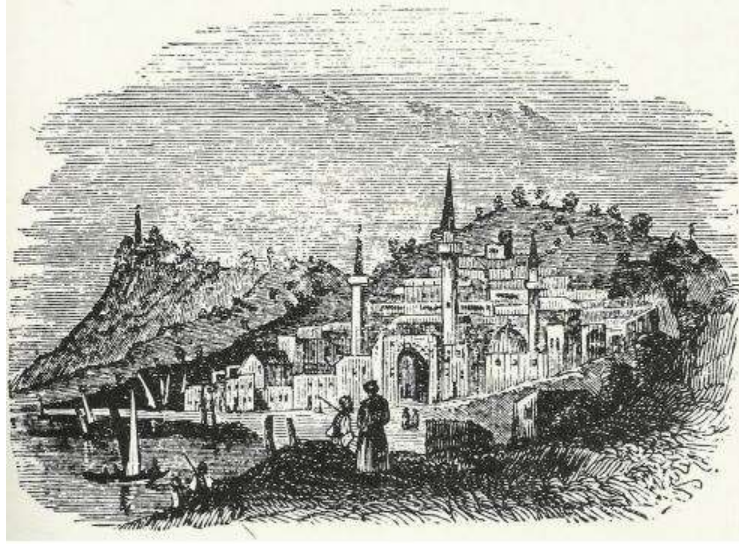
“Ereğli” adına muhtelif kaynaklarda, Heraclea Pontica, Héraclée, L’Areclée, La Reclée şeklinde de rastlanmaktadır. Şehre, Pontuslular tarafından “Pontoratorya” adının da verildiği kabul edilir. Romalıların Metropolist, Arapların Irakliye dedikleri bu şehir tarih boyunca Ereğli adıyla anılmakla beraber, Eribolum ve İribolum isimlerini de almıştır. Kent, Katip Çelebi’nin Cihannuma’sında Bender Ereğli olarak isimlendirilmiştir.(Aygün, 1960, s.15)

Şekil 1. 5 Bender Ereğli haritası , Charles A. Hartley, 1881.

Bölgede yaşayan ilk kavim Maryandinlerden sonra, M.Ö. 800’lerde İyon göçleri ile Karadeniz kıyılarına Megarlar ve Beotyalılar yerleşmişlerdir. Megarlar Herakleia’ya akropolis, agora, liman, tapınak gibi eserler inşa etmişlerdir. M.Ö. 400’lerde Onbinler Ordusu Trabzon’dan Herakleia’ya gelir. Xenophon kenti ‘Megarların Maryandinya memleketindeki kolonisi’ olarak tanımlamaktadır. M.Ö. 364’te kentte halk isyanını çıkınca bunu bastıran bastıran Klearchos tiranlığı ilan eder ve Herakleia Pontika Tiranlığı dönemini başlatmış olur. M.Ö. 220’lerde başlayan Pontus Devri, M.Ö. 70’de Roma İmparatorluğu’nun kente hâkim olması ile sona ermiştir. Romalılar kenti yakıp yıkarak ele geçirmiştir, yeniden imar ederken Helen Devri eserlerinin malzemelerini kullanmışlardır. 395’te Roma İmparatorluğu’nun ikiye ayrılması ile kent Bizans (Doğu Roma) İmparatorluğu’na bağlanmıştır.9 ve 10. yüzyıl aralığında Arap saldırıları ve korsan baskınları ile zarar gören Ereğli surları yenilenmiştir. Ereğli’deki 1206 tarihli sur kitabesinde, İmparator Andronikos (1183-1185) döneminde Ereğli’de yapılan imar faaliyetlerinden bahsedilmektedir. 1212 tarihinde Ereğli ve Amasra İznik İmparatoru Laskaris’e bağlanmıştır. 1270 yılında Amasra Kalesi’ne giren Cenevizliler’in Ereğli Kalesi’ne girişleri için 1275 tarihinde olduğu tahmin edilmektedir. Alaaddin Keykubat (1219-1236) Kastamonu ve Safranbolu’yu ele geçirmesiyle Batı Karadeniz’de 13. yüzyılda Bizans İmparatorluğu’nun zayıflaması ile iç kesimlere Türklerin, kıyı kesimine ise Cenevizlilerin hâkim olduğu bir dönemdir. Osmanlı ‘nın kente hâkim olmasının tarihi ile ilgili net bir veri

olmasa da en yaygın olarak; Orhan Gazi (1326-1361) ya da Yıldırım Bayezid (1389-1402) dönemleri şeklinde iki görüş vardır. Kentin, anlaşma ile mi yoksa fethedilerek mi alındığı kesin olarak bilinmemek ile birlikte ; 14. yy. sonu - 15. yy. başında Osmanlı Devleti'ne geçtiği ifade edilmektedir. Osmanlı zamanında Ereğli 'Bendrekli' (Ereğli İskelesi) şeklinde anılmaktadır. 14-16. yüzyıllar arası Ereğli'de Türkleştirme politikası izlenmiştir. Osmanlı zamanında mütevazı bir sahil kasabası olarak varlığını sürdürüştür. 17.yüzyıl ile 19. yüzyılın ortalarına kadar ayanlık bulunan Ereğli'de son ayan Ali Molla'dır (1810-1821). 1839 yılında Bolu Sancağı'na bağlı bir kazadır Ereğli. Osmanlı Devleti'nde 1864'te çıkarılan nizamname ile vilayet sistemine geçilmiştir. Ereğli'de kaymakamlık teşkilatı 1869'ta, belediye teşkilatı ise 1870'de kurulmuştur (Duran, 2015). 1899'da ise, kömür işletmelerinin etkisiyle önem kazanan Zonguldak kaza merkezi olmuştur (Yurt Ansiklopedisi, 1982-84, s.7723). 1920'de Fransız İşgali'ne karşı Ereğli halkı direniş göstererek, başarıya ulaşmıştır. İşgal yaklaşık olarak 100 gün sürmüştür: 8 Mart 1920-18 Haziran 1920 (Yurt Ansiklopedisi, 1982-84, s.7723)

Şekil 1. 6 Güneyden Ereğli Gravürü, W. F. Ainsworth, 1838 (Hoepfner, 1966, s.6)

Şekil 1. 7 Kuzeyden Elegri Gravürü, Pitton de Tournefort, 1701 (Hoepfner, 1966, s.6)

1.3.SOSYAL VE EKONOMİK YAPI

Tarihi M.Ö 4500 yıllara dayanan ve önemli medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan Ereğli, 'ticaret iskelesi' niteliği taşıyan doğal limanı ile çekim noktası olmuştur. Aynı zamanda ormanlık alanlardan oluşan doğal bitki örtüsü ile bölgeden Rumelihisarı'na ahşap temin edilmesi, Ereğli'yi önemli bir kereste kaynağı haline getirmiştir. Bölgenin sahil yerleşimi olması ile balıkçılık ve çok eğimli olmayan arazileri ile tarım yapılmıştır. Yüzyıl arayla madencilik ve ağır sanayi hamlelerinin gerçekleşmesiyle sahil kasabasından kente hatta sanayi kentine evrilen Ereğli'nin bünyesinde sosyal, fiziksel, demografik ve ekonomik değişimler meydana gelmiştir.

Ereğli'de insanların hayatlarını kazanma yolları çok çeşitli değildir. En başta kasabanın "varolma nedeni" tüccarlık ve esnaflık gelir. İkinci yol, Ereğli Kömür İşletmesi'nin ve onunla ilgili liman ve demiryolu gibi kuruluşların sağladığı çeşitli memurluk ve işçiliklerdir. Bunu askerlik, devlet memuriyetleri ve serbest meslekler takip eder. Denizcilik ve balıkçılık, bu işle ilgilenenler az olduğu halde, çok fazla göze çarpar. Tarım ile hayat kazanmak en arkada gelir. (Kıray, 2000, s. 83)

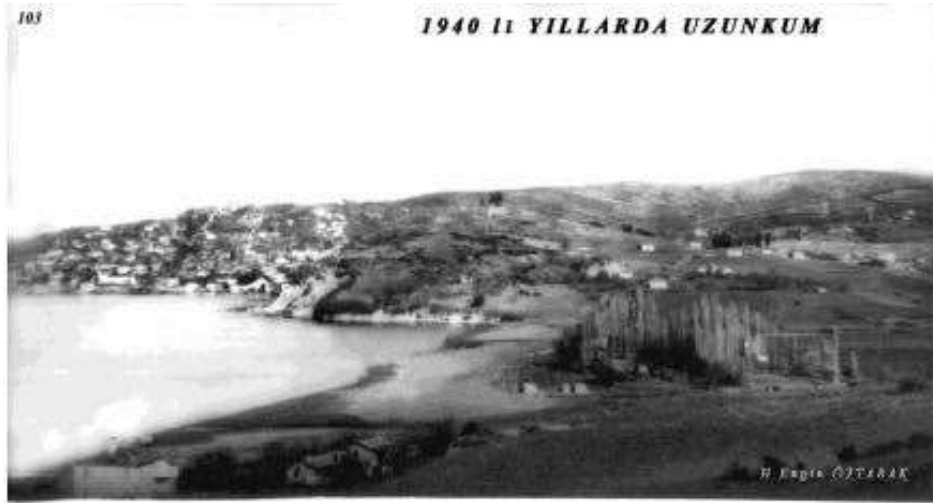
1829 yılının sonbahar ayında Ereğli için yeni bir dönem başlamıştır. Ereğli'nin Kestaneci Köyü'nden Uzun Mehmet adlı kişi gezinti yaptığı sırada maden kömürünü bularak, topladığı örnekleri askerliği sırasında Sıracı Bahri Gemisi'nde kendisine taş kömürünü tanıtan komutanlarına ulaştırmak üzere İstanbul'a götürmüştür. Uzun Mehmet'in komutanları örneklerin kaliteli taş kömürü olduğunu görünce durumu II. Mahmut'a iletmışlerdir. Bu durum karşısında çok memnun olan padişah, Uzun Mehmet'e 5000 kuruş ödül vererek ömür boyu 600 kuruş aylık bağlatmıştır. (Aygün, 1960, s.40) 1853'de yaşanan Kırım Savaşı sırasında kömür işletme hakkı İngiliz ve Fransızlara devredilmiştir. (Aygün, 1960, s.42) Kömür işletmelerinin sağladığı istihdam ile bölgeye yoğun bir insan göçü başlamıştır. Yalnızca Türk nüfusunda değil ek olarak yoğun şekilde Ermeni ve Rum nüfusunda da artış meydana gelmiştir. Bu sebeple Ermeni ve Rum tüccarlar ticarete önemli bir paya sahip olarak bölgede yaşamışlardır. Ancak, 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan arasındaki nüfus mübadele anlaşması gereği Karadeniz Ereğli'de bulunan Rum ve Ermeniler bölgeyi terketmek zorunda bırakılmıştır. Mübadele neticesinde Ereğli'de Yalı Caddesi adı verilen bölgede yaşamış olan azınlık gruptan geriye yalnızca arsa tapu kayıtları kalmıştır.

Şekil 1. 8 Kömür havzasında çalışan maden işçileri (Gürdal Özçakır arşivi).

“Kasabada en önemli iş grupları, sırasıyla, tüccar ve esnaf, kömür işletmesinde çalışan memurlar, işçiler, diğer devlet memurları ve serbest meslek sahipleridir. Bunları küçük deniz nakliyeciliği ve balıkçılık takip eder. Çiftçilik en arkadan gelir. Çiftçi oranının küçüklüğü, kasabanın, verdiği ilk izlenimlerden daha çok şehirleşmiş olduğunu gösterir. İş grupları arasında sayı bakımından en kalabalık, rol ve fonksiyon bakımından en önemli grup tüccar ve esnaf grubudur.”(Kıray, 2000,s. 272) 1940lardan sonra hem Ereğli, hem de Türkiye yeni bir döneme girmiştir. İkinci Dünya Harbi yeni bunalımlar, fakat, aynı zamanda yeni olanaklar getirmiştir. Ayrıca bölgede "çilekçilik" başlamıştır. Bugün Ereğli’de adı en çok geçen, en zengin ve en nüfuzlu kimseler, harp devresinde ticaretlerini geliştirmiş, esnafıktan tüccarlığa yükselmiş kimselerdir. Önce harp, sonra 1950-1957 yıllarının ticaret olanakları bunların işlerini kolaylaştırmış ve sağlamlaştırmıştır. (Kıray, 2000, s. 94)

1960lı yıllarda Ereğli’nin değişimi ve gelişimi, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları’nın (Erdemir) açılması ile olmuştur. Kömür havzasına yakın olma sebebiyle Ereğli’de, yassı çelik ürün ihtiyacını karşılamak amacıyla Ereğli Uzunkum Ovası’nda kurulan fabrika 1965 senesinde üretime başlamıştır.

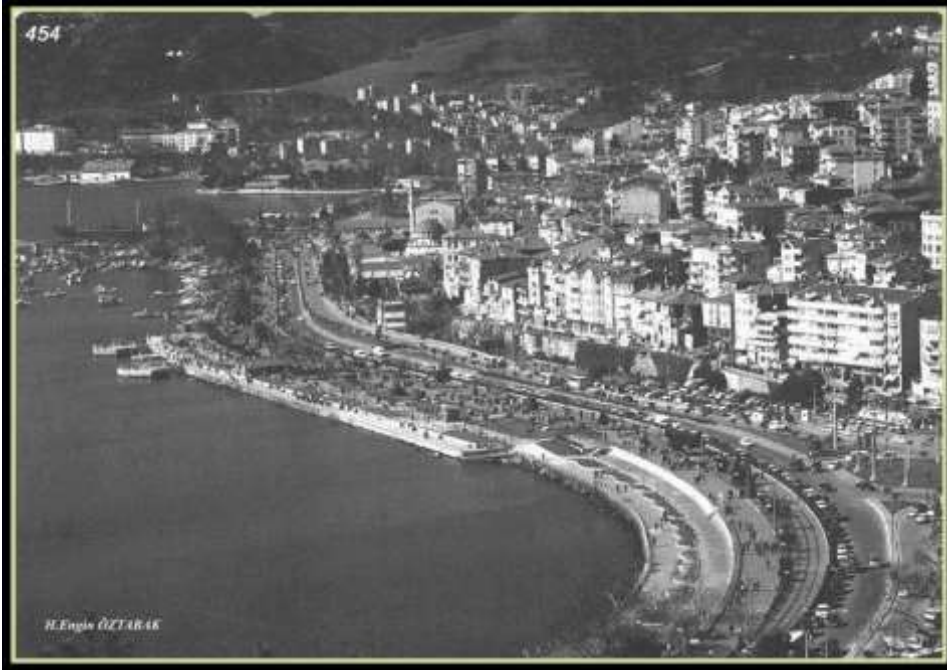

Şekil 1. 9 Ereğli Uzunkum Ovası, 1940'lar (H. Engin Öztabak arşivi).

Erdemir’in kurulmasıyla bölgede istihdam ve nüfus hızlı bir şekilde artış göstermiştir. Bu sebeple emlak piyasasında karışıklık oluşmuş ve mevcut olan kira miktarları yaklaşık olarak on katına çıkmıştır. Aniden oluşan bu talebin karşılanabilmesi için tarihi evler kat bazında kiraya vermeye başlanmış ve yapıların özgün kullanım şekillerinde değişim yaşanmıştır. Var olan yapı stoğunun yetersiz kalması ile birlikte inşaat faaliyetleri hız kazanan Ereğli, sahil kasabasından sanayi kentine dönüşüm sürecine girmiştir.

Şekil 1. 10 Ereğli Sahili, 1968 (Zeki Mısırlı arşivi).

Şekil 1. 11 Ereğli Sahili (H.Engin Öztapak arşivi).

Şekil 1. 12 Uzunkum'da konumlanan Erdemir , 1999 (Mahmut Daşdelen arşivi).

18.yüzyılda kentte dokunan bir kumaş türü olan elpek bezinin o yıllarda yelken bezi olarak kullanıldığı söylenir. 1960'lı tarihlerden önce köylünün geçim kaynaklarından biri olan ve giyim malzemesi olarak da kullandığı keten ve elpek dokuma ürünleri, Ereğli Belediyesi'nin destekleriyle yeniden canlanmaya başlamıştır. Halkı unutulmaya yüz tutmuş konularda canlandırmak amacıyla kurulan halkevleri, insanlara sanat ve zanaat alanlarında eğitim ve kurslar vererek bilgi akışı sağlamaya yardımcı olmuştur. Oluşturulan bu ortam insanlar arasındaki ilişkileri ve toplum kültürünü güçlendirmek için bir zemin oluşturmuştur.

1.4.GELENEKSEL EREĞLİ EVLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Ereğli evleri genellikle ana malzemesi ahşap, taş ve tuğla olarak karşımıza çıkmaktadır. Sofa, evin merkezinde konumlanır ve dört tarafı oda sıraları ile çevrilidir. Odalar arasında sofanın aydınlığı için eyvan şeklinde boşluklar bırakılmıştır. Eyvanlar ortada yer alan sofa ile bir bütünlük sağlamaktadır. Sedat Hakkı Eldem orta sofalı plan tipini kendi içerisinde: Dört köşeli, orta sofalı plan tipi, Pahlı köşeli orta sofalı plan tipi ve yuvarlak veya beyzi, orta sofalı plan tipi olarak üçe ayırmaktadır. Tipolojik olarak Ereğli evlerinde pahlı köşeli orta sofalı plan tipini görmekteyiz. Sofa köşelerin pahlılaşması durumunda, düzgün olmayan ancak karşılıklı kenarları birbirine eşit olan bir sekizgen oluşturmaktadır. Bu bölgede karşımıza çıkan dört odalı ve dört eyvanlı plan tipinde merdiven eyvanlardan birinin içerisine yerleştirilmiştir. Odaların her birinin sofaya açılmasıyla, sofa hareket merkezi haline gelmiştir. Bu sebeple sofa bir geçit olmakla birlikte toplanma mekanı haline dönüşür.

Bahçe içerisinde yer alan Ereğli evleri, sokağa yakın şekilde konumlandırılmıştır. Evlerin bahçesinde kuyu da bulunmaktadır. Malzeme olarak ahşap, yapıların hem yapım tekniğinde hem de kapı, pencere, merdiven, tavan, döşeme ve yükler gibi mimari elemanlarda da kullanım olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel Ereğli evlerinde farklı şekillerde geometrik motiflerle işlenmiş tavan süslemeleri veya ritmik aralıklarla düz ahşap tavanlara rastlamak mümkündür. Ahşap evler iki katlı, kargir evler ise üç katlıdır. Ahşap evlerde bodrum bulunmamakta, kargir

evlerde bulunan bodrumlar depo, samanlık ve ahır olarak kullanılmaktadır. Alt katların zemini taş veya sıkıştırılmış topraktır. Kargir evlerde katlar cephede tuğla profil sıraları ile belirlenmiştir. Sıklıkla zemin kotundan yapılan girişler bazı evlerde ise birkaç basamakla zeminden yükselir. Evlerin bazılarında balkon, bazılarında çıkma, bazılarında ise ikisi bir arada kullanılmıştır. Balkonlarda demir konstrüksiyon kullanımı mevcuttur. Çatı örtü malzemesi kiremit, bacaların malzemesi ise taştır ve saçaklar da 50-60 cm. genişliğindedir. Evlerde gusulhane ve ocak bulunmaktadır. Pencerelelerin orijinal hali üç bölmeli ahşap yatay sürgülü penceredir. Form olarak genellikle dikdörtgen, basık kemerli veya yuvarlak kemerli pencerelelere rastlanmaktadır. Pencere etrafında söveler karşımıza çıksa da asıl olan sövesiz pencerelelerdir. Sövesi olmayan bazı evlerin pencerelelerinde tuğladan yapılmış kemerleler mevcuttur. Kapılar, genellikle kemerli bir açıklığın içerisinde yapı yüzeyinden 50 cm geride çift kanatlı ahşap kapılardır.

Halil Paşa Konağı

Yapı, Zonguldak ili Ereğli ilçesi Orhanlar Mahallesi Yalı Cad. No:96'da ve 4 pafta 299 ada 2 parselde konumlanmaktadır. Sancak beyliği görevini icra eden Kara Mahmut oğlu Halil Paşa tarafından 1870 senesinde kargir olarak yaptırılmıştır. Orta sofalı plan tipinde, zemin üzerine üç kat olarak tasarlanmıştır. Gayrimenkul Eski Eserle ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından 13.11.1981 tarihinde ve 3133 karar ile tescillenmiştir. Duvarlarında devşirme malzeme kullanılan yapının Batı cephesinde yer alan çıkma iki adet mermer , antik sütunla desteklenmiştir. Yapının çift girişi bulunmaktadır ve her iki girişe merdiven ile ulaşılır. Bahçe içerisinde yer alan yapının bazı pencereleleri basık kemerli bazıları ise dikdörtgen forma sahiptir ve düşey sürgülü ahşap pencerelelerdir. Pencereleler sövelerle vurgulanmıştır. Giriş katta bulunan pencerelelerde demir parmaklık bulunmaktadır. Cephesi sade olan yapının katları silme ile belirlidir. 1937 yılında ortaokul, sonraki yıllarda Kız Meslek Lisesi olarak kullanılmasının ardından yapı bir süre sahipsiz kalarak tahribata uğramıştır ve 1989 yılında Kültür Bakanlığı'na tahsis edilmiştir. 9-10 sene süren bir çalışma neticesinde 1998 yılında müze işlevi ile hizmete açılmıştır.

Şekil 1. 13: Halil Paşa Konağı ön cephe (Engin Öztapak arşivi).

Şekil 1. 14: Halil Paşa Konağı arka cephe, Müze.

Şekil 1. 15 Halil Paşa Konağı ön cephe, Müze. (Cemalettin Ünlü arşivi)

Mısırcılar Konağı (Cıbroğlu Konağı)

Yapı, Mısırcılar lakabıyla tanınan Cıbroğlu ailesi tarafından yaptırılmıştır. Zonguldak ili, Ereğli ilçesi , Akarca Mah. Ressam Osman Zeki Oral Sok. No: 37’de ve 39 pafta 192 ada 14 (58) parselde konumlanmaktadır. Zemin kat üzerine iki kata sahip olan yapının çatısı kırma ve alaturka kiremitlidir. Ön cephede cephe hacminin orta aksında yer alan çıkma iki mermer sütunla desteklenmiştir. Pencereler sövelerle vurgulanmıştır ve ahşap düşey sürgülüdür. Cephede bulunan pencereler dikdörtgen formdadır ancak ikinci katta bulunan cumbadaki pencereler basık kemerli forma sahiptir. Pencerelerin üzerinde şerit halde uzanan tuğlalar, yapının köşelerindeki çıkıntılı tuğlalar ve kat silmeleri ile sade bir cephe düzeni vardır. Zemin kattaki taşlıktan açılan bir kapıyla arka bahçeye ulaşılır. Tavandaki ahşap kirişlerde çengeller göze çarpmaktadır. Bu çengellere yiyecek ve mısır asıldığı öğrenilmiştir. Bu katta bir oda, ambar ve mutfak bulunmaktadır. Çift kollu bir merdivenden üst kata ulaşılır. Tipik Türk evi düzeninde gözlemlenen nişli ve ocaklı odalar mevcuttur. 2003 yılı sonrasında konağı satın alan kullanıcılar tarafından, bahçesine inşa edilen apartman nedeniyle, yapının yerleşim düzeni yok

edilmiştir. 2011 yılında Belediye tarafından kamulaştırılarak ‘Kent Müzesi’ yapılmasına karar verilmiştir. AKVTVKK tarafından 22.08.2014 tarihinde 1817 sayılı karar ile tescillenen konak BAKKA ve ÇEKÜL desteğiyle restorasyonu yapılmıştır. Aralık 2014 tarihinde Kent Müzesi olarak hizmete açılmıştır.

Şekil 1. 16 Mısırcılar Konağı

Şekil 1. 17: Mısırcılar Konağı (Kent Müzesi)

Piyale Paşa Konağı

Zonguldak ili, Ereğli ilçesi, Süleymanlar Mah. İhsan Öncel Sok. No: 3'te ve 48 pafta 12 ada 4 parselde bulunan Piyale Paşa Konağı 1863 yılında bölge eşrafından kömür ticaretiyle uğraşan Rum asıllı bir vatandaş tarafından inşa ettirilmiş olan yapı, 1901 yılına kadar anılan şahıs tarafından, daha sonraları ise kentin ileri gelenlerince kullanılmıştır. Yapı, 1954 yılında Hazine adına satın alınarak, lojman olarak hizmete girmiş ve 1995 yılına kadar Karadeniz Bölge Komutanı'nın konutu olarak kullanılmıştır. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından 09.09.1982 tarihinde ve 3791 karar ile tescillenen konak 1998 senesinde uygulanan restorasyon neticesinde misafirhane olarak kullanılmıştır. Günümüzde ise Karadeniz Ereğli Garnizon Komutanlığı tarafından kullanılmaktadır. Bodrum üzeri iki katlı kargir bir yapıdır. Bahçe içerisinde yer alan yapının bodrum katına basık kemerli, dikdörtgen pencerele iki kapıyla girilmektedir. İkinci katı girişte bulunan iki mermer sütunla desteklenmektedir. Sade cephe düzenine sahip olan yapının katlar arası silmeleri vardır, pencereleri basık formludur ve sövelerle vurgulanmıştır. Çatısı kırma ve alaturka kiremitlidir.

Şekil 1. 18: Piyale Paşa Konağı

Şekil 1. 19: Piyale Paşa Konağı (sahil tarafından girilen cephesi)

Ellisekizler Konağı

Yapı Zonguldak ili, Ereğli ilçesi , Kirmanlı Mah. , Mehmet Çelikel Cad. No:24'te ve 21 pafta 29 ada 59 parselde bulunur. Geniş bir bahçesi olan konağın Ereğli körfezine hâkim bir manzarası vardır. Bahçe duvarının bir kısmı sur duvarıdır. Zemin kat üzerine iki katlı bir yapıdır. Yalın cephesi olan yapının katları yatay silmelerle birbirinden ayrılmıştır. Giriş cephe hacminin orta aksında yer alan çıkma iki mermer sütunla desteklenmiştir. Düşey sürgülü ve ahşap olan pencerelerin bir kısmı basık kemerli bir kısmı ise yuvarlak kemerli forma sahiptir. Konak , Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından 09.09.1982 tarihinde ve 3791 karar ile tescillenmiştir.

Şekil 1. 20: Ellisekizler Konağı ön cephe (Cemil R. Baykal arşivi)

Şekil 1. 21: Ellisekizler Konağı yan görünüm (Cemil R. Baykal arşivi)

Şekil 1. 22: Ellisekizler Konağı (Mahmut Daşdelen arşivi)

Oğuzlar Konağı

Zonguldak ili, Ereğli ilçesi , Murtaza Mah. , Ali Rıza Oğuz Sokak No: 6'da ve 20 pafta 47 ada 25 parselde yer alan zemin kat üzeri iki katlı hımsı yapı kargirdir. Giriş katı taş, birinci ve ikinci katları ahşap iskelet sistem olup boşluklar ahşap dolgulu, cephesi de ahşap kaplı olan bir sivil mimarlık örneğidir. Yapıya iki farklı yerden giriş sağlanmaktadır. Oldukça sade bir cephesi olan yapının birinci ve ikinci katta bulunan pencereleri dikdörtgen formda, düşey sürgülü ve ahşaptır. Zemin katta bulunan pencereler ise yuvarlak kemerlidir. Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu tarafından 02.07.1987 tarihinde ve 3441 sayılı karar ile tescillenmiştir. 2015 yılında restorasyon çalışması yapılmıştır.

Şekil 1. 23: Oğuzlar Konağı (Ahsen Karagöl arşivi)

Şekil 1. 24: Oğuzlar Konağı (Ahsen Karagöl arşivi)

Kargir Bir Konut Örneği

Yapı Zonguldak ili, Ereğli ilçesi, Orhanlar Mah. , Ali Onsekiz Sok. No: 16'da ve 5 pafta 223 ada 4 parselde konumlanmaktadır. Zemin üzeri iki katlı tuğla duvarlı kargir bir yapı örneğidir. Bahçe içerisinde yer alan yapının kemerli bir bahçe kapısından sonra ulaşılan ana giriş kapısı üzerinde yarım daire aydınlık penceresi vardır. Köşelerdeki çıkıntılı tuğlalar ve kat silmeleri ile sade bir cephe düzenine sahip olan yapıda pencereler form olarak dikdörtgen, basık kemerli ve yuvarlak kemerli olmak üzere çeşitlilik göstermektedir. Pencereler ahşap ve düşey sürgülüdür. Giriş cephesinde zemin katta bulunan pencerelerde demir parmaklıklar mevcuttur. Metruk halde olan yapının ahşap balkonları yok olmuş, yalnızca izleri kalmıştır. Konut, KKVKBK tarafından 27.02.2013 tarihinde 716 sayılı kanun ile tescillenmiştir.

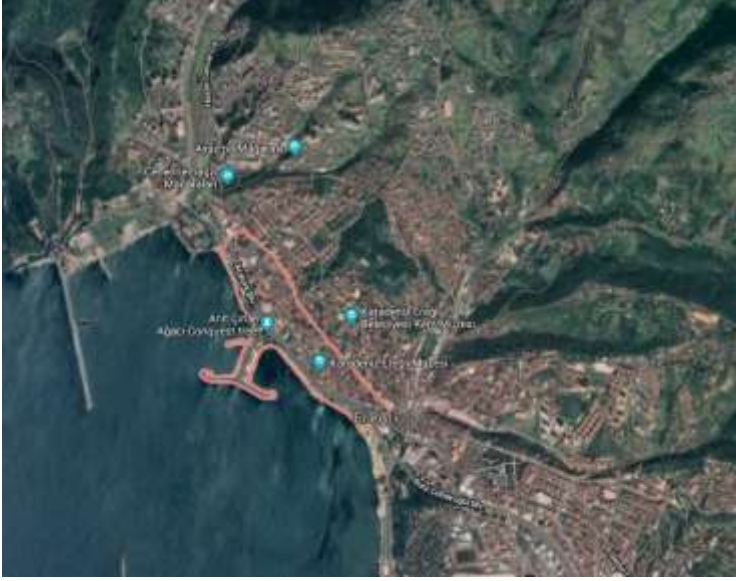

Şekil 1. 25: Ali Onsekiz Sokağı'nda kargir bir konut

2.YILMAZ YALÇIN EVİ (1 PAFTA 158 ADA 4 PARSELDEKİ KONUT)

2.1. KONUMU

Tez çalışması olarak belirlenmiş olan Yılmaz Yalçın Konutu, Zonguldak ili, Ereğli ilçesi, Orhanlar mahallesi, İhsan Öncel Caddesi No: 26 ve 1 pafta 158 ada 4 parselde bulunmaktadır. Yapının güneybatı cephesinde bulunan parselde, 1823 yılında iki katlı kargir olarak inşa edilmiş olan tek şerefeli minaresi bulunan Halil Paşa Camii, kuzeybatı cephesinde Deniz Kuvvetleri Lojmanı yer almaktadır. Sivil mimarlık örneklerinde adı geçen Piyale Paşa Konağı, Yılmaz Yalçın konutu ile aynı cadde üzerinde yakın muhitte konumlanmaktadır.

Şekil 2.1: Orhanlar Mahallesi konumu (Url – 2)

Şekil 2.2: Halil Paşa Camii, 1970 yılı öncesi (H. Engin Öztapak arşivi)

Şekil 2.3: Yapı ve Halil Paşa Camii ilişkisi

2.2. TARİHÇESİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Mustafa Kılıç Bey'in kayınpederinin dedesi tarafından 19.yüzyıl sonu - 20.yüzyıl başlarında İstanbul'dan bir mimara yaptırıldığı bilinmekte olan yapı bodrum üzeri üç katlı dikdörtgen plan şemasına sahip bodrum kat ve zemin katı kargir diğer iki katı ahşap karkas bir yapıdır. Yapı haçvari çatı ile örtülü, çatı kaplama malzemesi ise marsilya kiremitidir. Günümüzde ve uzun yıllardır metruk halde bulunan konak oldukça bakımsız durumdadır. Yapının bahçesine giriş kuzeybatı cephesinde bulunan ahşap kapıdan sağlanmaktadır. Yapıya iki ana giriş ise güneybatı ve kuzeydoğu cephesinden çift kanatlı ahşap kapılar ile yapılmaktadır. Ortada bulunan sofaya açılan odaları ile plan şeması olarak geleneksel Türk Evini yansıtmaktadır. Birinci katta bulunan balkon çıkması ve cihannümada bulunan çıkmalara sahip olan yapı hareketlilik kazanmıştır. Yapı günümüze kadar konut işlevi ile kullanılmıştır fakat değişen aile yapısı ve yaşam koşulları ile yapı terk edilmek durumunda kalmıştır. İnşa edildiği ilk zamanlarda aile ve üç çocuğu birlikte yaşarken, torunların büyümesi ve genişlemesi ile ev hanesindeki nüfus azalmıştır. Azalan bu nüfus ile yapı evdeki nüfusa büyük gelmiş, evi ısıtmanın ve eve bakımın zor olması gibi sebeplerle terk edilmiştir. Mustafa Kılıç Bey'in aktarımı ile Kahyaoğlu'na ait olduğu söylenen yapı etnografya müzesine dönüştürülmek için restore edilmek istenilmiş fakat bu girişimleri sonuçsuz kalmıştır ve yapının şu anki sahibi Yılmaz Yalçın'a satım işlemi gerçekleşmiştir. Yapıda kullanılan ahşaplar Romanya'dan getirilmiştir. Yapının 2007 yılına ait rölövesi bulunmaktadır.

Şekil 2. 4: Konak ve Halil Paşa Camii 1950'ler (H.Engin Öztapak arşivi)

Şekil 2. 5: Konak ve çevresi (H.Engin Öztabak arşivi)

2.3.RÖLÖVE

2.3.1. Vaziyet Planı

Yapı 1 Pafta 158 Ada 4 parselde konumlanmaktadır. Bahçesi ile birlikte yaklaşık olarak 985 m²'lik bir parsel alanına oturan yapı 166 m²'lik alan kaplamaktadır. Yapının bahçesine giriş ahşap kapı ile kuzeybatı cephesinden yapılır. Bahçe giriş kapısının güneybatısında tuğla malzemeden yapılmış olan bir fırın bulunur. Fırının güneydoğusunda ise bakımsız otların kısmen kapattığı bir süs havuzu yer almaktadır. Bahçede defne ve incir gibi çeşitli ağaç grupları vardır. Yapının kuzeybatı cephesinde bulunan bahçe duvarları ahşap diğer bahçe duvarları ise taş malzemeden yapılmıştır.

2.3.2. Bodrum Kat Planı

Depo olarak kullanıldığı düşünülen ve kargir olan bodrum katı yaklaşık olarak 167 m²'lik bir alana oturmaktadır. Bodrum kata giriş güneybatı cephesinde bulunan ahşap kapı ile yapıldığı düşünülmektedir. Giriş yeri mevcut durumda ahşap çitlerle kapatılmıştır.

2.3.3. Zemin Kat Planı

Orta sofalı plan tipine sahip olan yapının zemin kat oturma alanı yaklaşık 166 m²'dir ve ±0.00 kotunda yer almaktadır. Sofanın güneydoğusunda ahşap döner merdiven ile birinci kata geçiş sağlanmaktadır. Z01 numaralı hol, Z02 numaralı oda, Z03 numaralı mutfak, Z04 numaralı wc, Z05 numaralı oda, Z06 numaralı hol, Z07 numaralı oda, Z08 wc ve Z09 numaralı odalar bulunmaktadır. Odalar Z01 numaralı hol ve Z06 numaralı holün çevresinde konumlanmıştır. Z01 numaralı holüne giriş güneybatı cephesinde bulunan giriş kapısından, Z06 holüne giriş kuzeydoğu cephesinde bulunan giriş kapısından yapılmaktadır. Z01 ve Z06 numaralı holleri

birbirine bağlayan üstü ve yanları sabit camlı olduğu düşünölen çift kanatlı ahşap kapı vardır. Z01 numaralı hole güneybatı cephesinden yedi basamaklı merdivenle, Z06 numaralı hole ise kuzeydoğu cephesinden bir basamakla girilmektedir.

Z01 Hol

Şekil 2. 6: Z01 numaralı hol giriş kapısından görünüm

Şekil 2.7: Z01 numaralı hol giriş kapısına bakış

18.6 m²'lik alana oturan mekana güneybatı cephesinin orta aksında yer alan tek kanatlı ahşap giriş kapısı ile ±0.00 kotundan giriş sağlanmaktadır. Kapı açıklığı dairesel kemerlidir ve kapının

her iki yanında birer adet ahşap giyotin pencere bulunmakta ve bu pencerelerin dikey aksında birer adet yuvarlak pencere bulunmaktadır. Ahşap kirişlerden oluşan tavanın yüksekliği 3.9 m'dir. Zemini masif ahşap olan holün duvarları sıvalı ve ahşap çitalıdır. 1m kotunda bulunan ahşap çita duvarda yatay şerit halinde uzanmaktadır. Sıvalı duvar yüzeylerinde graffitiler ve sıva dökülmeleri mevcuttur. Z01 Holünden zemin katta bulunan odalara ulaşım sağlanmakta ve Z08 wc' nin yanında yer alan üstü ve yanları sabit camlı, iki kanatlı ve boyalı ahşap kapıdan geçerek ahşap döner merdiven ile üst kata geçiş yapılmaktadır. Ahşap kapıda parça kayıpları ve boyalarda dökülme gözlemlenmektedir ve camları olduğu düşünülen kapının camları yoktur.

Z02 Oda

Şekil 2.8: Z02 numaralı oda girişi

Şekil 2.9: Z02 numaralı oda

3cm yüksekliğinde eşikle ve kapı boşluğundan girilen, 17.5 m²'lik alan kaplayan mekânın döşemesi masif ahşaptır. Tavanı ahşap kirişlerden oluşmaktadır ve tavan yüksekliği 3.8 m'dir. Duvarlar sıva üzeri boyalıdır, duvar yüzeyinde pencerelerin denizlik aksı hizasının biraz üzerinde yatay şerit şeklinde ahşap çita çevrelemektedir. Güneybatı cephesinde iki adet, kuzeybatı cephesinde 3 adet olmak üzere toplamda beş adet ahşap düşey sürgülü pencere bulunmaktadır. Pencerelerde demir parmaklıklar mevcuttur.

Z03 Mutfak

Şekil 2.10: Z03 numaralı mutfak

Yaklaşık 5 m²'lik alanı bulunan , Z01 Hol'den mekana kapı açıklığından 4cm yüksekliğindeki eşik ile giriş yapılmaktadır. Tek kanatlı ahşap kapı bulunduğu düşünülen kapı yerinden sökülmüştür. Döşemesi beton, tavanı kontraplak kaplamalıdır. Duvarları sıva üzeri boyalıdır. Kuzeybatı cephesinde bir adet ahşap düşey sürgülü pencere mevcuttur. Pencerenin alt kısmında seramik kaplı tezgah bulunmaktadır. Tezgahın olduğu kısımda 20 cm. kot farkı vardır. Sıvalı ve boyalı yüzeylerde dökülmeler, graffitiler gözlenmektedir. Ahşap pencerede ve seramik yüzeylerde parça kayıpları ve yüzey kirlenmeleri vardır.

Z04 Wc

Şekil 2.11: Z04 numaralı wc

Z01 Hol'den tek kanatlı ahşap kapıyla girilen ve 4.8 m²'lik alan kaplayan mekanın kuzeybatı cephesinde bir adet ahşap düşey sürgülü pencere yer almaktadır. +0.30 kotunda bulunan mekanı lavabo karşılar, alaturka tuvalet ile arasında tavana ulaşmayan ayırıcı duvar ve kapı bulunur. Tuvalet kısmına 19cm.lik bir basamakla ulaşılır bu kısmın tavan yüksekliği 3.4 m'dir. Tavanı ahşap kaplama ve döşemesi seramik kaplıdır. Duvar yüzeyleri sıvalıdır. Yüzey kirlenmeleri, parça kayıpları ve dökülmeler mevcuttur.

Z05 Oda

Şekil 2.12: Z06 numaralı holden Z05 numaralı odaya giriş

Şekil 2.13: Z05 numaralı oda

Z06 numaralı holden 4cm yüksekliğinde eşik ile çift kanatlı ahşap kapı açıklığından girilen mekanın kapısı sökülüştür. Z05 numaralı oda 18 m²'lik alana sahiptir. Mekanın kuzeybatı cephesi'nde üç adet, kuzeydoğu cephesi'nde bir adet ahşap düşey sürgülü pencere bulunmaktadır. Kuzeydoğu Cephesinde ahşap pencerenin yanında yer alan diğer pencere yerinde yoktur ve bu boşluk doldurulup yerine tek kanatlı ahşap kapı konulmuştur. Döşemesi ahşap, tavanı ahşap kaplamalıdır. Duvarlar sıvalıdır. Duvar yüzeylerini 1m. kotunda bulunan ahşap çita yatay şekilde çevrelemektedir. Döşemedeki ve pencerelerdeki ahşaplarda parça kayıpları, duvar yüzeylerinde yosunlanma, kirlilik ve sıva dökülmeleri gözlemlenmektedir.

Z06 Hol

Şekil 2.14: Z06 numaralı hol

Kuzeydoğu cephesinin orta aksında yer alan iki kanatlı ahşap kapı ile mekana giriş sağlanmaktadır aynı zamanda Z01 holünden çift kanatlı, sabit camlı ahşap kapı ile geçiş yapılmaktadır. Giriş kapısının üstü kemerlidir ve giriş kapısının solunda seramik kaplamalı tezgah bulunmaktadır. Tezgahın bulunduğu kısmın döşemesi betondur ve bu alanı Z06 holünden ayıran yanları ve üstü sabit camlı olduğu düşünülen çift kanatlı ahşap kapı mevcuttur. Z06 numaralı hol mekanı 19 m²'lik alan kaplamaktadır. Kuzeydoğu cephesinde ahşap giriş kapısının sağında ve solunda birer adet olmak üzere toplamda iki adet düşey sürgülü ahşap pencere vardır. Bu ahşap pencerelerin dikey aksında ve üstünde birer adet yuvarlak pencere bulunmaktadır. Zemin döşemesi ahşap kaplamalıdır ve tavanı ahşap kirişlerden oluşmaktadır. Tavan yüksekliği 3.9 m'dir. Diğer mekanlarda gözlemlenen duvarlarda graffitiler, yüzey kirlenmeleri , sıva dökülmeleri ve parça kayıpları bu alanda da görülmektedir.

Z07 Oda

Şekil 2.15: Z06 numaralı holden Z07 numaralı odaya giriş

Şekil 2.16: Z07 numaralı odada bulunan yüklük ve ocak

Şekil 2.17: Z07 numaralı odada bulunan pencere

Z06 holünden çift kapı boşluğu ile ulaşılan mekanın kapısı yerinde değildir. +0.30 kotunda bulunan mekanın tavanı ahşap, döşemesi betonarme ve duvarlar sıvalıdır. 18.3 m²'lik alana sahip olan odanın kuzeydoğu cephesinde iki adet, Güneydoğu cephesinde üç adet olmak üzere toplamda beş adet ahşap düşey sürgülü pencere bulunmaktadır. Güneybatı duvarında iki adet niş içerisinde kalan bir adet ocak ve yüklük yer almaktadır. Duvarlarda yosunlanmalar, sıva dökülmeleri , ahşap döşemede ve ahşap pencerelerde parça kayıpları mevcuttur.

Z08 Wc

Şekil 2.18: Z08 numaralı wc

Tek kanatlı ahşap kapı ile Z01 holünden girilen ve 4 m²'lik alanı olan mekanda lavabo seramik kaplamalıdır ve mekan +0.30 kotunda yer almaktadır. Tavanı beton, duvarları sıvalıdır. Duvar yüzeyinde diğer odalarda görülen ahşap çita 1m.kotunda yatay şekilde mekanı çevrelemektedir. Mekanın döşemesi seramik kaplamalıdır. Güneydoğu cephesinde bir adet ahşap pencere bulunur. Pencerenin olduğu kısım ile lavabonun bulunduğu kısım bölünmüş duvar ve tek kanatlı ahşap bir kapı vardır. Pencerenin bulunduğu kısımda alaturka tuvalet mevcuttur. Seramik yüzeylerde kirlilik, parça kayıpları, duvarlarda yüzey kirliliği ve sıva dökülmeleri gözlemlenmektedir.

Z09 Oda

Z01 Holünden çift kapı açıklığı ile ulaşılan mekanın kapısı yerinde değildir. Z02 odası ile benzerlik gösterir, döşeme ve tavan ahşap kaplamalıdır. 18 m²'lik alan kaplayan odanın duvar yüzeyleri sıvalıdır ve duvarlarda yer düzlemine paralel olarak şerit gibi yatay şekilde mekanı çevreleyen 1m. kotunda ahşap çita mevcuttur. Güneydoğu cephesinde üç adet, güneybatı cephesinde iki adet olmak üzere toplamda beş adet ahşap dikey sürgülü pencere yer almaktadır.

Şekil 2.19: Z09 numaralı oda girişi

Şekil 2.20: Z09 numaralı oda

2.3.4. Birinci Kat Planı

Zemin katla benzerlik gösteren plan tipi ile 101 numaralı hol, 102 numaralı oda, 103 numaralı wc , 104 numaralı wc , 105 numaralı oda, 106 numaralı hol, 107 numaralı oda ve 108 numaralı odalardan oluşmaktadır. 4 m. kotunda bulunur ve 163 m² civarında alan kaplamaktadır. 101 numaralı hol ve 106 numaralı holleri birbirinden ayıran üstü sabit camlı altı sunta kaplamalı ayırıcı ahşap bir duvar bulunmaktadır. Sofanın güneydoğusunda bulunan ahşap döner merdiven ile çatı katına çıkılmaktadır.

101 Hol

Şekil 2.21: 101 numaralı holden balkona bakış

Şekil 2.22 : Balkon tarafından hole bakış

Zemin katta bulunan ahşap döner merdiven ile 101 Hol mekanına 3cm yüksekliğindeki eşikle ve tek kanatlı ahşap kapı ile ulaşılır. Yaklaşık 20 m² alana sahip olan ve 4 m. kotunda bulunan mekanın döşemesi ve tavanı ahşap kaplamalıdır. Tavan yüksekliği 3.64 m. olan mekanın duvarları sıvalıdır. Duvar yüzeyinde 5 m. kotunda bulunan ahşap çita yatay şerit halinde mekanı çevrelemektedir. 101 holü ve 106 holü birbirinden ayıran üstü sabit camlı ahşap ayırıcı duvar bulunmaktadır. 101 numaralı hol mekanından 102, 103, 104, 108 numaralı odalara ve güneybatı cephesinde yer alan balkona geçiş sağlanır.

102 Oda

Şekil 2.23: 102 numaralı oda girişi

Şekil 2.24: 102 numaralı oda

Döşemesi ve tavanı ahşap kaplamalı olan 4 m. kotunda bulunan mekana giriş 101 holden çift kanatlı ahşap kapı açıklığından 4 cm.lik bir eşikle yapılmaktadır. Duvar yüzeyleri sıvalıdır ve diğer odalarda bulunan ahşap çıta bu odada da mevcuttur. Tavan yüksekliği yaklaşık 3.6 m'dir. Güneybatı cephesine bakan duvarda iki adet, kuzeybatı cephesinde iki adet olmak üzere toplamda dört adet ahşap düşey sürgülü pencere açıklıkları mevcuttur. Pencerelerde cam bulunmadığı için ahşap döşemeler ve duvarlar hava şartlarından kötü etkilenmiş ve diğer odalardan daha yoğun şekilde bozulmalar gözlemlenmektedir. Duvar yüzeylerindeki sıva dökülmeleri, ahşap yüzeylerde çürümeler ve parça kayıpları göze çarpmaktadır. Oda 22 m²'lik alan kaplamaktadır.

103 Wc

Şekil 2.25: 103 numaralı wc

Mekana giriş tek kanatlı ahşap kapıyla, 4 cm.yüksekliğinde bulunan eşikle ve 101 numaralı holden yapılmaktadır. Döşemesi seramik kaplamalıdır, tavanı kontraplak kaplamadır. Duvarları

sıvalı olan mekanın kuzeybatı cephesinde bir adet ahşap düşey sürgülü pencere bulunmaktadır. Alaturka tuvaletin bulunduğu kısım girişinde 19cm.lik kot farkı mevcuttur, bu alanın döşemesi beton ve tavan yüksekliği yaklaşık 3.4 m'dir. Tavana ulaşmayan bir adet ayırıcı ahşap duvar ve kapı açıklığı vardır. Ayırıcı duvarın yanında lavabo yer almaktadır. Yaklaşık olarak 6 m²'lik alana sahip olan mekanda diğer odalarda bulunan ahşap çita yoktur. Parça kayıpları, yüzey kirliliği ve sıva dökülmeleri mevcuttur.

104 Wc

Şekil 2.26: 104 numaralı wc

103 wc'nin yanında yer alır fakat mekana giriş 106 numaralı holden tek kanatlı kapı açıklığından yapılmaktadır. Yaklaşık olarak 6 m²'lik alan kaplamaktadır. Döşeme ahşaptır fakat alaturka tuvaletin bulunduğu kısım betondur. Tavanı ahşap kaplamalı ve duvarlar sıvalı olan mekanın güneydoğu cephesinde bir adet ahşap düşey sürgülü pencere bulunmaktadır. 101 numaralı hol ile aynı kotta bulunan odaya 4cm.lik bir eşikle girilmektedir. Pencerenin bulunduğu kısımda alaturka tuvalet vardır, bu kısım girişi 104 wc mekanından 22 cm. daha yüksektir, tavana ulaşmayan ayırıcı ahşap duvar ve tek kanatlı kapı ile sağlanmaktadır. Ayırıcı duvarın yanında lavabo mevcuttur. Ahşap yüzeylerde parça kayıpları, sıvalı yüzeylerde kirlilik ve sıva dökülmeleri gözlemlenmektedir.

105 Oda

Şekil 2.27: 105 numaralı oda girişi

106 holden çift kanatlı kapı açıklığından, 4.5 cm yüksekliğindeki eşikle giriş yapılan mekanın döşemesi ve tavanı ahşaptır. Duvarları sıvalıdır ve güneydoğu cephesinde iki adet, güneybatı cephesinde iki adet olmak üzere toplamda dört adet ahşap düşey sürgülü pencere açıklıkları vardır. Duvarlarda mekanı çevreleyen, 5m.kotunda bulunan ahşap çita bulunmaktadır. 20 m²'lik alan kaplayan odada pencerelerde cam olmamasından kaynaklı olduğu düşünülen ve 102 numaralı odada olduğu gibi yoğun bozulmalar gözlemlenmektedir.

106 Hol

Zemin katta bulunan ahşap döner merdivenden tek kanatlı ahşap kapı ile 106 hol mekanına ulaşılır. 19.5 m²'lik alana sahip olan mekanın duvarları sıvalıdır ve sıvalı yüzeylerde yüzey kirlenmesi, sıva dökülmeleri ve graffiti mevcuttur. Kuzeydoğu cephesinde iki adet düşey sürgülü ahşap pencere vardır. Döşeme ahşap, tavan ahşap kirişlidir. Duvar yüzeyinde ahşap çita şerit halinde mekanı çevrelemektedir. 106 hol mekanından 104,105 ve 107 odalara geçiş sağlanmaktadır.

Şekil 2.28: 106 numaralı hol

107 Oda

Şekil 2.29: 107 numaralı oda

Şekil 2.30: 107 numaralı odada bulunan yüklük ve ocak

Çift kanatlı kapı açıklığından girilen mekanın döşemesi ve tavanı ahşaptır. Duvarlar sıvalıdır, ahşap çita güneybatı duvarı hariç, diğer üç duvarda 5 m. kotunda yatay şerit halinde mekanı çevrelemektedir. Oda 20.3 m²'lik alan kaplamaktadır. Güneybatı duvarında iki adet niş içerisinde kalan bir adet ocak ve yüklük yer almaktadır. Kuzeydoğu cephesinde iki adet ahşap pencere açıklığı, güneydoğu cephesinde iki adet ahşap düşey sürgülü pencere vardır. Pencere açıklığı bulunan duvar kısmında ve döşemede daha çok bozulmalar gözlemlenmektedir. Sıva dökülmeleri, duvarda yosunlanmalar, ahşap yüzeylerde parça kayıpları mevcuttur.

108 Oda

Şekil 2.31: 108 numaralı odaya giriş

Şekil 2.32: 108 numaralı odada bulunan yüklük

Döşeme ve tavanı ahşap kaplamalı olan mekana giriş 101 numaralı holden, çift kanatlı ahşap kapı açıklığından yapılmaktadır. Duvarlar sıvalıdır. Duvar yüzeyinde ahşap çıta şerit halinde mekanı kuzeydoğu duvarı hariç çevrelemektedir. Kuzeydoğu duvarında iki adet niş içerisinde kalan bir adet ocak ve yüklük vardır fakat kapakları mevcut değildir . güneybatı cephesinde iki adet, güneydoğu cephesinde iki adet toplamda dört adet düşey sürgülü ahşap pencere vardır. 21.4 m²'lik alana sahip olan odada sıva dökülmeleri, parça kayıpları göze çarpmaktadır.

109 Balkon

Şekil 2.33: Balkonda bulunan demir korkuluk

Şekil 2.34: Mermer korint başlıklı sütun üzerinde balkon

Yapının güneybatı cephesinde yer alan, döşemesi taş üzeri şap olan mekana giriş 101 numaralı holden çift kanatlı ahşap kapı ile yapılmaktadır. Volta döşemesi göze çarpan mekanda bu döşemenin muhdes olduğu düşünülmektedir fakat net bir bilgiye ulaşılamamıştır. Demir parmaklıklı korkuluk balkonu çevrelemektedir. Balkonu zemin kata oturan mermer korint başlıklı ahşap sütunlar taşımaktadır. Mekan 4 m. kotuna ve 4.9 m²'lik bir alana oturmaktadır.

2.3.5. Çatı Katı Planı (Cihannüma Katı)

Şekil 2.35: Çatı katında bulunan merdiven kısmı

Şekil 2.36: Çıkmaların bulunduğu kısımlardan biri

Farsça'da "dünyayı gören" anlamında kullanılan cihannüma, Osmanlı sivil mimarisinde, çoğunlukla çatı arasına yerleştirilmiş, manzaraya hâkim, cephesi veya etrafı camekânla çevrili odalara denilmektedir.(Arseven, 1995, s.510)

Bu gruba giren cihannümalar çatı üzerinde tamamen bağımsız olarak inşa edilmiş olup pencerelerle dört yöne açılmaktadır. Geleneksel Türk evinde yaygın olarak kullanılan cihannümalar daha çok bu gruba girmektedir. Anadolu'da konak olarak nitelendirilen çok katlı ve büyük yapılarda görülen bu cihannümalar genelde çokgen veya silindirik gövdeye sahip olup çatı seviyesinden bir insan boyunu aşacak kadar yükseklikleri bulunmaktadır. Dört yöne açılan geniş pencerelerle manzarayı gören bu cihannümaların bazılarında pencere kenarlarına konulan ahşap sekilerle oturma alanları oluşturulmuştur. (Çetin, 2008, s.46)

Haçvari plana sahip olan kata sofanın güneydoğusunda bulunan ahşap döner merdiven ile birinci kattan çıkılır. Döşemesi ve tavanı ahşap kaplamalıdır. 89.3 m²'lik alan kaplamaktadır. 8 m. kotunda bulunur. Haç şeklinde çıkmalar vardır ve çıkmaların bulunduğu kısımlarda ölçüleri birbirinden farklı yedişer adet ahşap düşey sürgülü pencereler bulunmaktadır. Bazı pencereler kırılmış ve pencere açıklığı şeklinde kalmıştır. Duvarlardaki sıvaların dökülmesiyle altında bulunan ahşap çiteler bariz şekilde görülmektedir. Tavan yüksekliği 2.7 m. ile 3.15 m. arasında tavan tipine paralel şekilde değişiklik göstermektedir. Çatının ahşap kuşaklamaları ve dikmeleri göze çarpmaktadır.

2.3.6. Cephe Özellikleri

Kuzeybatı, güneydoğu, kuzeydoğu ve güneybatı yönlerine bakan dört cephesi bulunan yapının cephesi zemin katı kargir ve üzeri beyaz renkte sıvalıdır, birinci katı ve çatı katı ahşaptır.

Kuzeybatı Cephesi

Şekil 2.37: Kuzeybatı cephesi sokak ilişkisi

Şekil 2.38: Kuzeybatı cephesi (ortofoto tekniği ile oluşturulmuştur.)

Yapının yol üzerinden bahçe girişi bulunan cephesidir. Cephe yaklaşık olarak 13.5 m genişlik ve 11 metre yüksekliğe sahiptir. Bahçeye giriş evin güneybatı cephesinde bulunan ahşap kapı ile yapılmaktadır. Sade ve düz hatlara sahip olan cepheye, çatı katında bulunan çıkma, zemin katta bulunan pencere üstündeki silmeler ve birinci katta bulunan ahşap süs elemanları hareket katmaktadır. Cephe üzerinde sıva dökülmeleri, kirlilik, ahşap ve tuğla yüzeylerde parça kopmaları, demir parmaklıklarda paslanma gözlemlenmektedir. Zemin kat duvarında bulunan pencereler 88.5 cm. x 200 cm. , cephe hacminin orta aksında bulunan pencereler 65cm x 1.10 cm ve 65cm x 1x20 cm ölçülere sahiptir. Zemin kattaki pencerelerde demir parmaklık vardır. Birinci katta bulunan pencereler altında bulunan pencerelere paralel şekilde konumlanır ve 86cm. x 2.15 cm , 55cm x 1.08 cm 'dir. Zemin katta altı adet ahşap düşey sürgülü, birinci katta da altı adet ahşap düşey sürgülü , çatı katındaki çıkmada üç adet ahşap düşey sürgülü pencereleri ve cihannümanın arkada kalan çıkmalarındaki dört ahşap pencere ile toplamda on dokuz adet pencere mevcuttur. Bu pencerelerin ölçüleri 65cm. x 1.56 cm ve 48cm x 1.26 cm'dir.

Kuzeydoğu Cephesi

Yapının arka bahçeden girişinin bulunduğu cephedir. Cephe hacminin orta aksında yer alan çift kanatlı ahşap kapının üzeri kemerli ve silmelidir. Kapının her iki yanında birer adet 40 cm x 200 cm ölçülerde ahşap düşey sürgülü pencere bulunmaktadır. Bu pencerelerin dikey aksında ve üstünde birer adet yuvarlak açılmayan tepe penceresi vardır. Cephe pencere düzeni 105 numaralı odada bulunan pencere boşluğunun doldurularak yerine kapı konması ile simetrik algı oluşumu bozulur. Kuzeybatı cephesinde olduğu gibi pencereler dikey aksta aynı hizada bulunur ve farklı katlarda bulunan pencereler farklı ölçülere sahiptir. Zemin katta bulunan pencereler demir parmaklıklıdır diğer katlarda demir parmaklık yoktur. Pencere üzeri silmeler, pencere üzerinde bulunan ahşap süs elemanları ve cihannümadaki çıkma ile cephe hareketlilik kazanmıştır. Malzemelerin bozulma şekilleri kuzeybatı cephesindeki bozulmalarla benzerdir. Cephe 12 metre genişliktedir ve yaklaşık olarak 11 metre yüksekliğe sahiptir.

Şekil 2.39: Kuzeydoğu cephesi (ortofoto tekniği)

Güneydoğu Cephesi

Şekil 2.40: Güneydoğu cephesi

Yapının yan bahçeden ahşap merdivene açılan girişinin bulunduğu cephe. Giriş kapısı tek kanatlı ve ahşaptır. Bahçeden kapıya on iki basamaklı taş üzeri betonla kapatılmış merdivenle ulaşılır fakat bu merdiven oldukça tahrip olmuştur. 13.7 metre genişlikte ve yaklaşık olarak 11 metre yüksekliğe sahip olan cephe sade görünümündedir. Yapı içerisinde bulunan ahşap döner merdivenin bu cepheye denk gelmesi ile birinci katta bulunan ve cephe hacminin orta aksında yer alan küçük pencereler burada yoktur.

Güneybatı Cephesi

Cephe 12.15 metre genişliğe ve 11 metre yüksekliğe sahiptir. Cephe özellikleri ve malzeme bozulmaları kuzeydoğu cephesi ile benzerlik göstermektedir. Yapıya ön bahçeden, cephe hacminin orta aksında bulunan çift kanatlı ahşap kapı ile giriş yapılmaktadır. Kapının her iki yanında birer adet düşey sürgülü ahşap pencere ve bu pencerelerin üzerinde zemin kata aydınlık katmak için konulan yuvarlak tepe pencereleri vardır. Giriş kapısının dikey aksında birinci katta yer alan balkon çıkması , cihannümada bulunan çıkma ve pencere süs elemanları ile sade olan cephe hareket kazanmaktadır. Balkon taşıyan iki adet mermer korint başlıklı sütun mevcuttur. Zemin kat kargir üzeri beyaz sıvalı, birinci kat ve çatı katı ahşaptır.

Şekil 2.41: Güneybatı cephesi

2.3.7 Yapının Tekniği Ve Malzeme Özellikleri

Duvarlar

Bodrum ve zemin katta bulunan duvarlar taştır ve 40 cm. ve 27 cm. genişliktedir. Birinci kat ve çatı katında bulunan duvarlar ahşaptır ve 17 cm. – 14 cm. kalınlığındadır.

Merdiven

Yapı içerisinde zemin katı birinci kata bağlayan ve birinci katı çatı katına bağlayan olmak üzere iki adet ahşap döner merdiven bulunur. Z06 numaralı holden 0 kotundan 19 basamakla 21 cm. rıht yüksekliği ile 4 metre kotundaki birinci kata ulaşılır. 101 numaralı hol ve 106 numaralı holün bağlandığı ve çatı katına çıkan ahşap merdiven 19 cm. rıht yüksekliğine ve 21 basamağa sahiptir. Merdivenlerin ahşap korkulukları vardır fakat tahrip olmuştur yalnızca birkaç basamakta kalıntıları mevcuttur. Yapının bahçesinden yapıya giriş için iki adet merdiven kullanılır. Bu merdivenlerin ikisi de mermer basamaklıdır ve güneybatı cephesinde bulunur. Bazı basamaklara betonarme müdahalesi gözlemlenmektedir. Üçüncü merdiven ise güneydoğu cephesinde bulunur ve bahçeden ahşap döner merdivene on iki basamakla çıkış yapılıdır. Betonarme malzemeden oluşan bu merdiven oldukça tahribata uğramıştır, basamakların çoğu ve sahanlık yıkılmıştır.

Şekil 2.42: Z06 holden merdivene geçiş

Şekil 2.43: Merdivenden alt kata bakış

Şekil 2.44: 106 holden merdivene geçiş

Şekil 2.45: Merdiven ile çatı katına çıkış

Şekil 2.46: Çatı katından merdivene bakış

Şekil 2.47: Yapı girişi çift merdiven

Şekil 2.48: Beton müdahaleli merdiven

Şekil 2.49: Mermer basamaklı merdiven

Şekil 2.50: Güneydoğu giriş merdiveni (yan)

Şekil 2.51: Güneydoğu giriş merdiveni (ön)

Döşeme ve Tavanlar

Yapının genelinde bulunan döşeme ve tavanlarda ahşap malzeme kullanılmıştır. Ahşap tavanlar ahşap kiriş ve ahşap kaplamalı olarak farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Döşemelerde seramik ve betonarme kullanılan mekanlar da mevcuttur. Z01 numaralı hol zemininde betonarme ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Z07 numaralı odanın döşemesi betonarmedir.

Şekil 2.52: Z01 holde ahşap kirişler

Şekil 2.53: Z02 oda ahşap tavan kaplaması

Şekil 2.54: Z04 wc ahşap tavan kaplaması

Şekil 2.55: Z05 oda ahşap tavan kaplaması

Şekil 2.56: Z09 oda ahşap tavan kaplaması

Şekil 2.57: 104 wc ahşap tavan kaplaması

Şekil 2.58: 108 oda ahşap tavan kaplaması

Şekil 2.59: Çatı katı ahşap tavan kaplaması

Şekil 2.60: Z02 Oda ahşap döşeme kaplaması

Şekil 2.61: 105 Oda ahşap döşeme kaplaması

Şekil 2.62: Beton ile müdahale edilmiş döşeme

Şekil 2.63: Islak hacimde bulunan seramik yüzey

Çatı Örtüsü

Marsilya kiremit kaplı haçvari çatı sistemi ile örtülen yapıda yaklaşık olarak 50 cm saçak çıkması bulunmaktadır. Yakında bulunan cami minaresinden ve çatı katından çatı yapım sistemine dair fotoğraflar ve ölçülendirmeler yapılmıştır. Çatı üzerinde Z07 ve 107 numaralı odalarda bulunan ocağa ait tuğla üzeri beton kaplamalı bir baca bulunmaktadır. Çatı mahya kotları ölçülememiş, kuşbakışı görseller ve Agisoft programındaki ortofoto tekniği kullanılarak fotoğrafların birleştirilmesi ile çatı çizimi tamamlanmıştır.

Şekil 2.64: Minareden çatı görünümü

Şekil 2.65: Çatı katı detay görünüm

Şekil 2.66: Çatı arası ahşap kuşaklama

Şekil 2.67: Çatı arası yapım tekniği detay

Şekil 2.68: Çatı katı pencereden görünüm

Şekil 2.69: Çatı arası detayı baca

2.3.8. Mimari Öğeler

Kapılar

Poz numarası verilerek rölöve plan çizimleri üzerinde belirtilen kapıların tamamı ahşap malzemedendir yapılmıştır. Zemin katta on dört adet, birinci katta on bir adet, çatı katında ise dört adet toplamda yirmi dokuz adet ahşap kapı açıklığı bulunmaktadır. Bu ahşap kapı açıklıklarının büyük çoğunluğunda kapı bulunmamaktadır. K1 poz numaralı kapı yapıya güneybatı cephesi girişinde bulunan çift kanatlı ahşap, 105 cm x 195 cm ölçülere sahip olan kapıdır ancak bunun yerinde farklı ölçülerde muhdes kapı vardır. K2 poz numaralı kapılar zemin katta bulunan odalara açılan kapılardır fakat hiçbirinde yoktur. Ölçüleri 120 x 240 cm'dir. K3 poz numaralı kapı ıslak hacimlere açılan, tek kanatlı ahşap üzeri beyaz boyalı ve 75 cm x 240 cm boyutlarda olan kapıdır. Z06 numaralı holden merdivene açılan K4 poz numaralı çift kanatlı kapının ebatları 120 cm x 250 cm'dir. K5 poz numaralı kapı yapının kuzeydoğu girişi için kullanılan ve 131 cm x 210 cm ölçülere sahip olan çift kanatlı ahşap kapıdır.

Şekil 2.70: K1 poz numaralı kapı

Şekil 2.71: K2 poz numaralı kapı

Şekil 2.72: K3 poz numaralı kapı

Şekil 2.73: K4 poz numaralı kapı

Şekil 2.74: K4 poz numaralı kapı boşluğu

Şekil 2.75: K5 poz numaralı kapı

K6 poz numaralı ahşap kapılar birinci katta bulunan odalara açılmaktadır ancak hiçbiri yerinde bulunmamaktadır. Genişliği 120cm uzunluğu 270 cm'dir. K7 poz numaralı tek kanatlı ahşap kapılar ıslak hacimlerde kullanılır ve 78 cm x 270 cm boyutlarına sahiptir. K8 poz numaralı tek kanatlı ahşap kapılar 80 cm x 210 cm ölçülerindedir. Çift kanatlı ahşap K9 poz numaralı kapı balkona açılmaktadır, kapı sökülmüştür ve ölçüleri 107 cm genişliğinde ve 235 cm uzunluğundadır. K10 poz numaralı ahşap 60 cm x 160 cm ebatlarındaki açıklık çatı katından çatı arasına açılmaktadır. Kapılar yerinde mevcut değildir.

Şekil 2.76: K6 poz numaralı kapı boşluğu

Şekil 2.77: K7 poz numaralı kapı

Şekil 2.78: K8 poz numaralı kapı

Şekil 2.79: K9 poz numaralı kapı boşluğu

Şekil 2.80: K10 poz numaralı kapı boşluğu

Pencereler

Zemin katta bulunan odalarda kullanılan ve 88.5 cm x 200 cm ölçülere sahip olan P1 poz numaralı düşey sürgülü ahşap pencereler on beş adettir. Z03 numaralı mutfakta kullanılan P2 poz numaralı düşey sürgülü ahşap pencere 65 cm x 120 ölçülere sahip yanında bulunan Z04 numaralı wc'de kullanılan P3 poz numaralı düşey sürgülü ahşap pencere 65cm x 110 ölçülere sahiptir. P4 poz numaralı K1 ve K5 poz numaralı giriş kapılarının her iki yanında birer adet bulunan düşey sürgülü ahşap pencerelerin boyutları 40 cm x 200 cm'dir ve toplamda dört adettir. Bu pencerelerin üzerinde birer adet yuvarlak mekana aydınlık kazandıran ve sabit, açılmayan toplamda dört adet pencere vardır. P5 poz numaralı pencere Z08 numaralı wc'de bulunur ve 51cm x 70 cm ebatlarındadır. Zemin katta kullanılan P1 ve P4 poz numaralı pencerelerde güvenlik amacıyla demir parmaklıklar bulunmaktadır.

Şekil 2.81: Z02 odadan P1 pencere

Şekil 2.82: P2 pencere

Şekil 2.83: P3 pencere kuzeybatı cephesinden görünüm

Şekil 2.84: P5 pencere

Şekil 2.85: P4 poz numaralı pencereler ve yuvarlak tepe pencereleri

Birinci katta bulunan odalarda ve 106 numaralı hol mekanında kullanılan P6 poz numaralı pencereler düşey sürgülü ahşap pencerelerdir ve 86 cm x 215 cm ölçülere sahiptir. Cepheledeki yerleşimleri ile zemin katta bulunan P1 poz numaralı pencerelerle aynı aksta yer almaktadır. P6 poz numaralı pencereler toplamda on sekiz adettir. 103 numaralı ve 104 numaralı wc mekanlarında olan P7 poz numaralı pencereler 55 cm x 108 cm boyutlarındadır ve düşey sürgülü ahşap pencerelerdir ve toplamda iki adettir. 101 numaralı mekan ve balkon arasındaki güneybatı duvarında bulunan P8 poz numaralı 37 cm x 215 cm ölçülerindeki düşey sürgülü ahşap pencereler K9 poz numaralı kapının her iki yanında bulunur ve birer adet olmak üzere toplamda iki adettir.

Şekil 2.86: P6 pencereler 102 odadan görünüm

Şekil 2.87: P7 pencereler kuzeybatı cepheden

Şekil 2.88: P8 poz numaralı pencereler 101 holden görünüm

Çatı katındaki çıkmalarda bulunan P9 poz numaralı ahşap düşey sürgülü pencerelerin üzeri kemerli forma sahiptir, 65 cm x 156 cm ebatlarındadır ve toplamda dört adettir. Dikdörtgen formlu olan bu pencerelerin üzerinde yuvarlak tepe penceresi bulunmasıyla çatı katında kullanılan diğer pencerelerden ayrılmaktadır. Güneybatı cephesinde bulunan çıkmadaki P9 numaralı pencere yerinde yoktur. P10 poz numaralı pencereler sekiz adettir bunlardan altı tanesi

yerinde mevcut değildir. Bunlar düşey sürgülü ahşap pencerelerdir ve 65 cm x 126 cm boyutlarındadır. P11 poz numaralı pencere diğer pencereler gibi ahşap giyotin penceredir ve ebatları 48 cm x 126 cm olmasıyla farklılaşmıştır. On altı adet olan P11 poz numaralı pencerelerin yalnızca iki tanesi mevcuttur.

Şekil 2.89: P9 pencere yuvarlak tepe pencereli

Şekil 2.90: P10 pencere (solda) ve P11 (sağda)

Şekil 2.91: P9 poz numaralı pencere (ortadaki)

Şekil 2.92: P11 poz numaralı pencere (solda)

Süsleme Elemanları

Genel hatları ile yalın bir görünüme sahip olan yapının cephesinde bulunan çıkmaların altında yer alan ahşap payandalar, çatı saçak altındaki ahşap süslemeler ile hareketlilik kazanmaktadır. Çatı katında kullanılan pencerelerin ahşap söveleri, birinci kattaki pencerelerin üzerindeki ahşap süsleme elemanları ve zemin kat pencerelerindeki söveler de bu hareketliliği desteklemektedir. İç mekanlarda bulunduğu katın döşemesinden 1 metre yukarıda konumlanan yatay şerit çıta ve Z09 numaralı odada rastlanan ahşap raf süsleme unsurlarına örnek gösterilmektedir.

Şekil 2.93: Z09 odada bulunan ahşap raf

Şekil 2.94: Hol ve odalarda kullanılan yatay çiteler

Şekil 2.95: Çatı saçak altı süslemeleri

Şekil 2.96: Çatı saçak altı süslemeleri

Şekil 2.97: Çıkma altındaki ahşap payandalar

Şekil 2.98: Ahşap söveli pencereler

Ocaklar

İki ya da üç odası olan sıradan evlerde yalnızca başodada ocak vardır. Daha varlıklı evlerde iki ya da üç odada ocak bulunabilir. Yangın tehlikesine karşı ocaklar genelde taştan örülmüş bir duvarın içine yapılırlar. Ancak ocağın dolaplarla birlikte ahşap atkılı duvarlarda bulunması da yaygındır. Bu gibi durumlarda yangına karşı özel bir önlem alınması da düşünülmemiştir. (Kuban, 2017 s. 125)

Yılmaz Yalçın Evi'nde iki adet ocak bulunmaktadır. Bunlardan biri zemin kat diğeri birinci katta yer almaktadır. Z07 numaralı odada bulunan ocak 147 cm genişliğindedir. 107 numaralı

odada bulunan ocak 115 cm genişliğindedir. Ocak kısmındaki boşluk kapatılmıştır. Her iki ocak da bulunduğu odanın güneybatı duvarında, yanlarında bulunan dolap-güsulhane arasında olacak şekilde konumlanmaktadır.

Şekil 2.99: Z07 odada bulunan ocak

Şekil 2.100: 107 odada bulunan ocak

Dolaplar

Z07 ve 107 numaralı odalarda bulunan ocakların kuzeybatı duvarı arasında kalan dolaplar ahşap malzemeden yapılmıştır ve birer adet olmak üzere toplamda iki adettir. Z07 numaralı odada bulunan DP1 poz numaralı dolabın derinliği 76cm , genişliği 111 cm ve yüksekliği 240 cm'dir. Ocağın diğer tarafında gusülhane kısmı bulunur. Dolap kapakları sökülmüştür, yerinde mevcut değildir. İç bölmesinde raf parçası göze çarpmaktadır. DP2 poz numaralı dolap 107 numaralı odada bulunur, 85 cm derinliğindedir ve 123 cm x 250 cm ölçülere sahiptir. Çift kanatlı ahşap dolap kapakları vardır. Üst dolap ve alt dolap olarak iki kısımdan oluşmaktadır. Ölçüleri DP1 poz numaralı dolaptan farklı olsa da tip ve yerleşim olarak benzerlik göstermektedir. Dolap kapakları yerinde olmadığı için kesin bir yorumda bulunmak zordur.

Şekil 2.101: Z07 odada bulunan DP1 poz numaralı dolap

Şekil 2.102: 107 odada bulunan DP2 poz numaralı dolap

2.3.9. Yapıdaki Bozulmalar

Yılmaz Yalçın Evi, denizle olan yakın ilişkisi, geçirdiği şiddetli depremler ve ortalama yüz elli yıllık ömrüne rağmen orta iyi durumdadır. 19. yüzyılın ikinci yarısı ve 20. yüzyılın başlarında inşa edilmiş, çağdaşları incelendiğinde, strüktürel ve özgünlük açısından iyi bir örnektir. Yılmaz Yalçın Evi'nin yapı malzemelerinin bozulmasında tespit edilen en önemli etkenin terk edilmeye bağlı bakımsızlık ve pencere açıklıklarından gelen yağmur suyu ahşapları çürütmüştür.

Malzeme Bozulmaları

Pencere, dolap ve kapıda kullanılan ahşaplarda parça kayıpları gözlemlenmektedir. Sıvalı duvar yüzeylerde sıva dökülmeleri ve sıva çatlakları vardır. Sıva dökülmesi, kabarma, ufalanma suda çözünebilir tuzların, duvar yüzeyindeki ıslanma, kuruma döngülerinden kaynaklanıyor olabilir. Wc - banyo , mutfak gibi ıslak hacim alanlarında kullanılan seramiklerde yüzey kirliliği ve parça kayıpları görülmektedir. Cephelerde kullanılan taş malzemelerde, kirlilik ve kırıklar göze çarpmaktadır. Giriş katta bulunan pencerelerdeki demir korkulukların demirleri paslanmış ve pasın akmasıyla bulunduğu sıvalı duvar yüzeyleri lekelenmiştir.

Strüktürel Bozulmalar

Nem, deniz suyu ve içinde bulunan tuzlar, yapı için önem oluşturmaktadır. Bununla birlikte hava kirliliği, kükürt dioksit gibi asidik gazlardan da etkilenme söz konusudur. Yapıda taşıyıcı olarak kullanılan malzemelerin durumu orta iyi olmakla beraber, ahşap yüzeylerde parça kayıpları, yosunlanma mevcuttur.

Kullanıcı Kaynaklı Bozulmalar

Mekanın terk edilmesine bağlı olarak pencerelerde yer alan camlarda kırılmalar olmuştur. Ahşap olan bazı kapılar sökülmüş, bazı odalarda bulunan ahşap kapaklı dolapların dolap kapakları da yerlerinden alınmıştır. Ahşap kapılar da yerlerinden sökülmüştür. Sıvalı olan duvarlarda graffitiler gözlemlenmektedir. Birinci kattaki odada bulunan ocağın doldurulması ile kullanım dışı hale getirilmiştir. Ahşap döşemenin bulunduğu bazı mekanlarda beton müdahalesi yapılmıştır. Bozulma ve malzeme analizleri kullanılarak yapının özgün halini yansıtan restitüsyon ve restorasyon projeleri hazırlanmıştır.

3.RESTITÜSYON

Yapı üzerinde bulunan izlerden, yazılı ve çizili kaynaklardan, mimari gereklilik, karşılaştırmalı çalışmalar ve de ev sahibinin anlatımı neticesinde edinilen bilgiler doğrultusunda restitüsyon projesi hazırlanmıştır. Yapıda izleri bulunan kapı ve pencereler analoji çalışması yapılarak tamamlanmıştır.

Yapı izlerinin incelenmesiyle mekânsal anlamda ekleme veya çıkarma gibi bir durum gözlemlenmemektedir. Bazı mekanlarda malzeme yenilemesi ve buna bağlı olarak kot farkında değişiklikler mevcuttur. Z07 numaralı mekanda ahşap döşemenin odada bulunan ocaktan etkilenmesiyle ahşap döşeme yerine betonarme ile müdahale edilmiştir. Giriş kattaki giriş kapılarının önünde yer alan mozaik kaplamalı döşeme de betonarme ile müdahale edilmiştir. Z03 numaralı mutfak döşemesi betonarme ile müdahale edilen mekanlar arasındadır.

3.1.RESTITÜSYON KARARLARI

3.1.1. Plan Restitüsyonu

Yapının giriş katında sofada yer alan K4 poz numaralı kapı ile Z01 numaralı hol ve Z06 numaralı hol mekanları orta sofalı tek bir mekan olmak yerine iki ayrı mekana bölünmüştür. Bu sebeple bu kapı kaldırılarak sofa tek hacimli bir mekana dönüştürülmüştür. Birinci katta yer alan, 101 ve 106 numaralı holleri ayırıcı duvar göreviyle birbirinden ayıran sunta kaplamanın kaldırılmasıyla birinci kattaki iki ayrı hol birleşerek tek bir mekana dönüştürülmüştür. Z02 ,Z05 numaralı odalarda bulunan taş duvar beton katmanının eklenmesi ile kalınlaşmıştır. Güneydoğu cephesinden doğrudan döner ahşap merdivene yapılan giriş sonradan eklenmiştir. Bu girişin kaldırılmasıyla yapıya giriş ikiye düşmüştür. Z05 numaralı kuzeydoğu cephesinde bulunan ahşap giyotin pencerelerden biri beton ile doldurulmuştur. Bunun yerine plan ve cephelerdeki bütünlüğe uygun olarak ahşap giyotin pencere eklenmiştir. 107 numaralı odada bulunan ocak kapatılmıştır, Z07 numaralı odada olduğu gibi ocak açılmıştır. Ocakların her iki tarafında bulunan kapakları mevcut olmayan ahşap dolap kapakları var olan kapaklara uygun olacak şekilde yeniden çizilmiştir. Ahşap döner merdivenlerin korkulukları yerinde yoktur, merdivende bulunan izler doğrultusunda korkuluklar eklenmiştir.

3.1.2.Cephe Restitüsyonu

Birinci katta bulunan pencerelerde mevcut olmayan ahşap süslemeler yapıdaki izlerden ve analoji çalışmasıyla çizilmiştir. Cumbayı taşıyan ahşap payandada bulunan iz ile mevcut olmayan ahşap payanda süslemeleri tamamlanmıştır. Korunmuş olan, yapının yapıldığı dönemde de kullanılmış olan marsilya kiremiti olduğu gibi bırakılmıştır. Yapının güneybatı girişinde bulunan muhdes kapı ahşap çift kanatlı kapı ile değiştirilerek restitüte edilmiştir.

Güneydoğu cephesinde bulunan muhdes kapı ve bahçeden bu kapıya ulaşan betonarme merdiven kaldırılmıştır.

Şekil 3. 1: Güneydoğu cephesine açılan kapı içeriden görünüm

Şekil 3. 2: Güneydoğu cephesindeki betonarme merdiven

4.RESTORASYON ÖNERİSİ

Yapının durumu göz önüne alındığında yağmur suları, bakımsızlık, terk edilme gibi sebeplerden yapı harap olmuş, taşıyıcı sistemdeki ve yapı içerisindeki ahşaplar zarar görmüştür. Restorasyon çalışması kapsamında evin eski sahiplerinden Mustafa Kılıç Bey'in anıları yaşatma isteği ile Etnografya Müzesi olarak işlevlendirilmek istenmiş fakat bu istek gerçekleşmemiştir, bu sebeple restorasyon önerisi olarak Etnografya Müzesi işlevi verilmesi uygun görülmüştür. Yapının müze olarak kullanılmasıyla insanların kültürel miras ile iç içe bulunarak, koruma duygusunun pekiştirilerek ve bu yapıların yaşatılarak gelecek nesillere aktarılması amaçlanmaktadır. Müze işlevi önerilirken restitüsyon projesinden ve örneklerden yararlanılarak restorasyon projesi hazırlanmıştır.

4.1. YAPININ ETNOGRAFYA MÜZESİ OLARAK DÜZENLENMESİ

Yapının Etnografya Müzesi işlevi ile kullanılmak üzere düzenlenmesi için araştırmalar yapılmış, müze olarak kullanılan örnekler incelenmiş ve yeniden işlevlendirme projesi için ihtiyaç programı oluşturulmuştur. Bu ihtiyaç programı kapsamında güvenlik, yönetim birimi, arşiv, kalıcı sergi alanları, süreli sergi alanları, mutfak , depo ve wc mekanları bulunmaktadır. Yeni işlev kullanım kurgusunda ana mekânsal yerleşim korunmuştur.

Zemin Kat Planı

Güneybatı cephesindeki girişe yakın konumda olan Z02 ve Z09 numaralı odalar idari oda , Z04 numaralı wc arşiv olarak düzenlenmiştir. Z01 ,Z03 ve Z08 numaralı mekanlar aynı işlevleri ile bırakılmıştır. Z05 numaralı oda toplantı odası olarak, Z06 numaralı oda ise sergi alanı olarak kullanılması önerilmiştir.

Birinci Kat Planı

101, 103, 104 numaralı mekanlar işlevlerini korumaktadır ve 102, 105,106, 107 numaralı odalar sergi alanı olarak düzenlenmiştir.

Çatı Kat Planı

Mekansal ferahlığı bulunan çatı katı süreli sergi alanına ayrılmış bu sayede farklı zamanlarda çeşitli ziyaretçilere ev sahipliği yapılması amaçlanmıştır.

4.2. YAPININ ONARIMINA İLİŞKİN ÖNERİLER

Minimum müdahale esas alınarak, yapının özgün mimari kimliği korunmuştur. Restorasyon projesi hazırlanırken niteliksiz ek ve onarımlardan arındırılmış, zarar gören kısımlar uygun koruma teknikleri ile onarılması amaçlanmıştır. Yapılacak müdahaleler aşağıda detaylı şekilde anlatılmaktadır.

Yeniden Yapım

Cepheelerde birinci katlarda bulunan ahşap pencere süslemeleri, cumbayı taşıyan payandaların altında yer alan ahşap süsleme elemanları ve ahşap döner merdivenlerde izleri bulunan ahşap korkuluklar projede çizildiği şekilde yeniden yapılacaktır. Yapı içerisinde odalarda kullanılan ve yerinde olmayan K2 poz numaralı kapılar restitüsyon projesi esas alınarak çift kanatlı ahşap kapı yeniden yapılacaktır.

Yenileme

Yapıya sonradan eklenen muhdes ahşap K1 poz numaralı kapı restitüsyon projesine uygun olarak çift kanatlı ahşap kapı ile değiştirilecektir. Z07 numaralı odanın döşemesinde kullanılan betonarme kaldırılarak yerine ahşap kaplamalı döşeme tercih edilecektir. Kapı ve pencere gibi ahşap doğramalarda olan parça kayıpları için özgün ahşap malzeme ile onarım yapılacaktır. Seramik yüzeylerdeki parça kayıpları da özgün malzemesi ile onarım görecektir. Hasar görmüş olan diğer yüzeylerdeki malzemelerin aslına uygun olacak şekilde malzemeler ile değişimi olacaktır. Z05 numaralı odada bulunan içi doldurulmuş olan ahşap giyotin pencere izi bu doldurulmadan arındırılarak yerine uygun olarak ahşap giyotin pencere eklenecektir.

Yüzey Temizliği

Bitkilenme ve yosunlanma gözlemlenen yüzeylerde mekanik temizlik yapılacaktır. Kapı ve pencerede bulunan boyalar mekanik ya da boya sökücü ile ahşap yüzey temizliği gerçekleştirilecektir. İç mekan duvarları ve cephe duvarlarındaki sıvalı yüzeylerdeki çatlaklar onarılarak bu yüzeyler boyanacaktır.

Eklerden Arındırma

Güneydoğu cephesinde bulunan betonarme merdiven ve ulaştığı muhdes ahşap kapı özgün plan ve cephe tipolojisine uymadığı için bu ekler kaldırılacaktır. Z05 numaralı odada bulunan ahşap giyotin pencerede bulunan ahşap kapı yerinden alınacaktır.

Sağlamlaştırma

Çürümüş olan, sehim yapan ahşap duvarlarda, zeminde ve tavanda bulunan ahşap yüzeyler sökülerek taşıyıcı sistemde sağlamlaştırma uygulanarak bozulma derecesi ileri düzeyde olanlar için özgün malzeme değişimi yapılacaktır. Kullanılabilir durumda olanlar ise korunacaktır.

SONUÇ

Jeopolitik konumu nedeniyle birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Ereğli ilçesi, çeşitli taşınmaz kültür varlıklarına sahip olmasına rağmen koruma bilincindeki eksiklik sebebiyle kültür varlıkları her geçen gün yok olmaktadır.

Döneminin malzemesi, yapım tekniği, mimari biçim ve estetik algısıyla 19. yüzyıllarda inşa edilmiş ve günümüze ulaşmış sivil mimari örnekler toplumsal hafızayı yansıtmaları ve yaşatmaları açısından önemlidir. Gün geçtikçe nicelik bakımından bu yapılar azalmaktadır. Geleneksel yapım tekniği ile inşa edilmiş ahşap konutlar genellikle bakımsız kalmakta veya yapı terk edilerek kullanılmamaktadır. İçinde yaşanılmayan meskenler zaman içerisinde dış etkenlere ve bilinçsiz kullanımlara bağlı olarak tahrip olmaktadır.

Ereğli ilçesinde 35 adet tescilli sivil mimari örneğine ulaşılmış, bunların içinde metruk halde bulunan, bakımsız olan ve restorasyonu yapılmış örneklerle karşılaşılmaktadır. Çalışma kapsamında ayrıntılı olarak incelenen yapı 19. yüzyıl sonlarında inşa edilmiş olduğu düşünülen mimarlık örneklerindedir. Yapının, diğer tescilli konutlar arasında cihannüma katı, haçvari planı ile farklılığı göze çarpmaktadır. Bu sebeple korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları arasında yer almaktadır.

Değişen aile ve sosyal yaşam şekilleri ile birlikte geleneksel konutlar ihtiyaçlara cevap vermekte yetersiz kalmaktadır. Yılmaz Yalçın konutu da buna örnek teşkil edecek ahşap sivil mimarlık yapısıdır, günümüzde metruk halde bulunan yapı özgün olmakla birlikte dış etkilerle bakımsız hale gelmiştir.

Tez kapsamında söz konusu olan yapının durumu rölöve ve fotoğraflarla belgelenmiş, restitüsyon önerileri hazırlanmıştır. Yapının terk edilme sorunu ve ihtiyaçları tespit edilerek yapılması önerilen müdahaleler içeriğinde, yapının işlevi, tarihi dokusu ve mimari kimliği göz önünde bulunmuş, restitüsyon projesi ve restorasyon ilkeleri dikkate alınarak uygun olmayan eklerin kaldırılması önerilmiştir. Terk edilmeye bağlı sorun Etnografya Müzesi işlevi ile topluma kazandırılarak yapının korunması ve gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarılması amaçlanmıştır. Bu önerinin hayata geçirilmesi bölge halkının sosyal ve kültürel gelişimi için de yararlı olacaktır. Şüphesiz sahip çıkma ve koruma sorumluluğu yalnızca belirli kuruluşlara değil toplumu oluşturan tüm bireylere ait olması gereken bir konudur.

KAYNAKÇA

- Ahunbay Z.** (2007). Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, YEM Yayınları s.38-148-150
- Akkaya T.** (1994). Herakleia Pontike (Karadeniz Ereğlisi)'nin Tarihi Gelişimi ve Eski Eserleri, Troya Yayıncılık s.13,86-92,
- Anonim** (1986). Karadeniz Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası Rehberi, İstanbul, s. 1
- Arseven C. E.** (1995) “Cihannüma” mad., Sanat Ansiklopedisi, C. I, İstanbul, 1983, s.22; N.Akın, “Ev” mad., Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C11, İstanbul, s.510
- AYGÜN T.** (1960) Karadeniz Ereğli Tarihi, Yayınevi Bilinmiyor, Ankara
- ÇETİN Y.** (2008). Osmanlı Konut Mimarisinde Cihannümalar (Seyir Köşkleri) , Sanat Tarihi Dergisi Sayı/Number XVII/2 Ekim, s.43-58. Erişim Adresi: dergipark.org.tr
- ÇILADIR S.** (1994) Karadeniz Ereğli'nin Tarihi, Demokrat Yayınları, Karadeniz Ereğli
- Duran, S.** (2015). 1869-1916 Kastamonu Ve Bolu Salnamelerinde Ereğli, Post ve Post Yayıncılık, Ankara
- ELDEM S. H.** Türk Evi Osmanlı Dönemi Cilt II, III; Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı Yayınları, İstanbul
- Erentürk, M.** (1945). Karadeniz Ereğlisi Monografyası, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Enstitüsü.
- Hoepfner W.** (1966). Herakleia Pontike – Ereğli Bir Yapı Tarihi İncelemesi, ViyanaKöln- Graz Komisyon Yayınevi, Viyana.
- Karagöl A.** (2015). Karadeniz Ereğli Kalesi'nin Mimari Ve Yapısal Analizi Ve Bir Kültür Varlığı Olarak Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
- KIRAY Mübeccel B.** (2000). Ereğli Ağır Sanayiden Önce Bir Sahil Kasabası, Bağlam Yayınları, İstanbul
- KIZIL F.** (1978). Toplumsal Geleneklerin Konut İç Mekan Tasarımına Etkisi ve Toplumsal Geleneklerini Daha İyi Karşılacak Konut İç Fiziksel Çevre Koşullarının Belirlenmesi, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yayınları, İstanbul
- KUBAN D.** (2000) Tarihi çevre Korumanın Mimarlık Boyutu, Yem Yayın, İstanbul
- KUBAN D.** (2017) Türk Ahşap Konut Mimarisi 17. – 19. Yüzyıllar, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Tokel, R.** (2010). Kdz. Ereğli Kalesi, Kdz. Ereğli Belediyesi.
- Tokel, R.** (2012). Doğal, Tarihsel ve Kültürel Değerleriyle Kdz. Ereğli, Kdz. Ereğli Belediyesi.
- Tokel, R.** (2012). Kdz. Ereğli Taşınmaz Kültür Varlıkları Envanteri, Kdz. Ereğli Belediyesi, İstanbul.

Yurt Ansiklopedisi. (1982-83-84). Zonguldak, Cilt 10, Sy: 7708-7827, Anadolu Yayıncılık, İstanbul.

ÇEVİRİM İÇİ KAYNAKLAR

URL-1< [\(Ereğli - Google Haritalar\)](#)> , erişim tarihi 02.01.2021

URL-2< [\(Orhanlar - Google Haritalar\)](#)> , erişim tarihi 09.02.2021

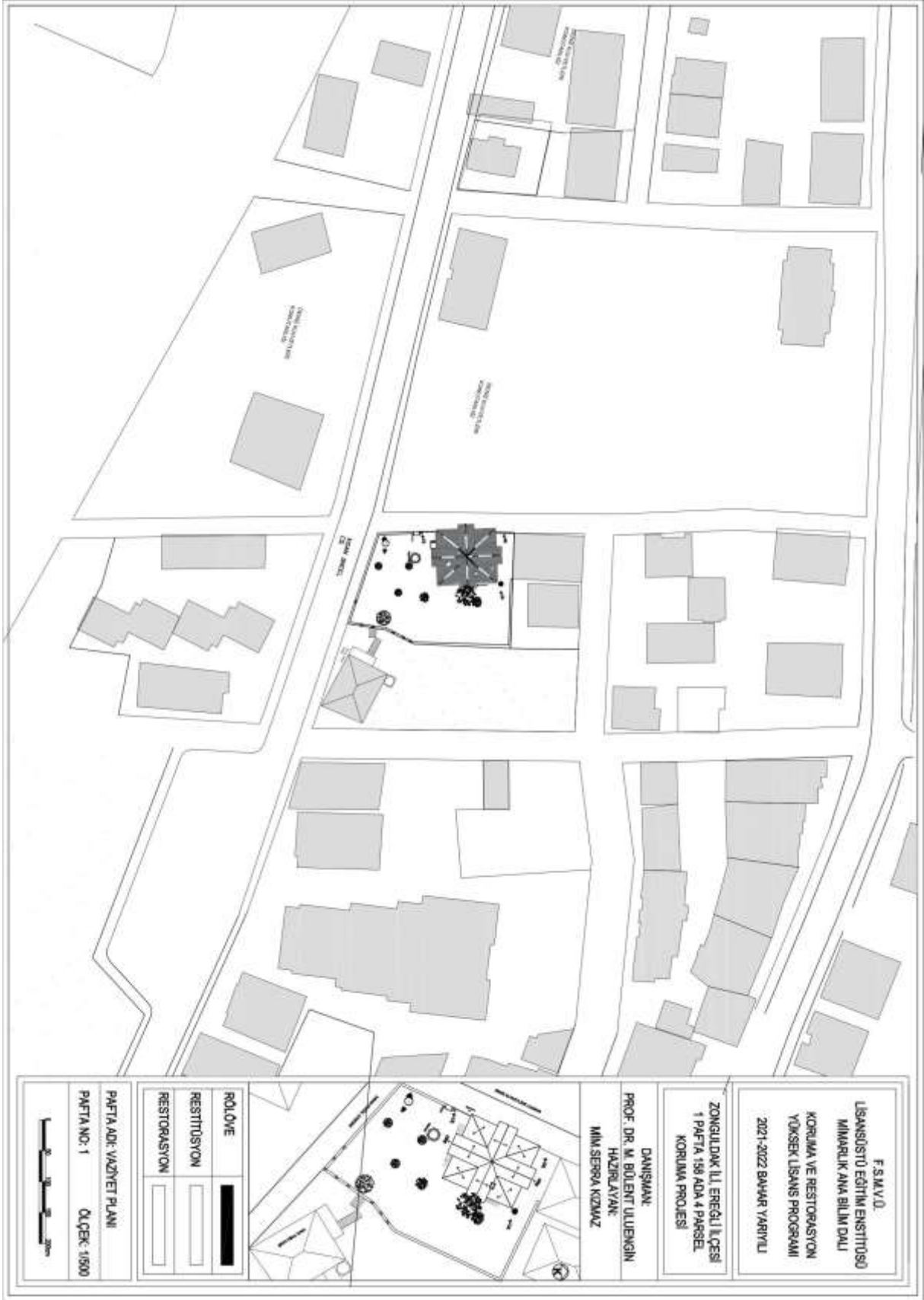
URL-3< [Geleneksel Türk Evinde Cihannüma \(Seyir köşkü\) \(dergipark.org.tr\)](#)>, erişim tarihi 25.03.2021

EKLER

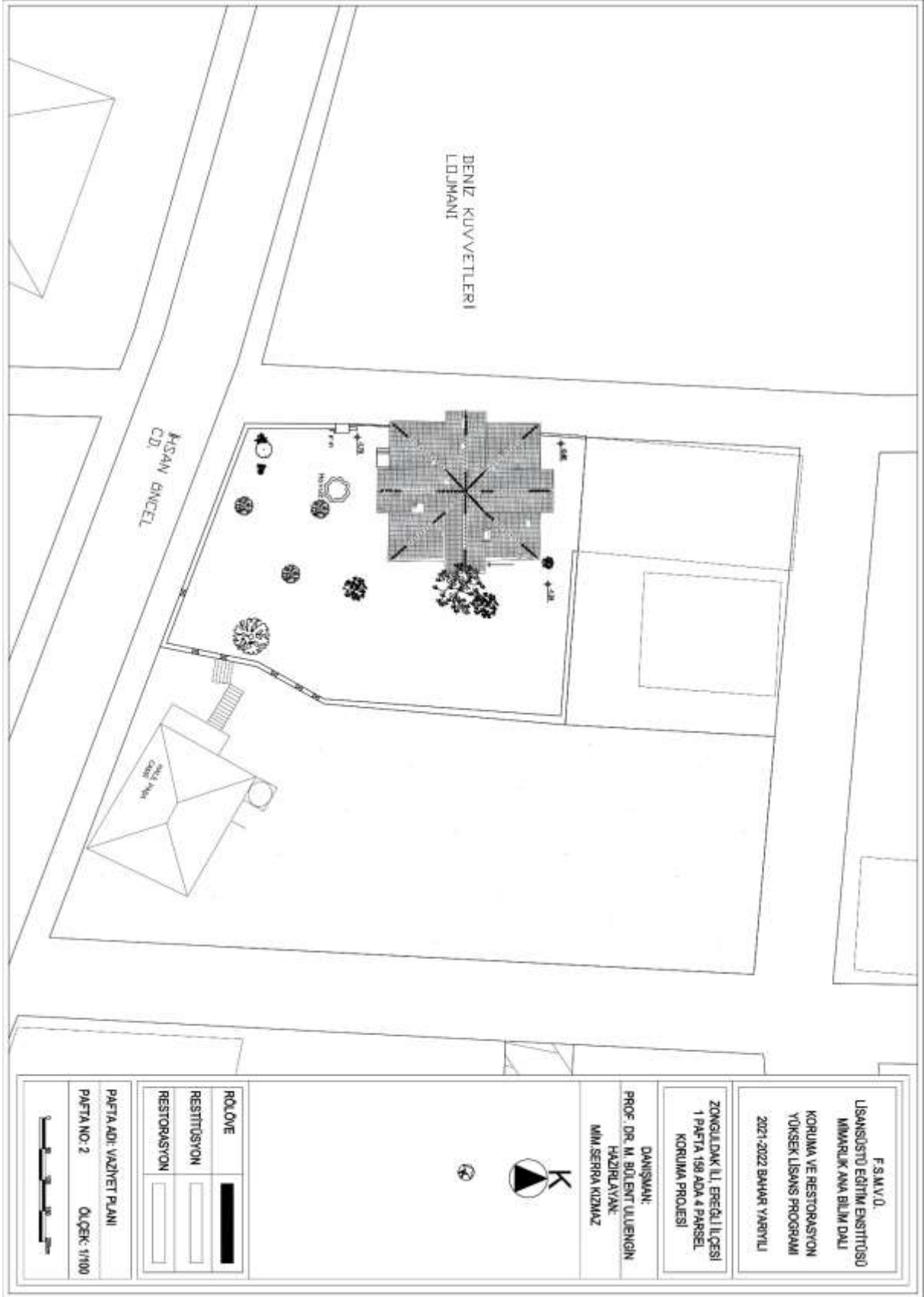
Ek.A : Rölöve Çizimleri

Ek B: Restitüsyon Çizimleri

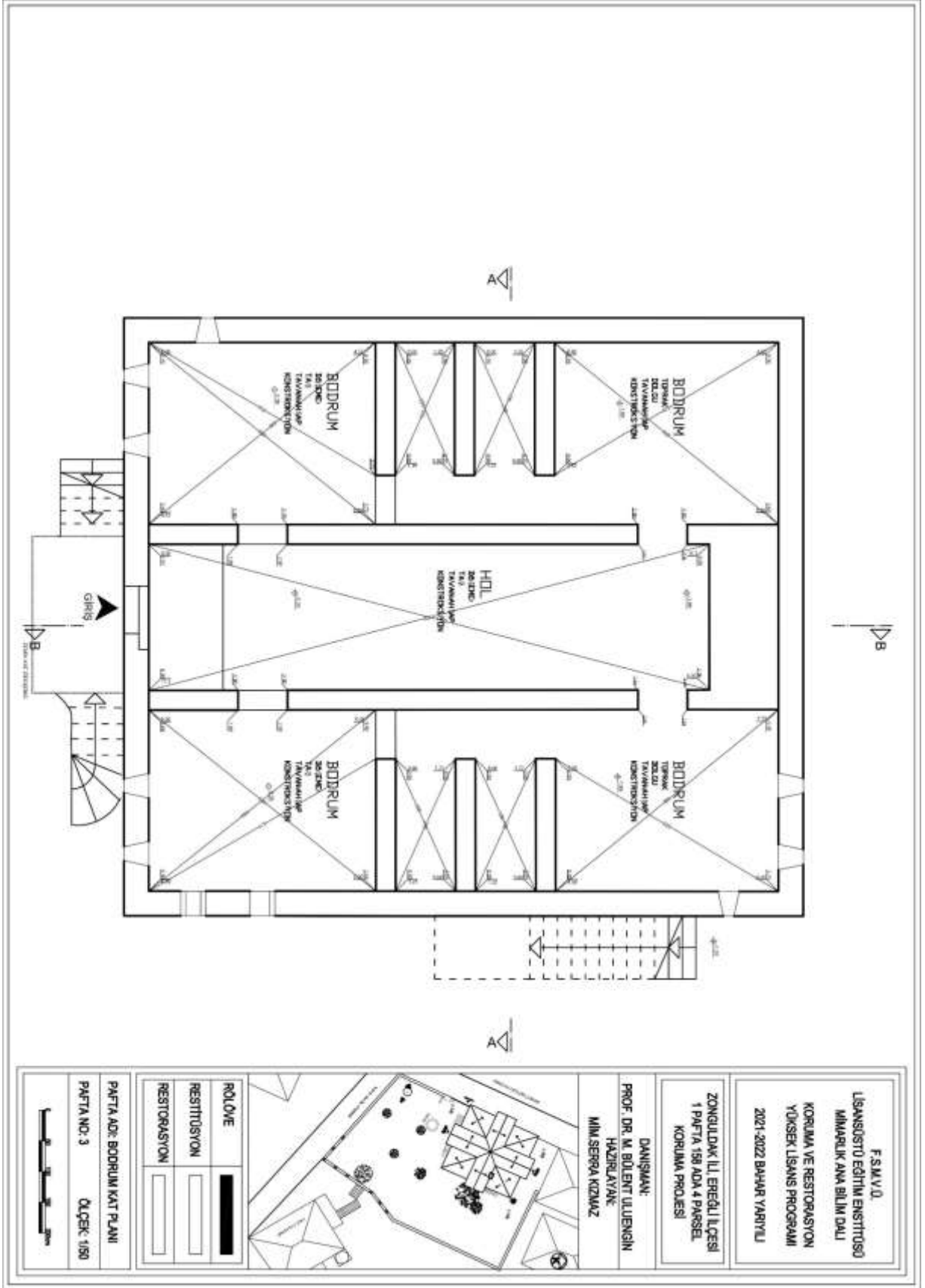
Ek C: Restorasyon Çizimleri

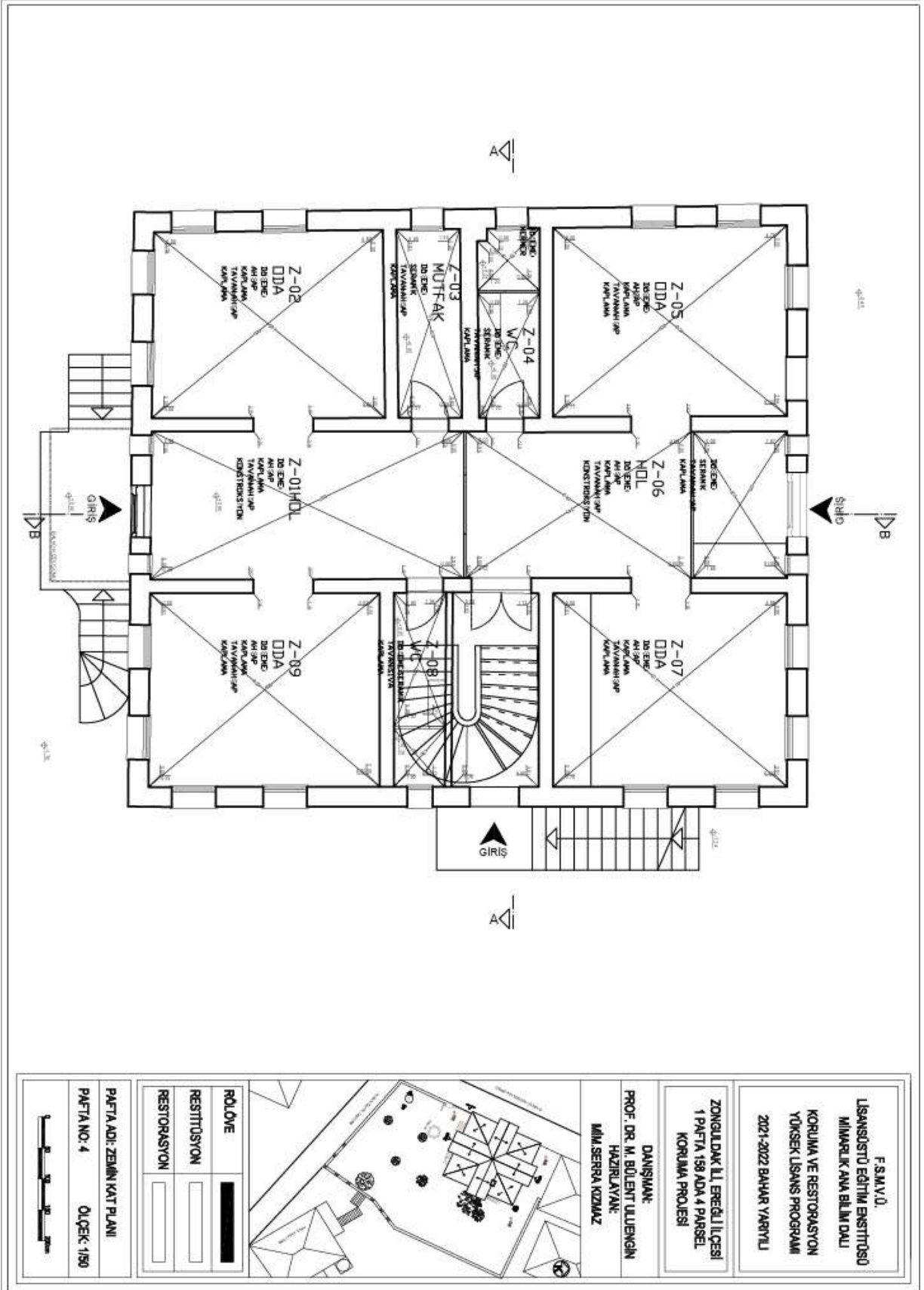
Şekil A. 1: Rölöve Vaziyet Planı 1/500 Ölçek

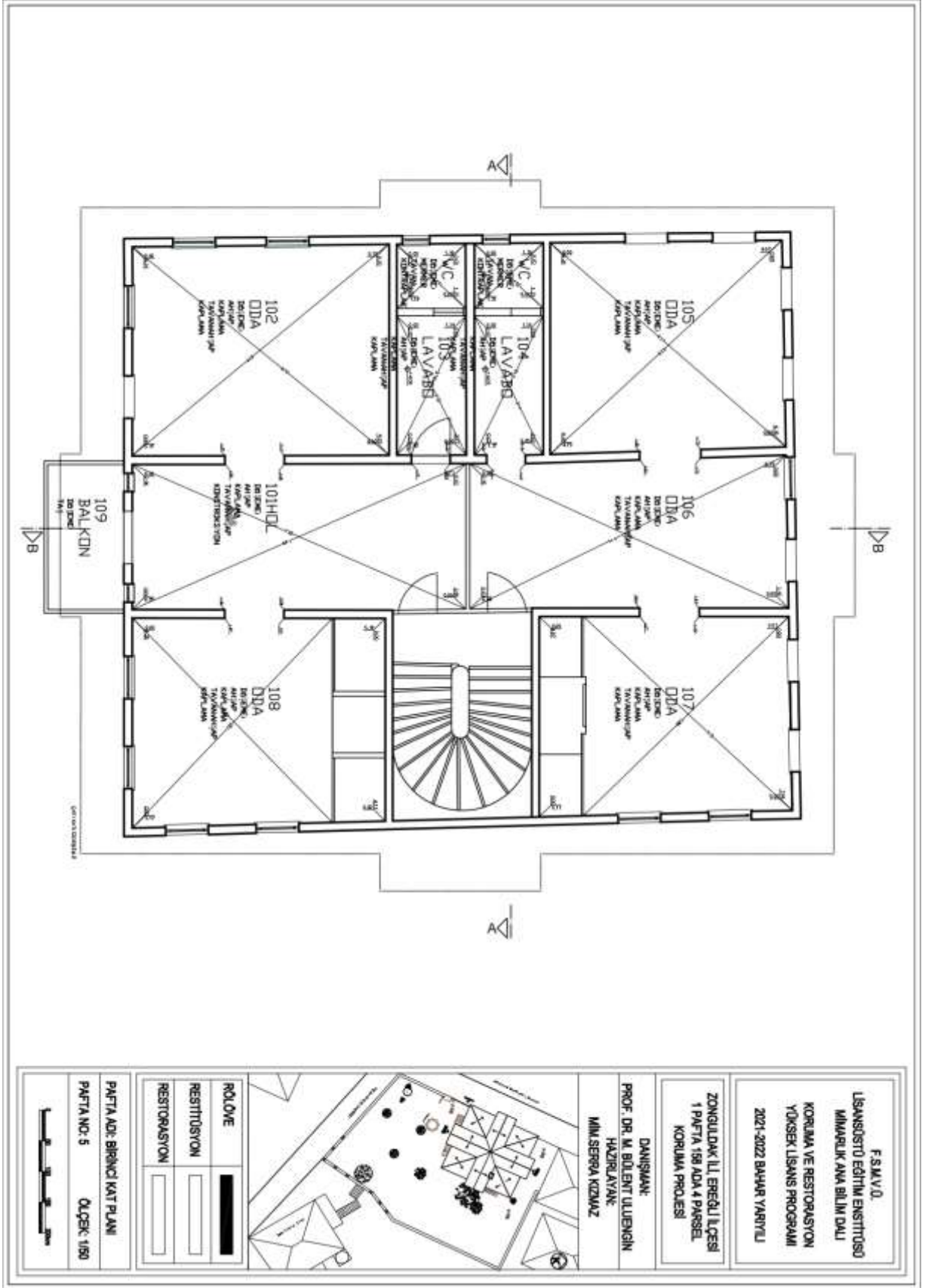
Şekil A. 2: Rölöve Vaziyet Planı 1/100 Ölçek

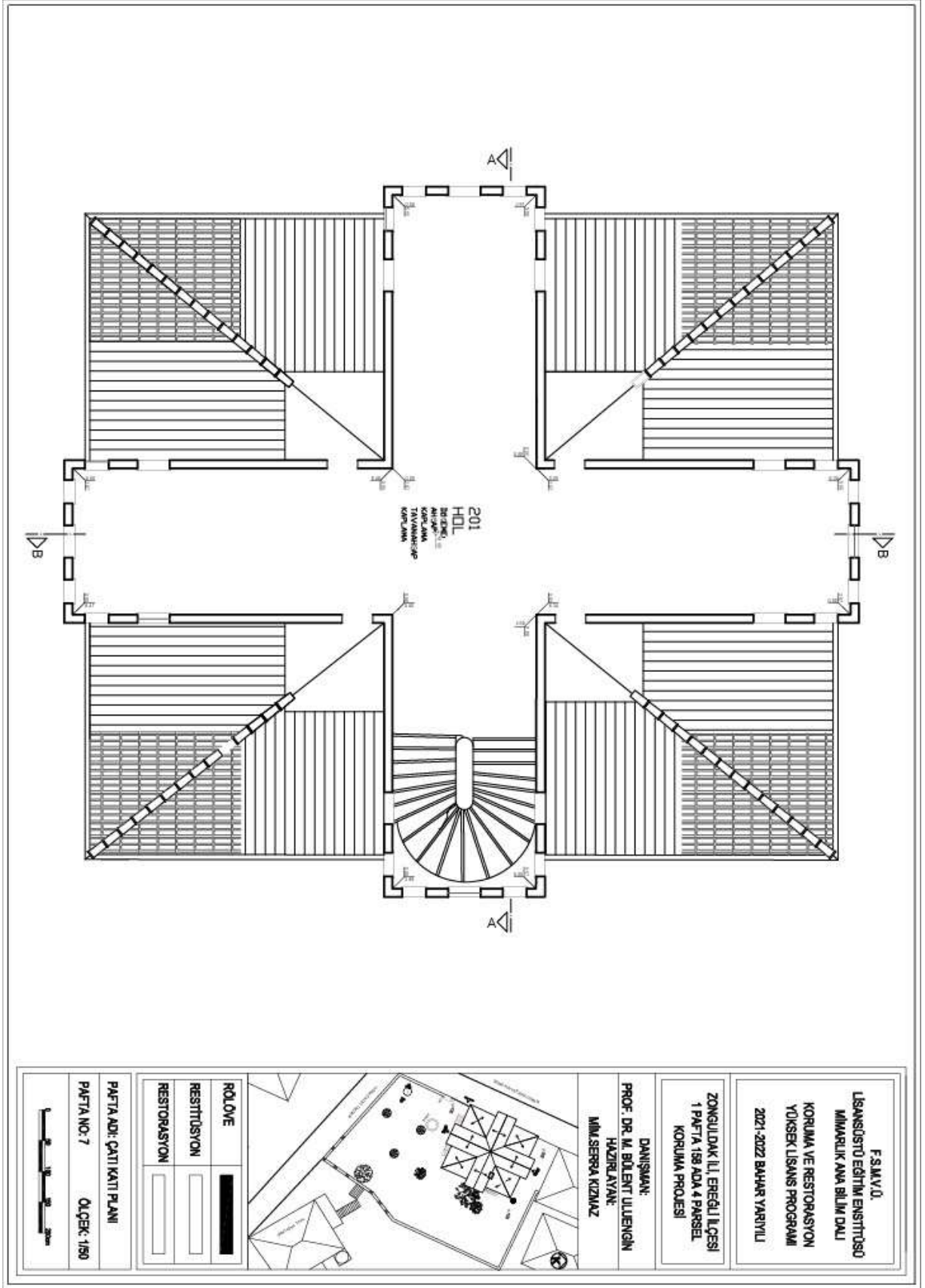
Şekil A. 3: Rölöve Bodrum Kat Planı

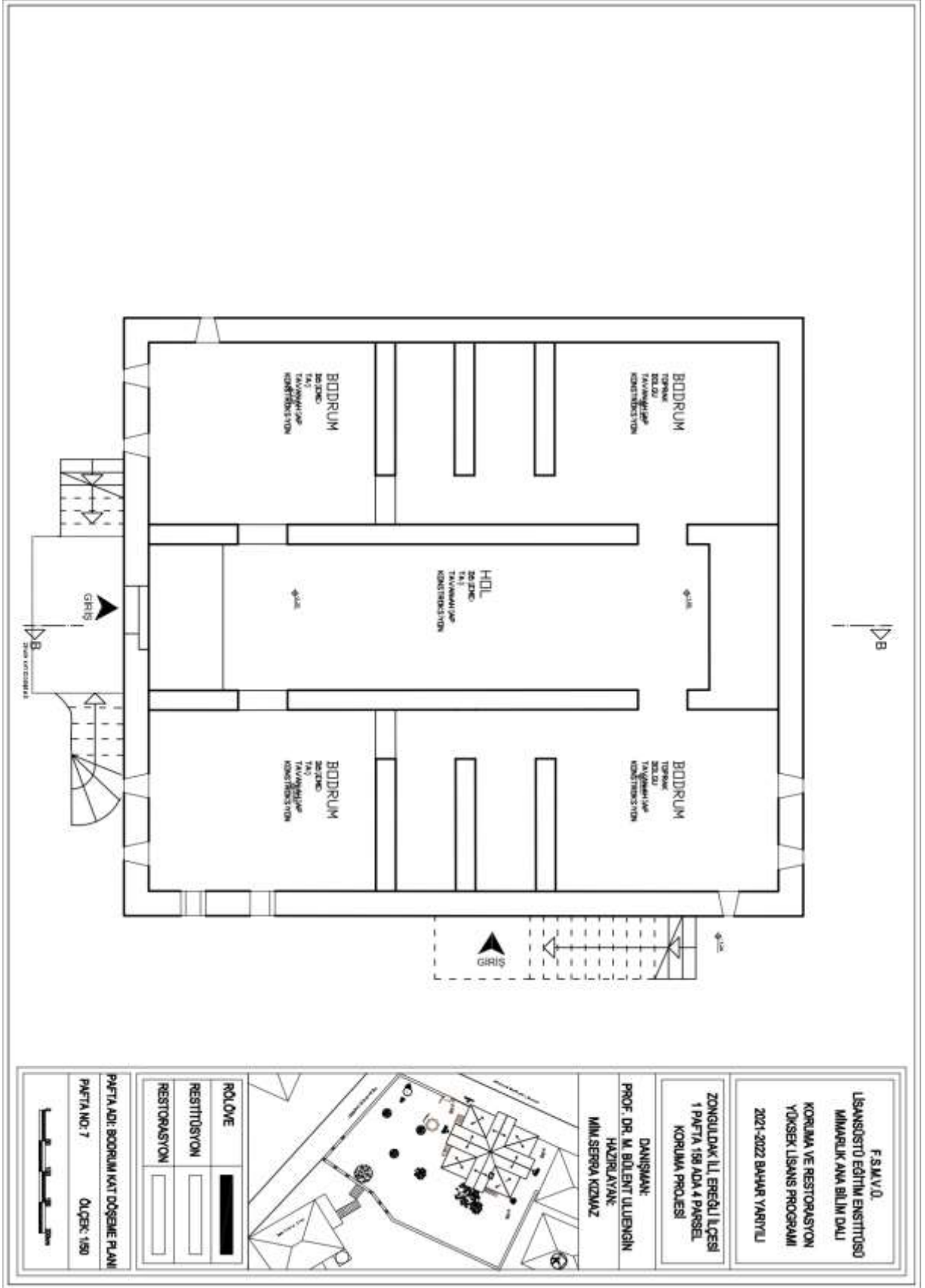
Şekil A. 4: Rölöve Zemin Kat Planı

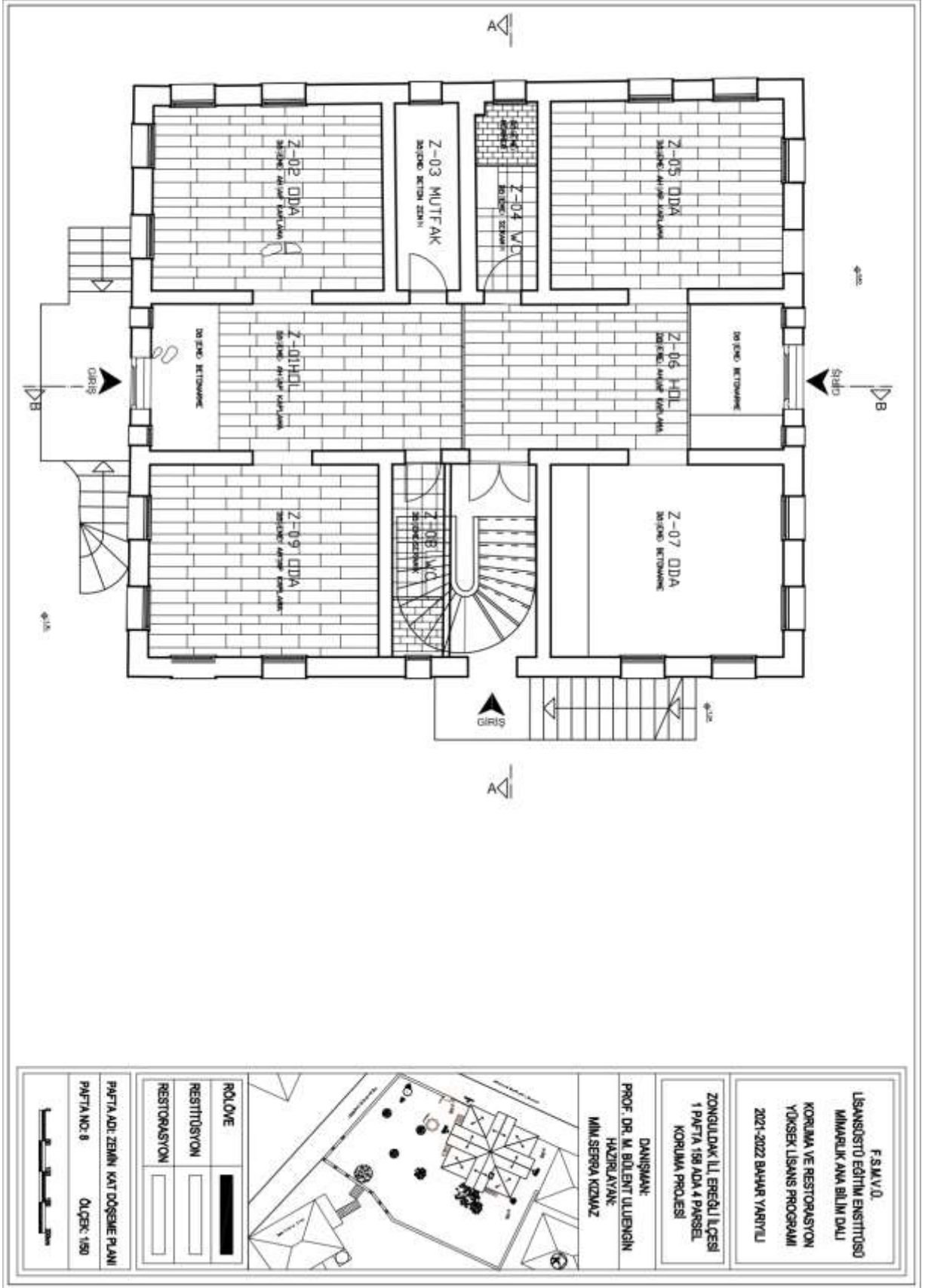
Şekil A. 5: Rölöve Birinci Kat Planı

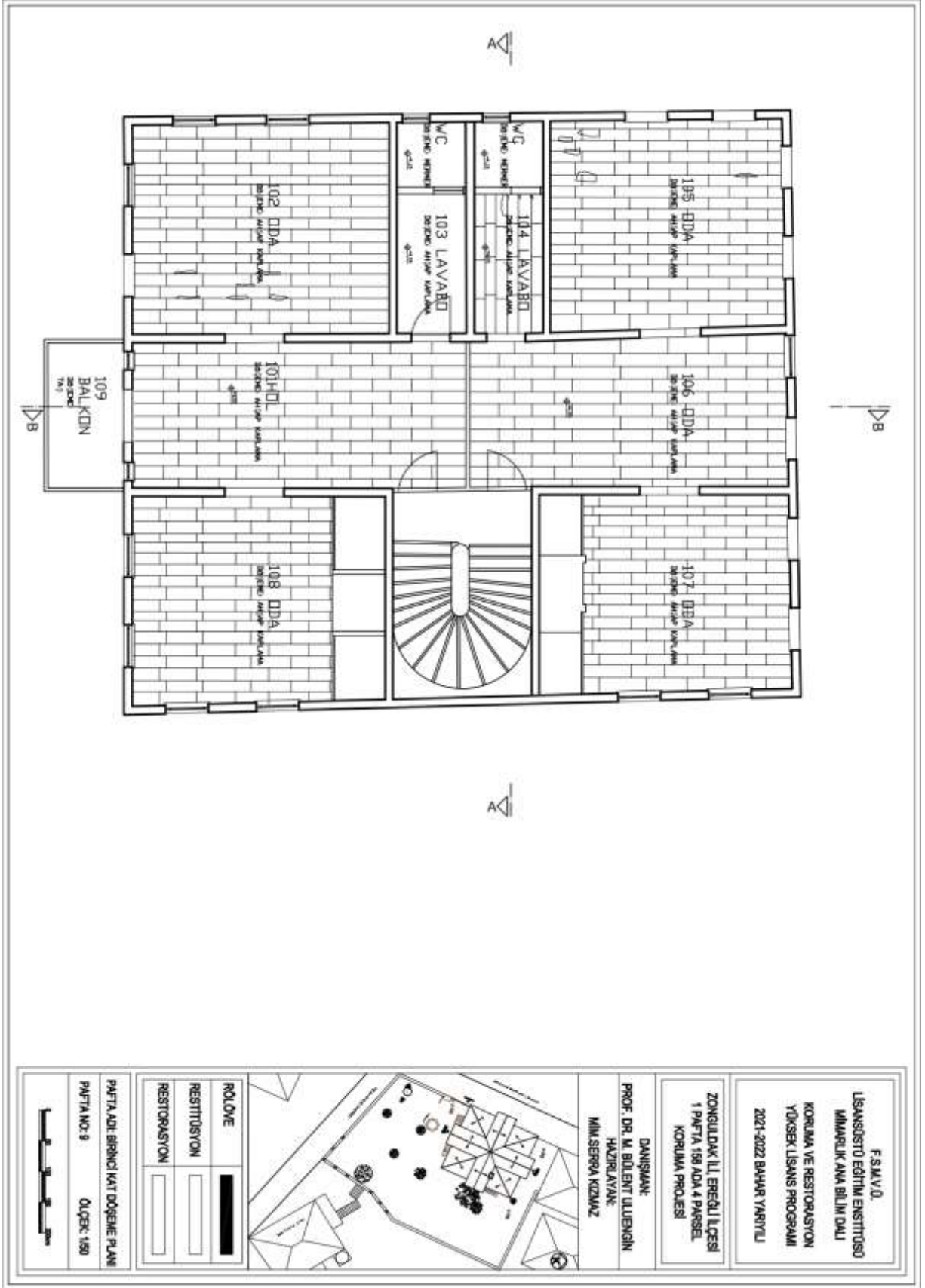
Şekil A. 6 : Rölöve Çatı Katı Planı

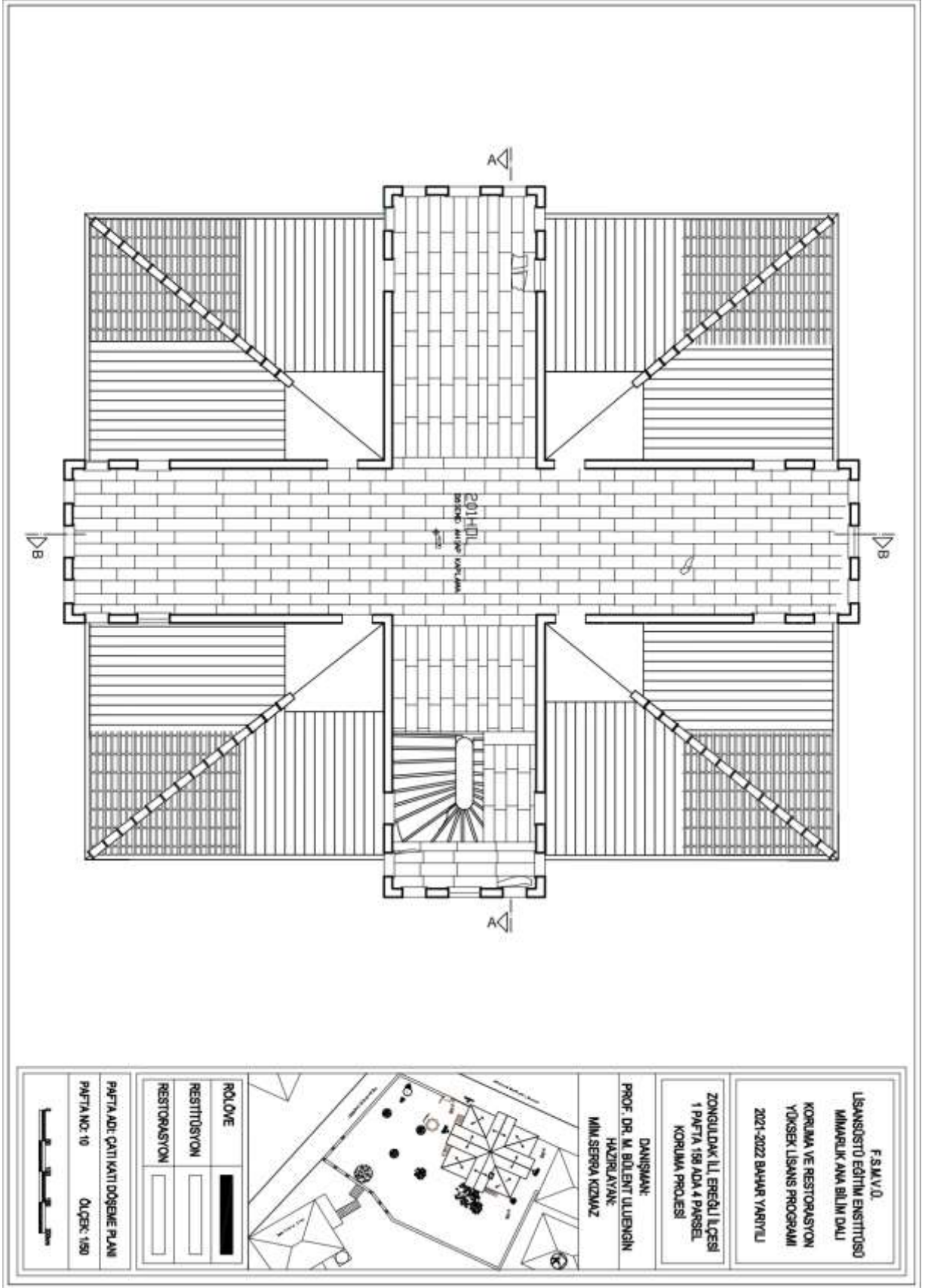
Şekil A. 7: Rölöve Bodrum Kat Döşeme Planı

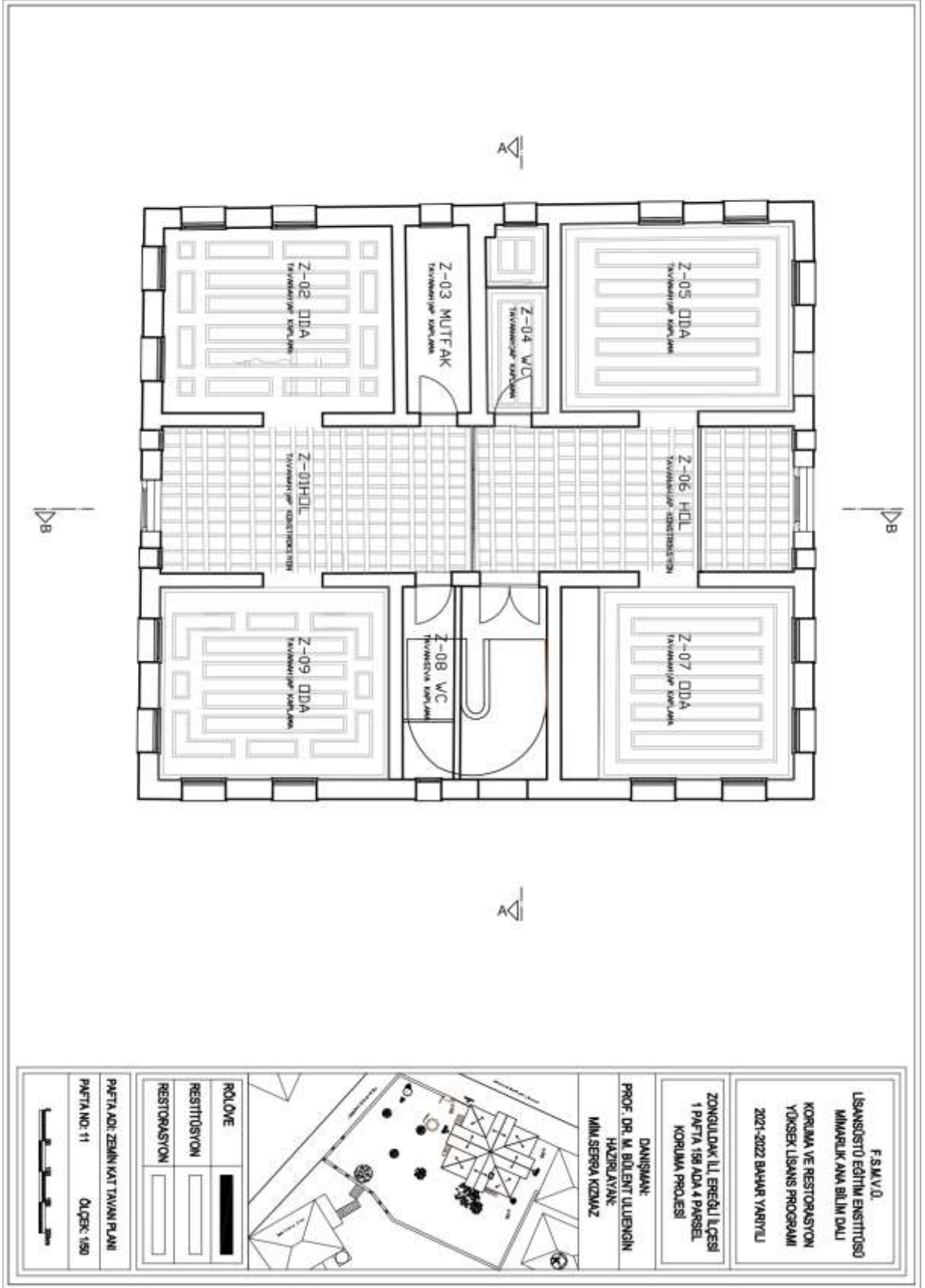
Şekil A. 8: Rölöve Zemin Kat Döşeme Planı

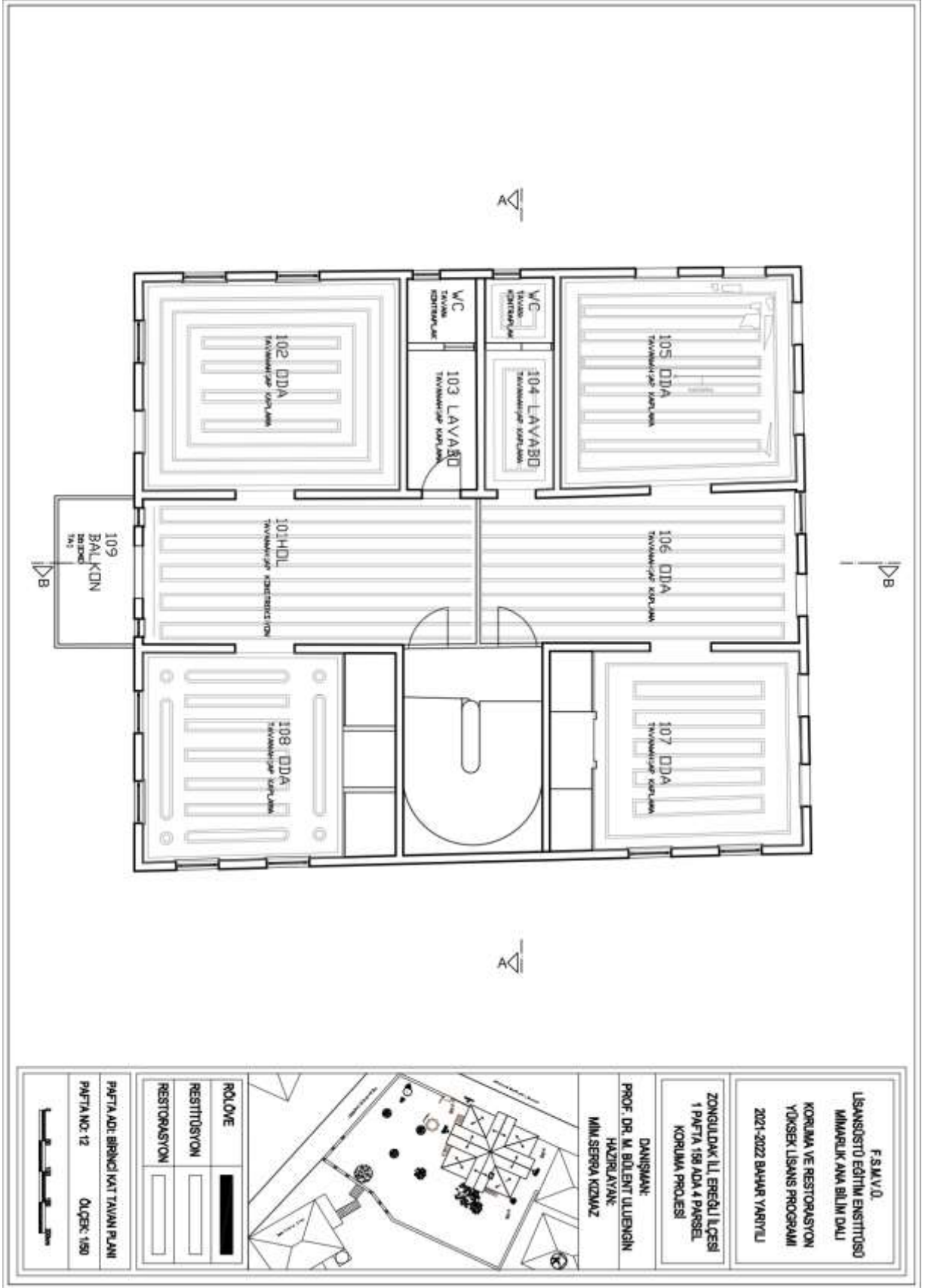
Şekil A. 9: Rölöve Birinci Kat Döşeme Planı

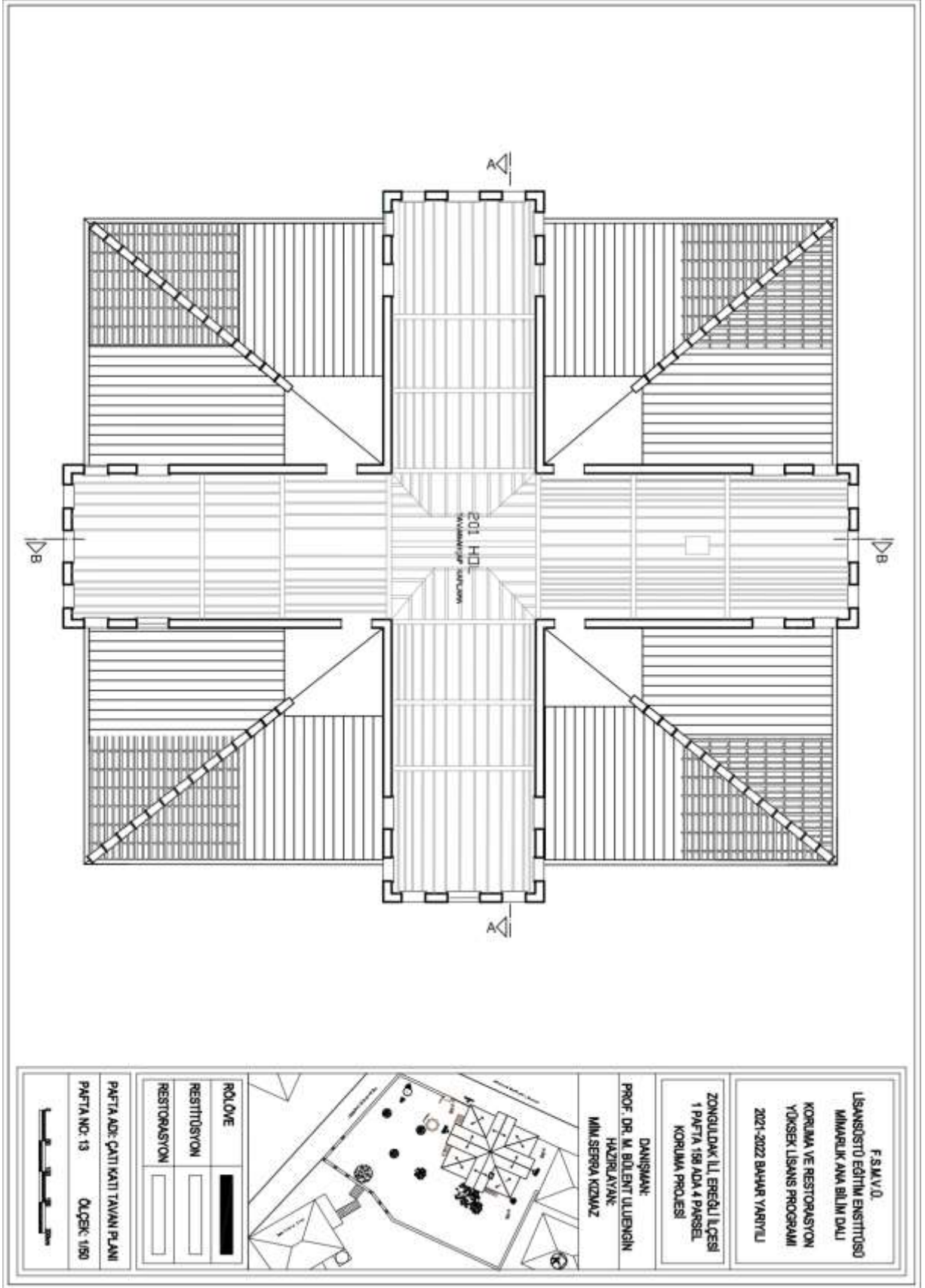
Şekil A. 10: Rölöve Çatı Katı Döşeme Planı

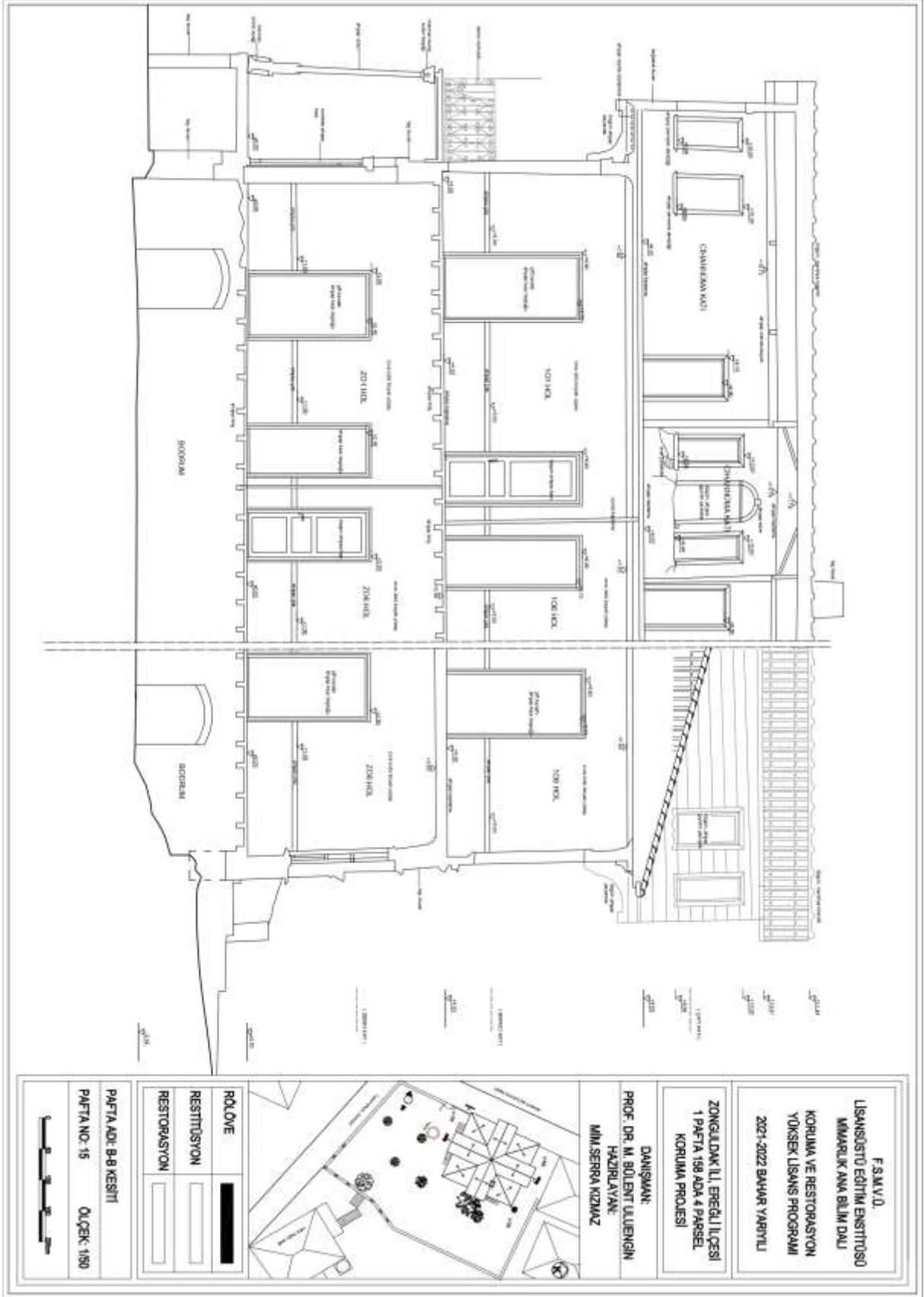
Şekil A. 11: Rölöve Zemin Kat Tavan Planı

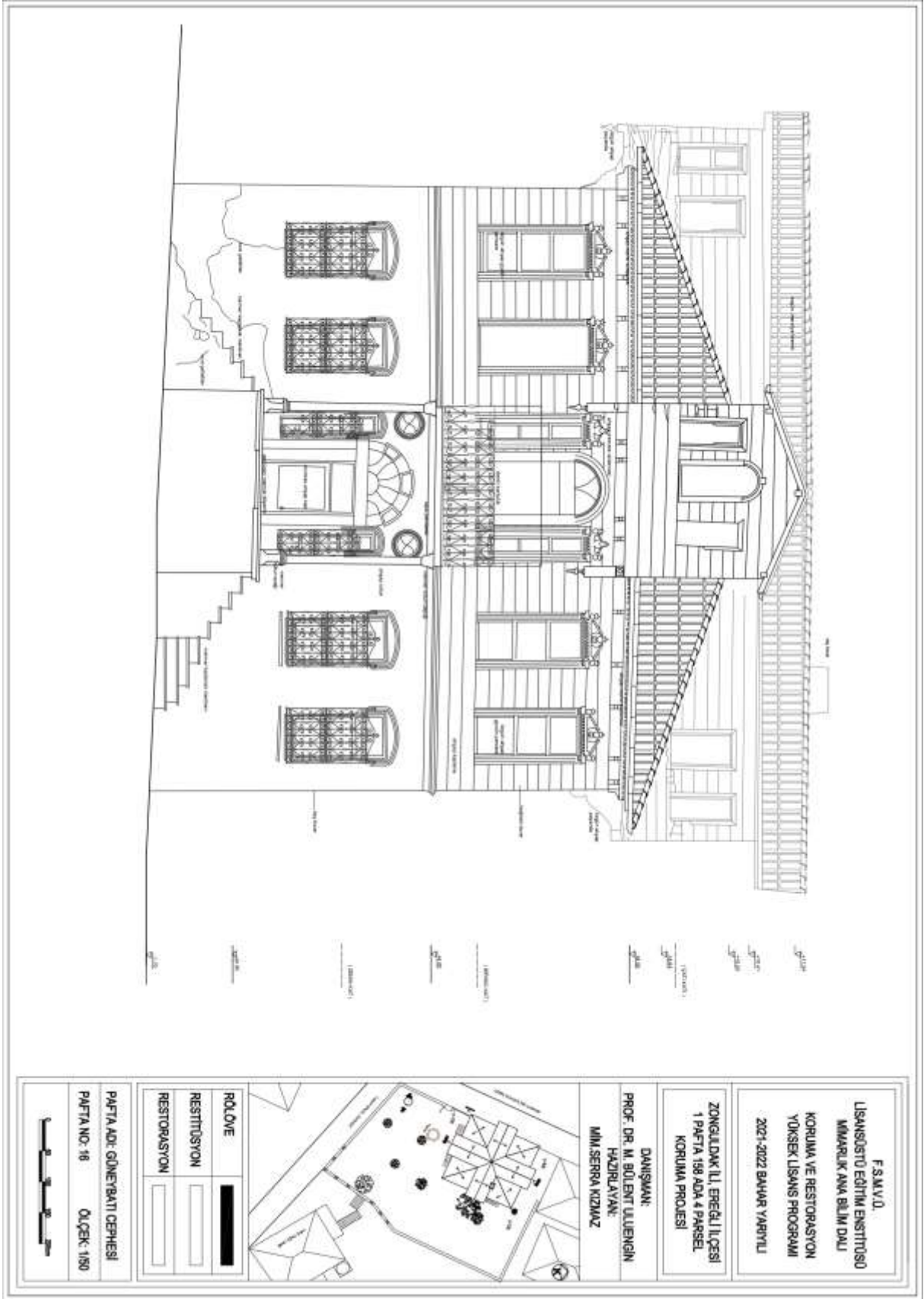
Şekil A. 12 : Rölöve Birinci Kat Tavan Planı

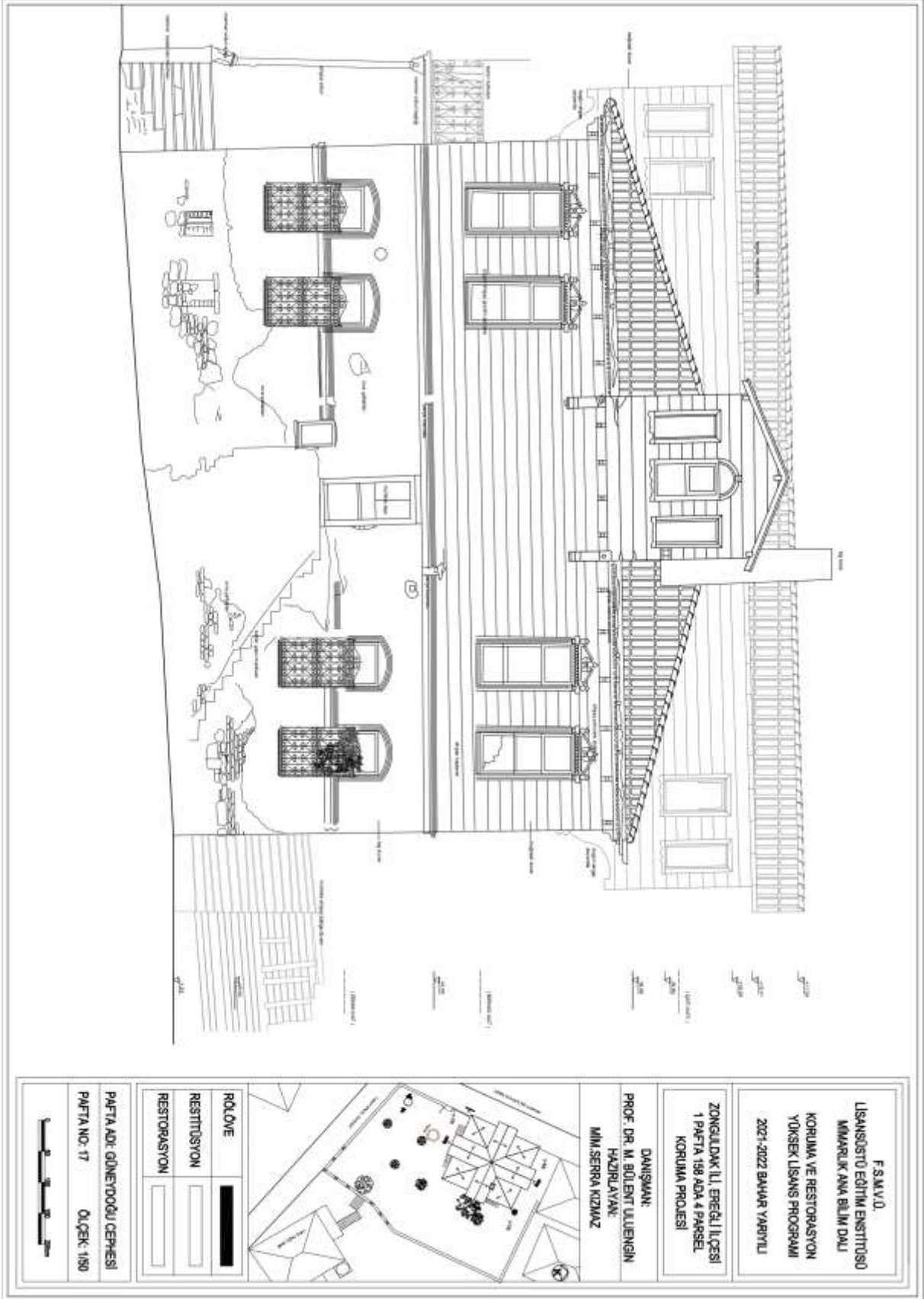
Şekil A. 13: Rölöve Çatı Katı Tavan Planı

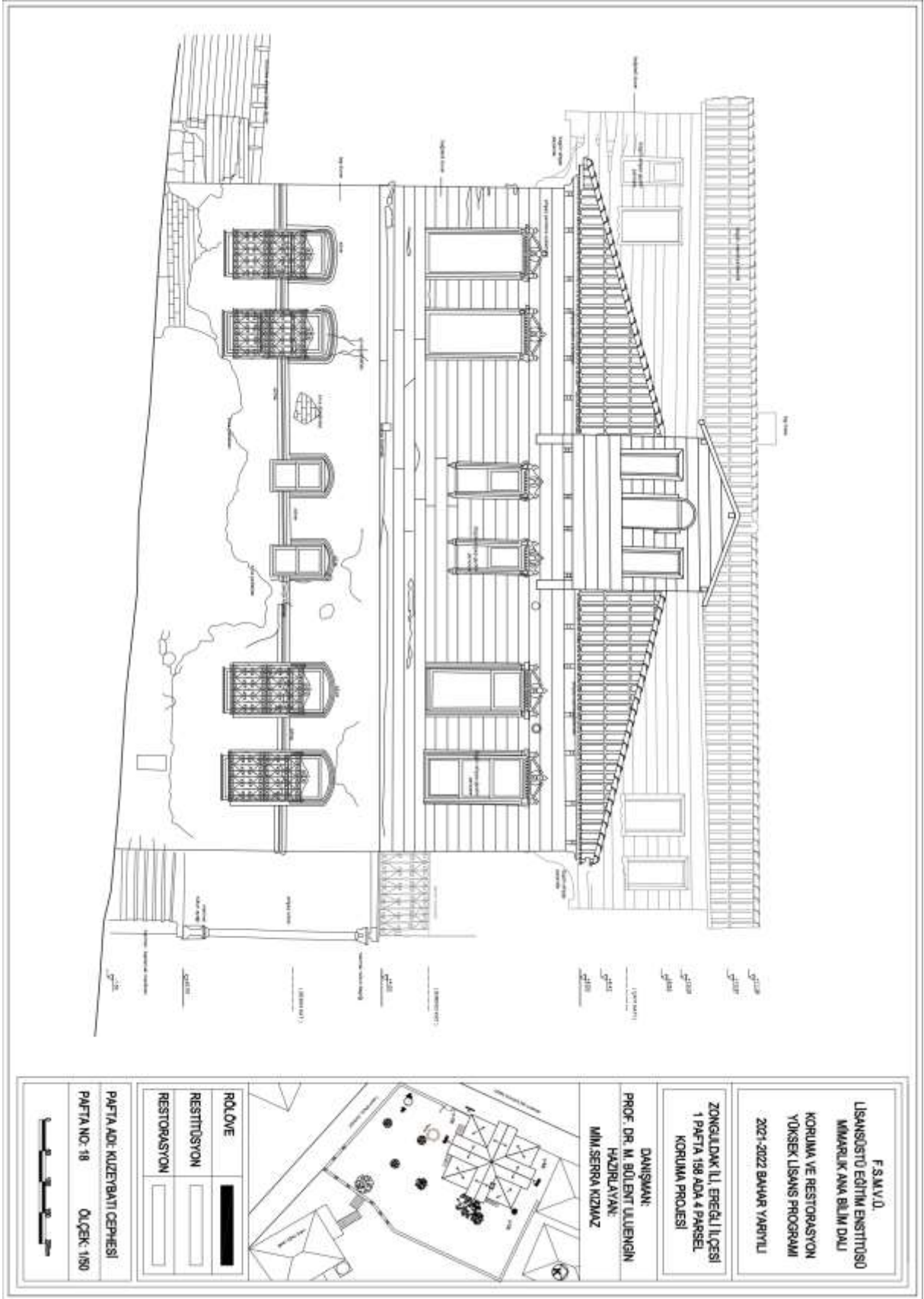
Şekil A. 15: Rölöve B-B Kesiti

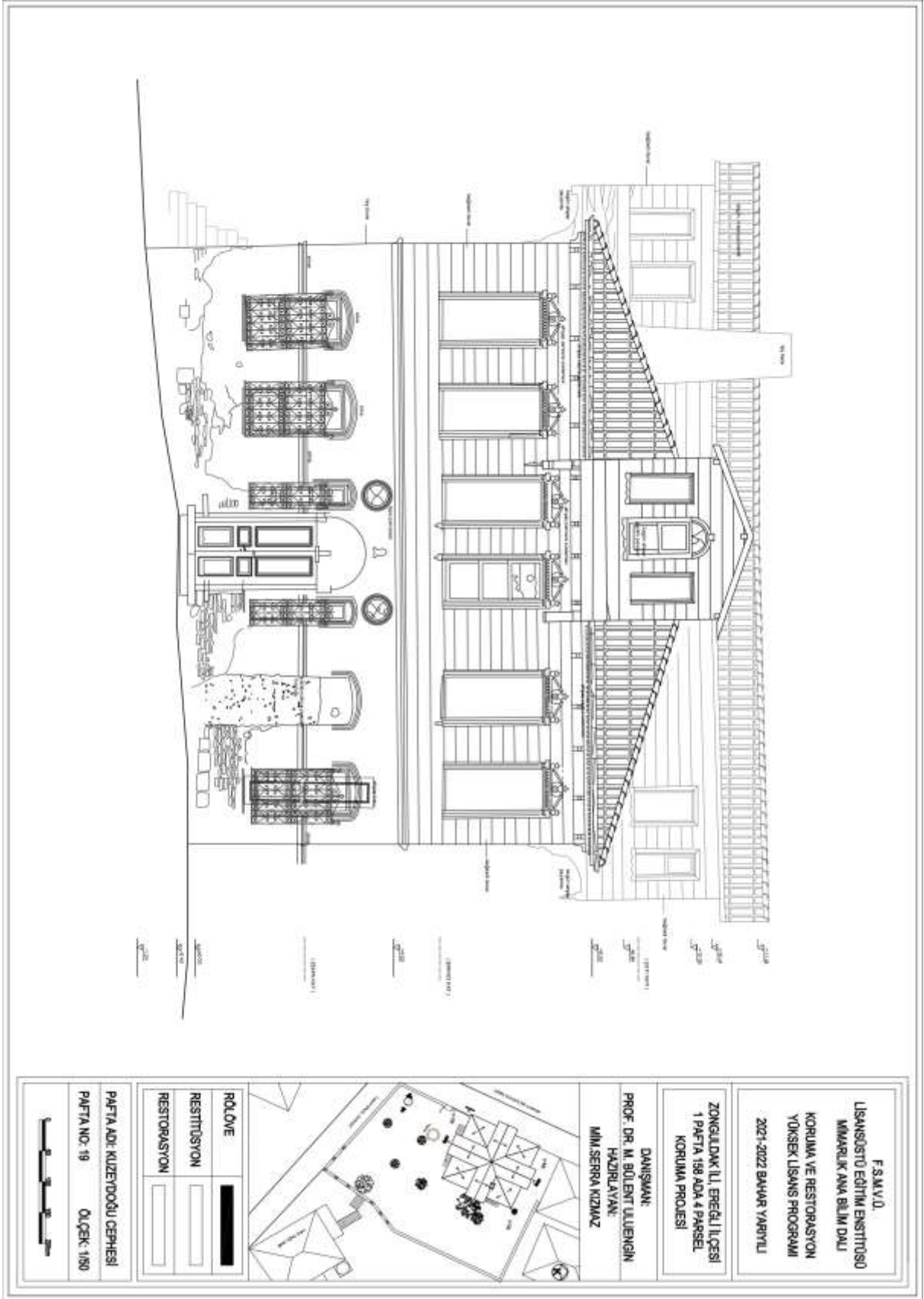
Şekil A. 16 : Rölöve Güneybatı Cephesi

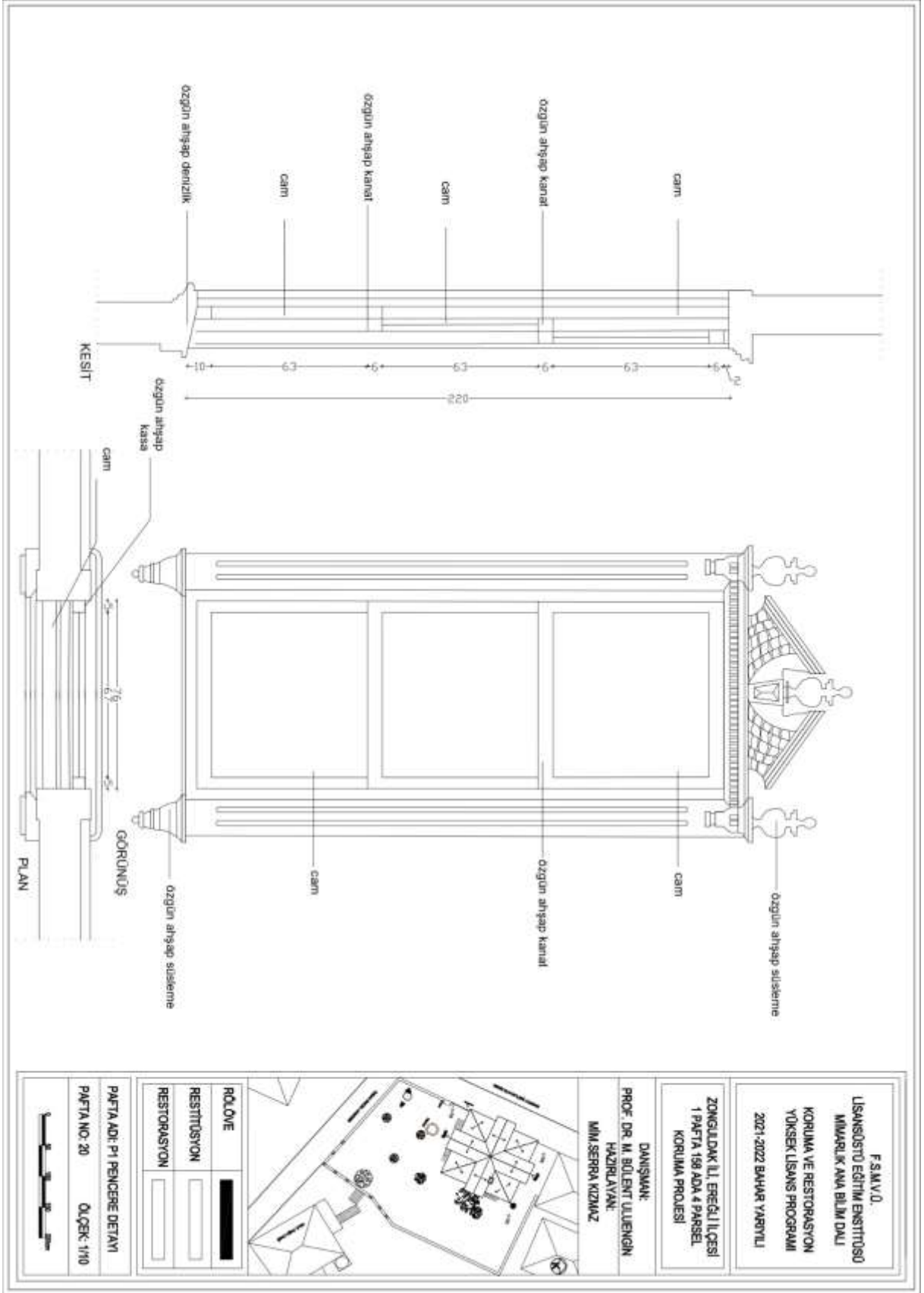
Şekil A. 17: Rölöve Güneydoğu Cephesi

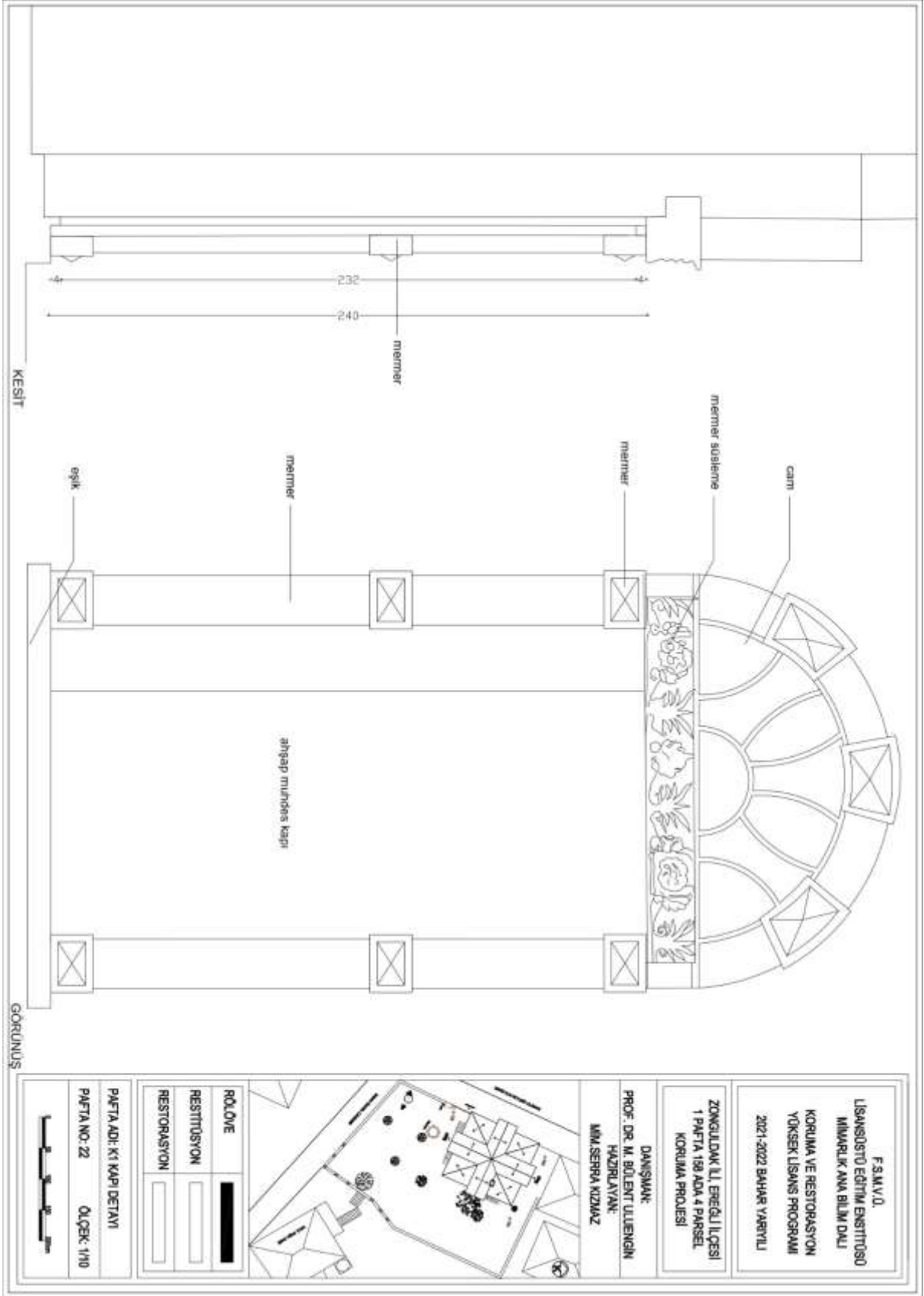
Şekil A. 18: Rölöve Kuzeybatı Cephesi

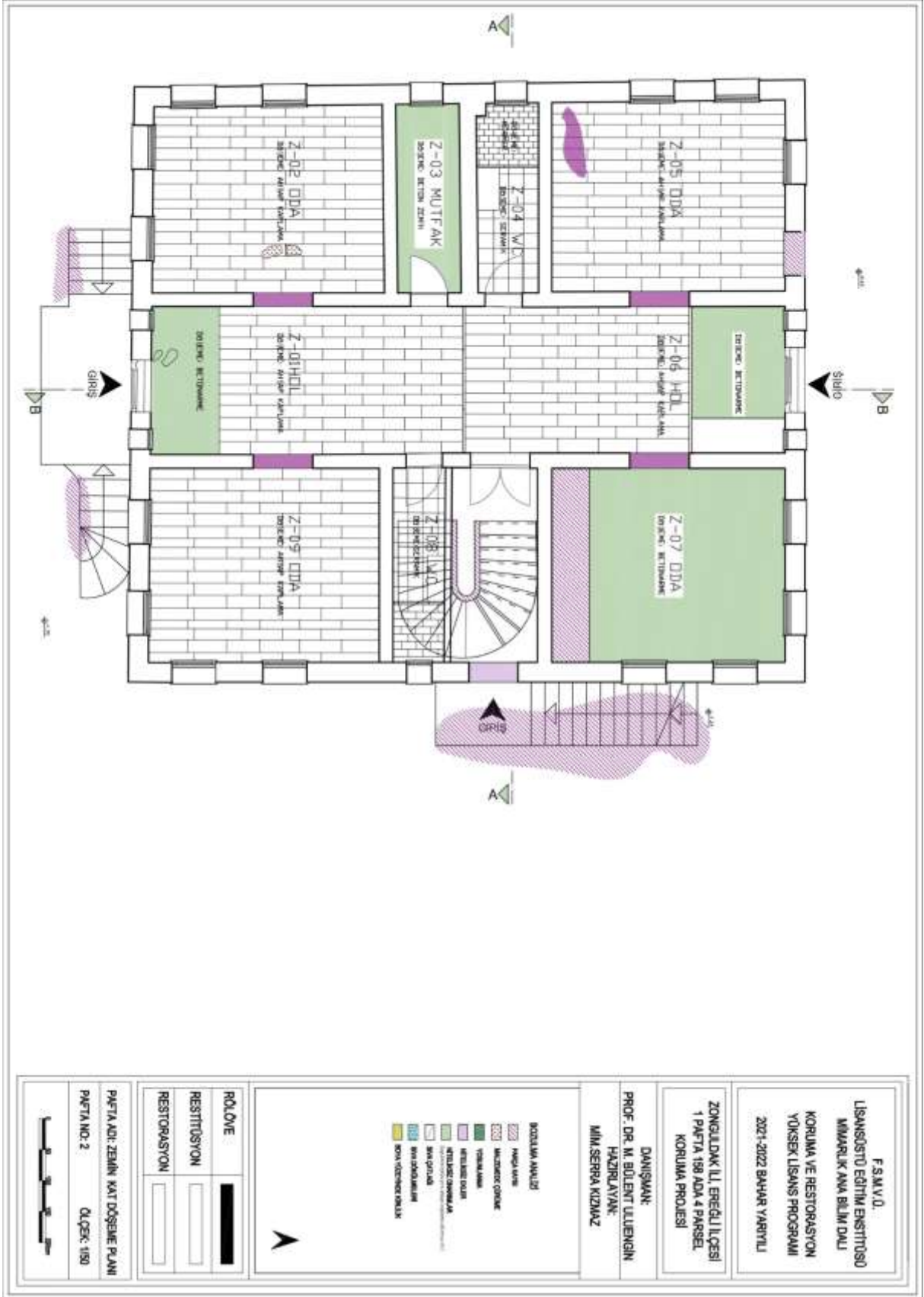
Şekil A. 19: Rölöve Kuzeydoğu Cephesi

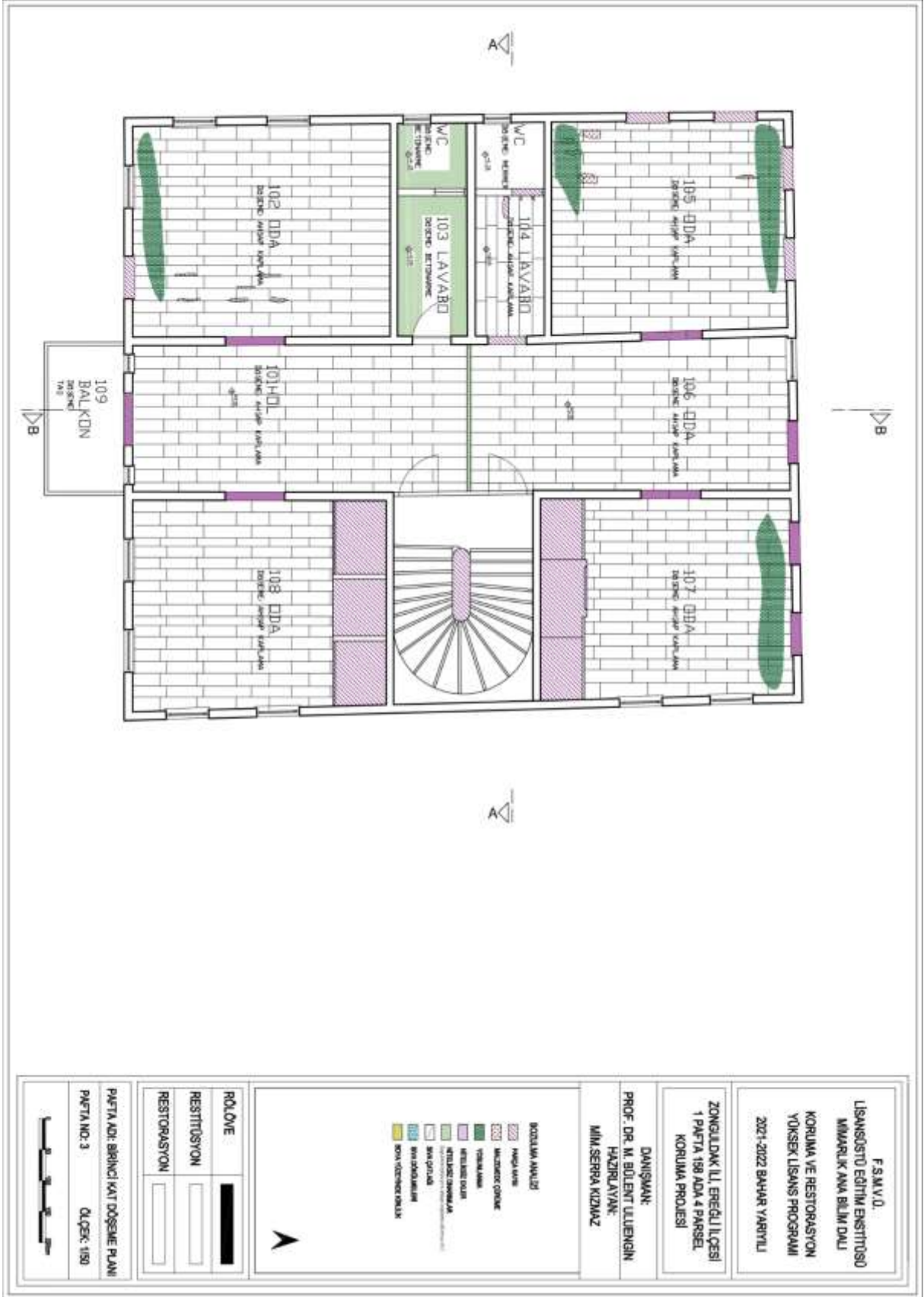
Şekil A. 20: Rölöve P1 Pencere Detayı

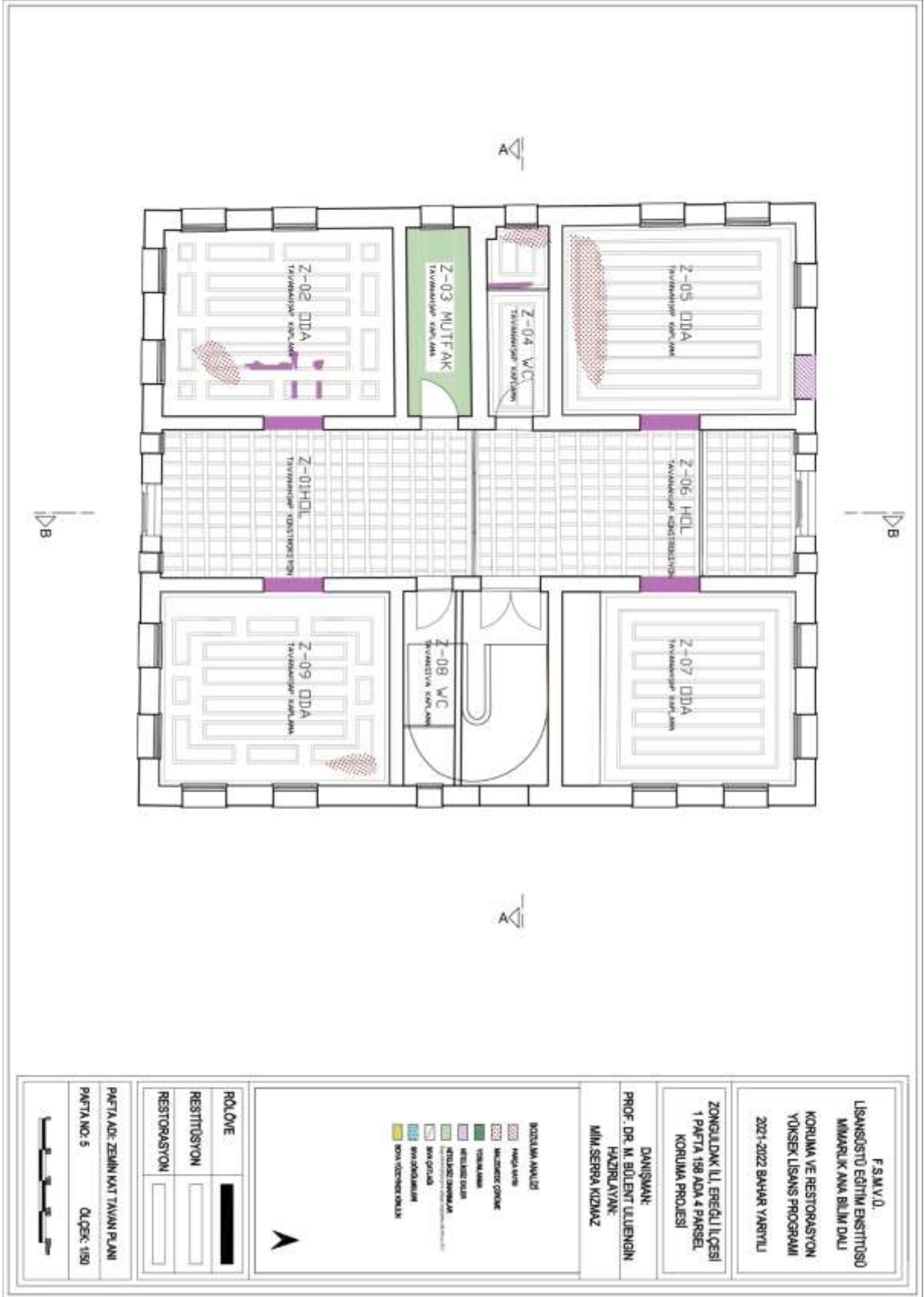
Şekil A. 22: Rölöve K1 Kapı Detayı

Şekil A. 39: Rölöve Bozulma Analizi Giriş Kat Planı

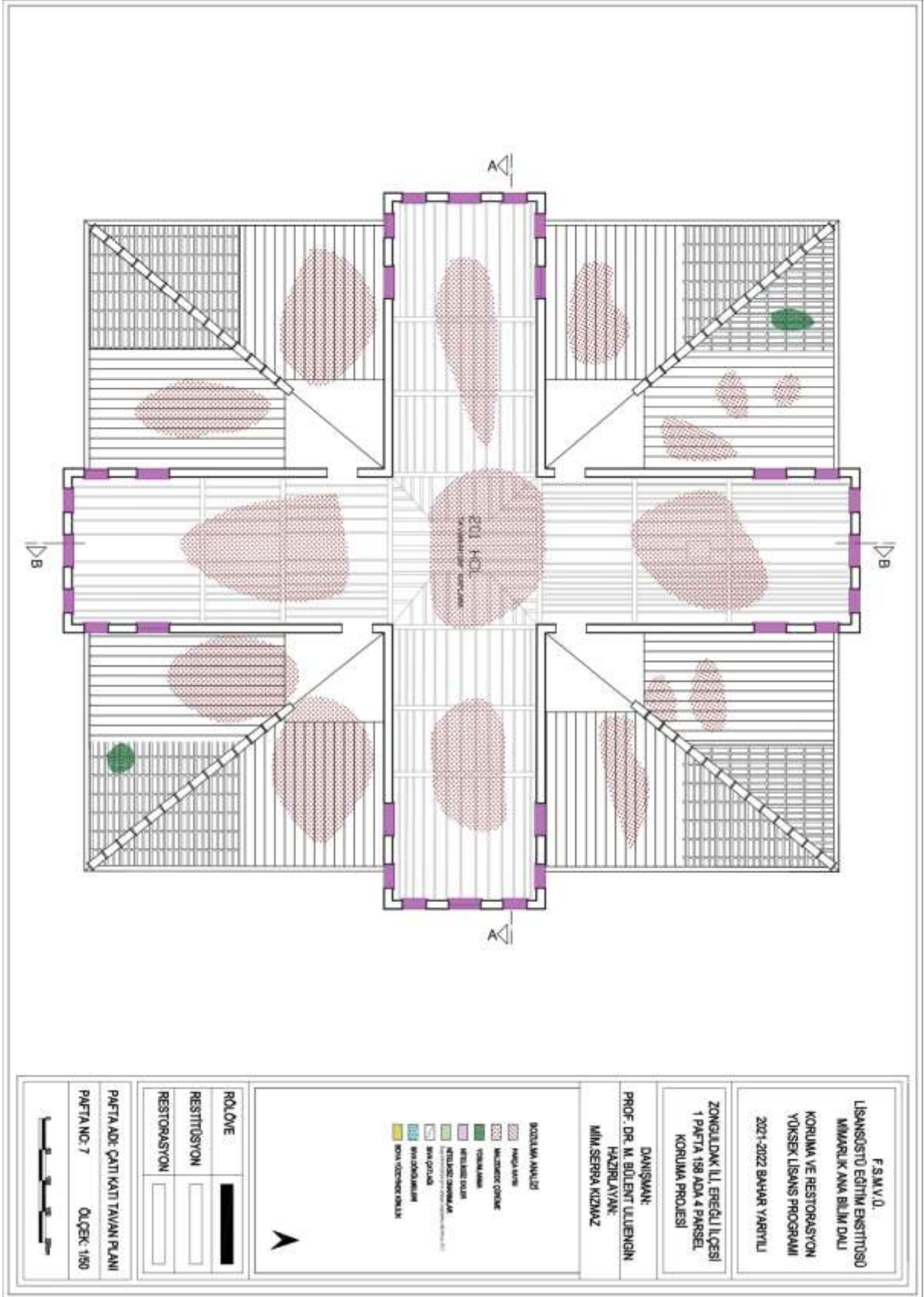
Şekil A. 40: Rölöve Bozulma Analizi Birinci Kat Planı

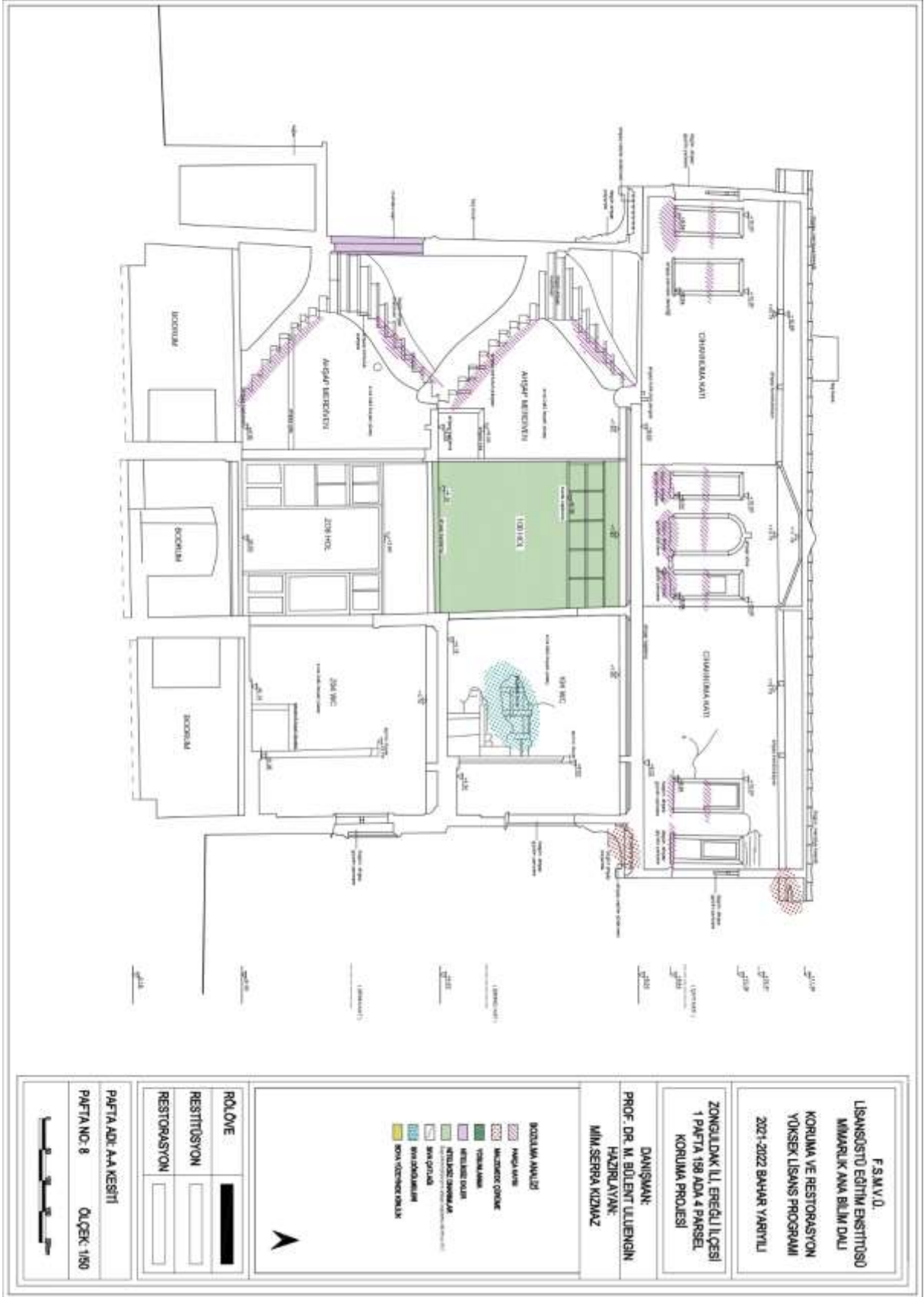
Şekil A. 42: Rölöve Bozulma Analizi Zemin Kat Tavan Planı

Şekil A. 43: Rölöve Bozulma Analizi Birinci Kat Tavan Planı

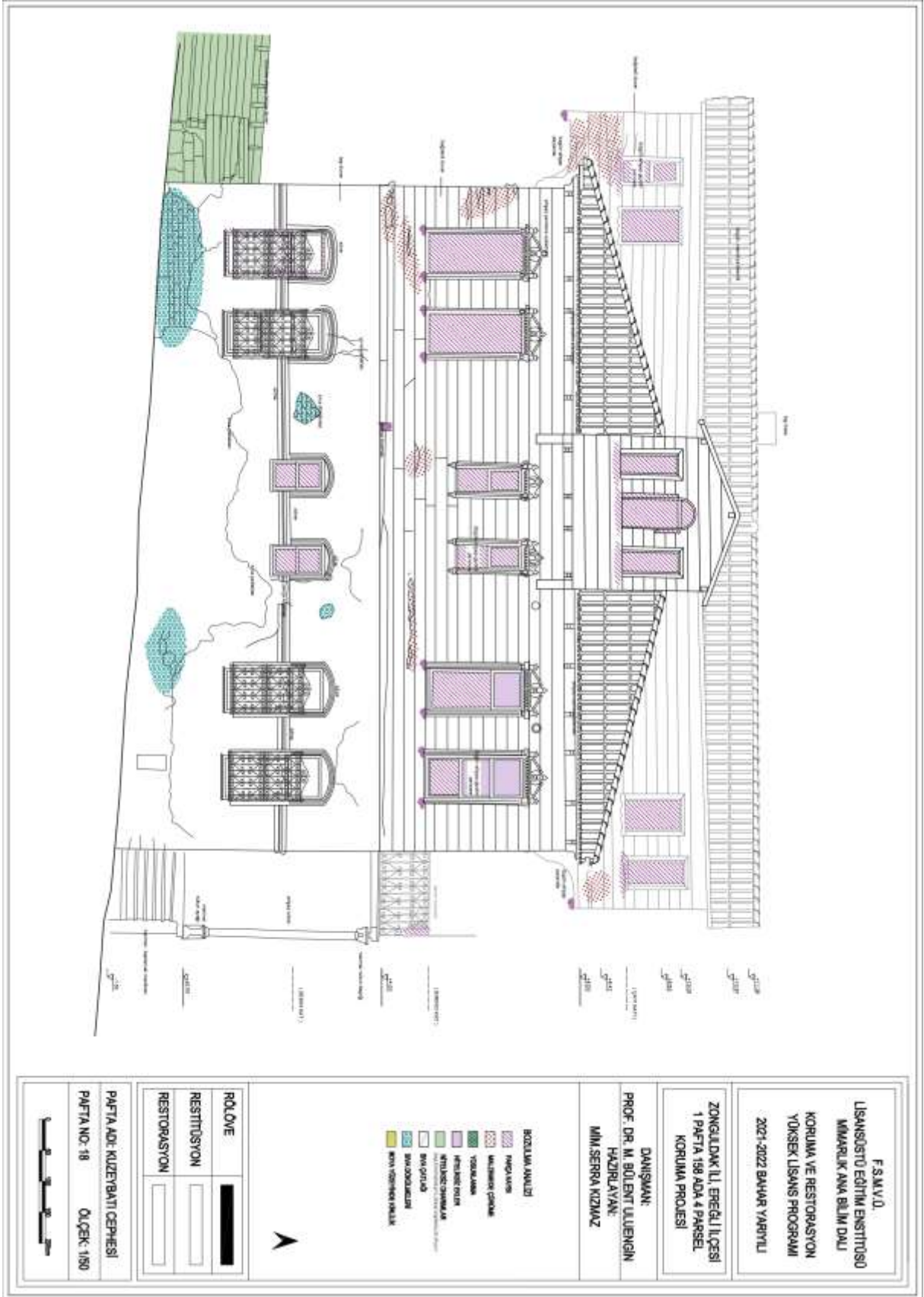
Şekil A. 44: Rölöve Bozulma Analizi ÇatıKat Tavan Planı

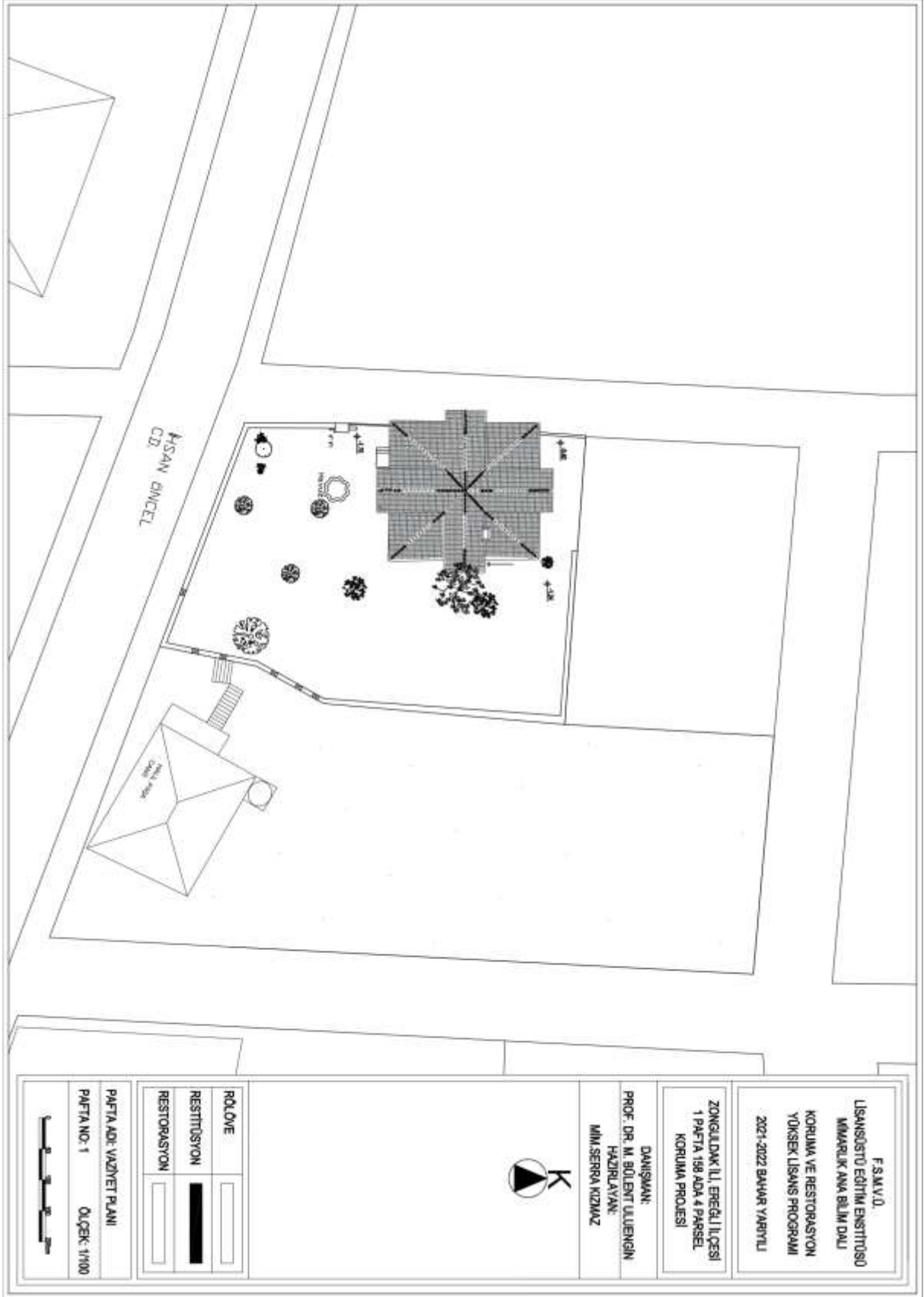
Şekil A. 45: Rölöve Bozulma Analizi A-A Kesiti

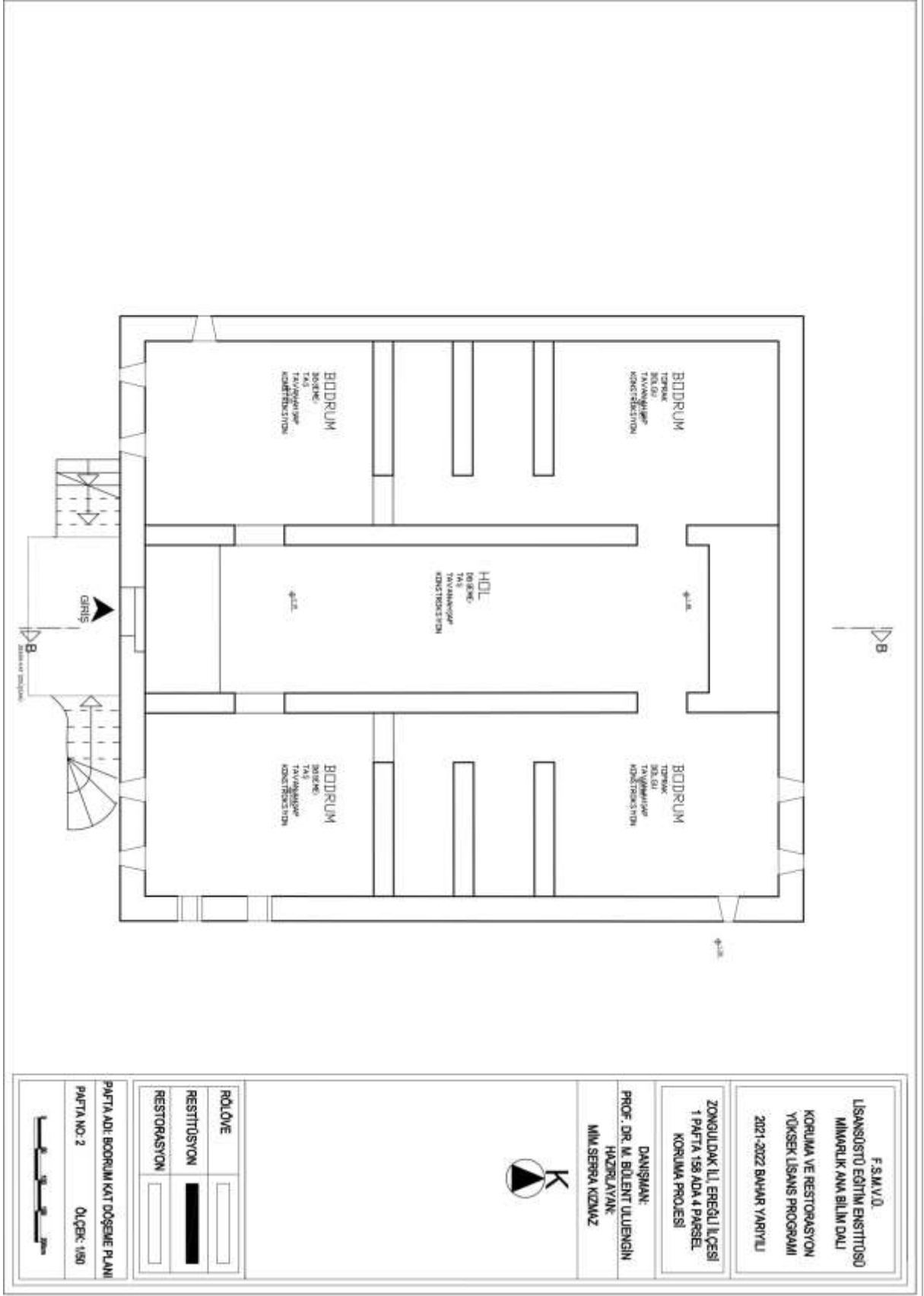
Şekil A. 46: Rölöve Bozulma Analizi B-B Kesiti

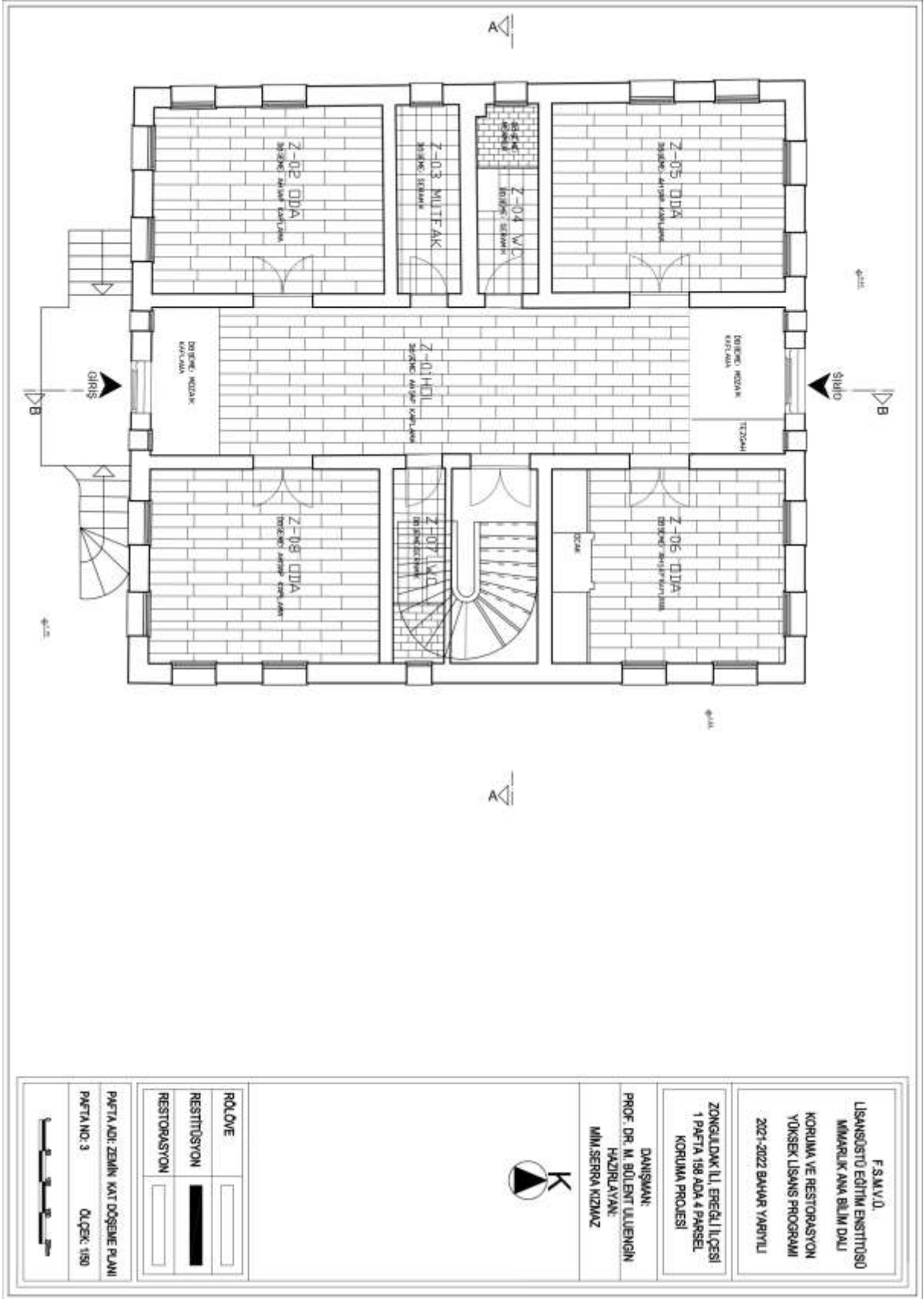
Şekil A. 49: Rölöve Bozulma Analizi Kuzeybatı Cephesi

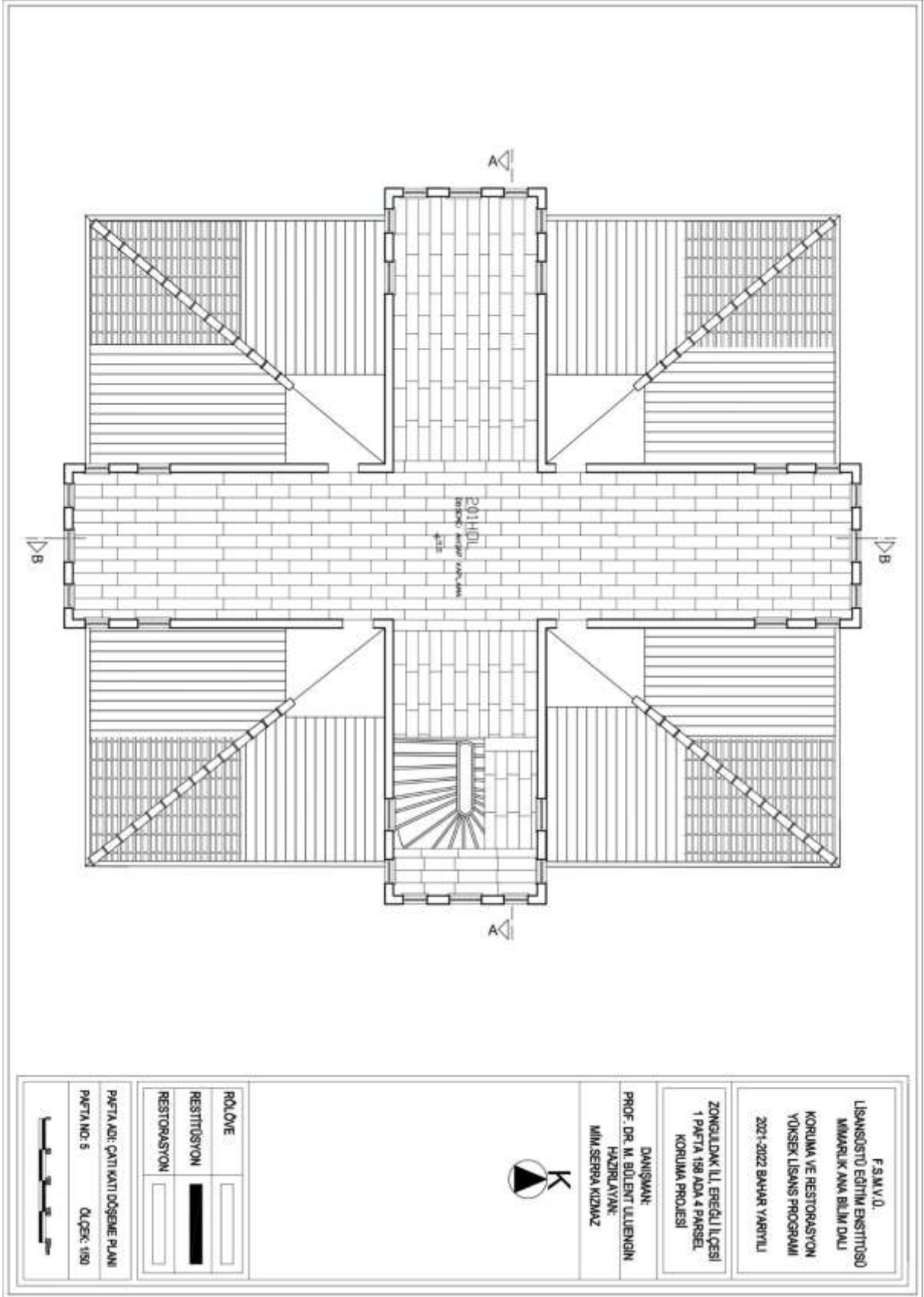
Şekil B. 1: Vaziyet Planı

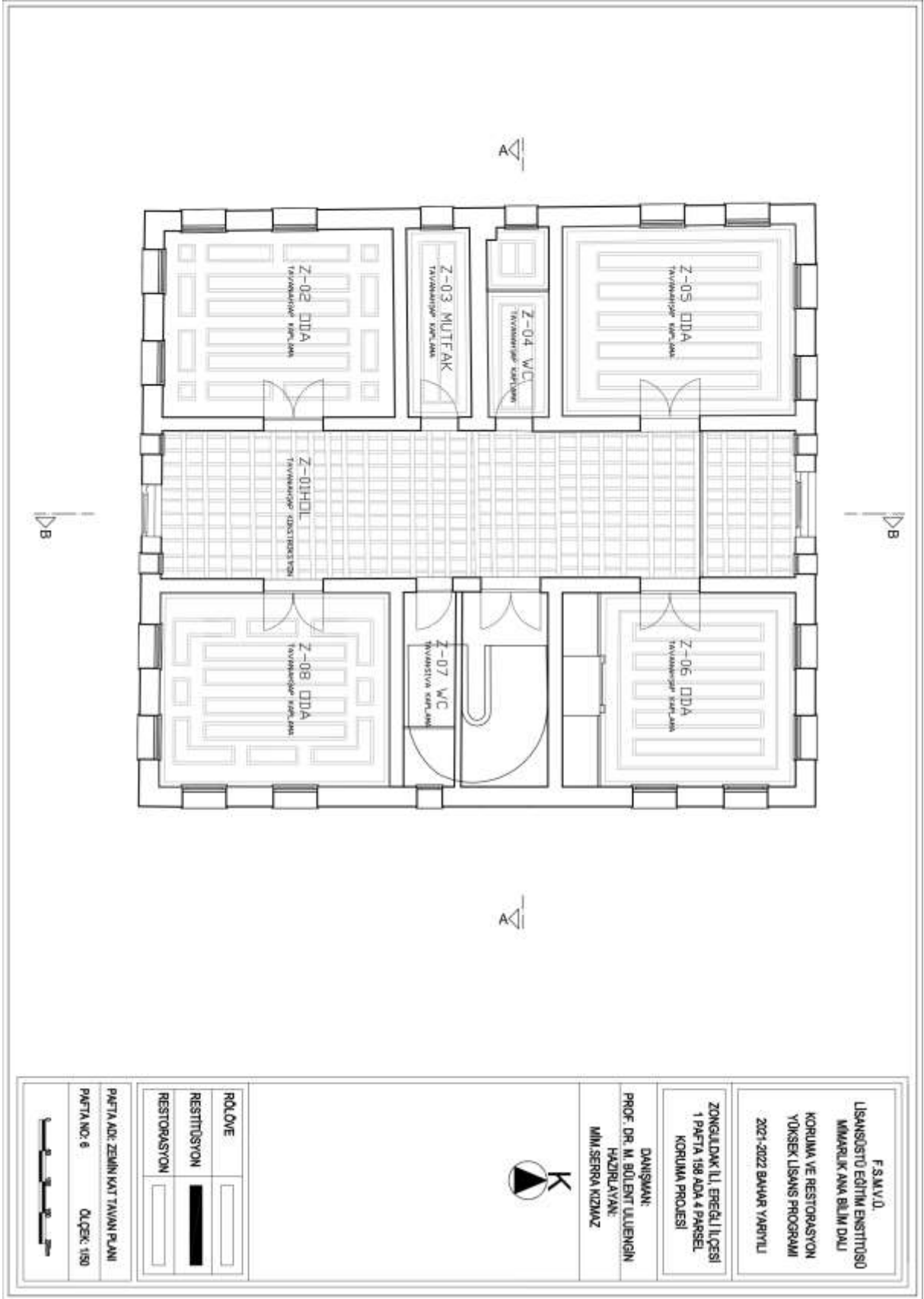
Şekil B. 2: Bodrum Kat Döşeme Planı

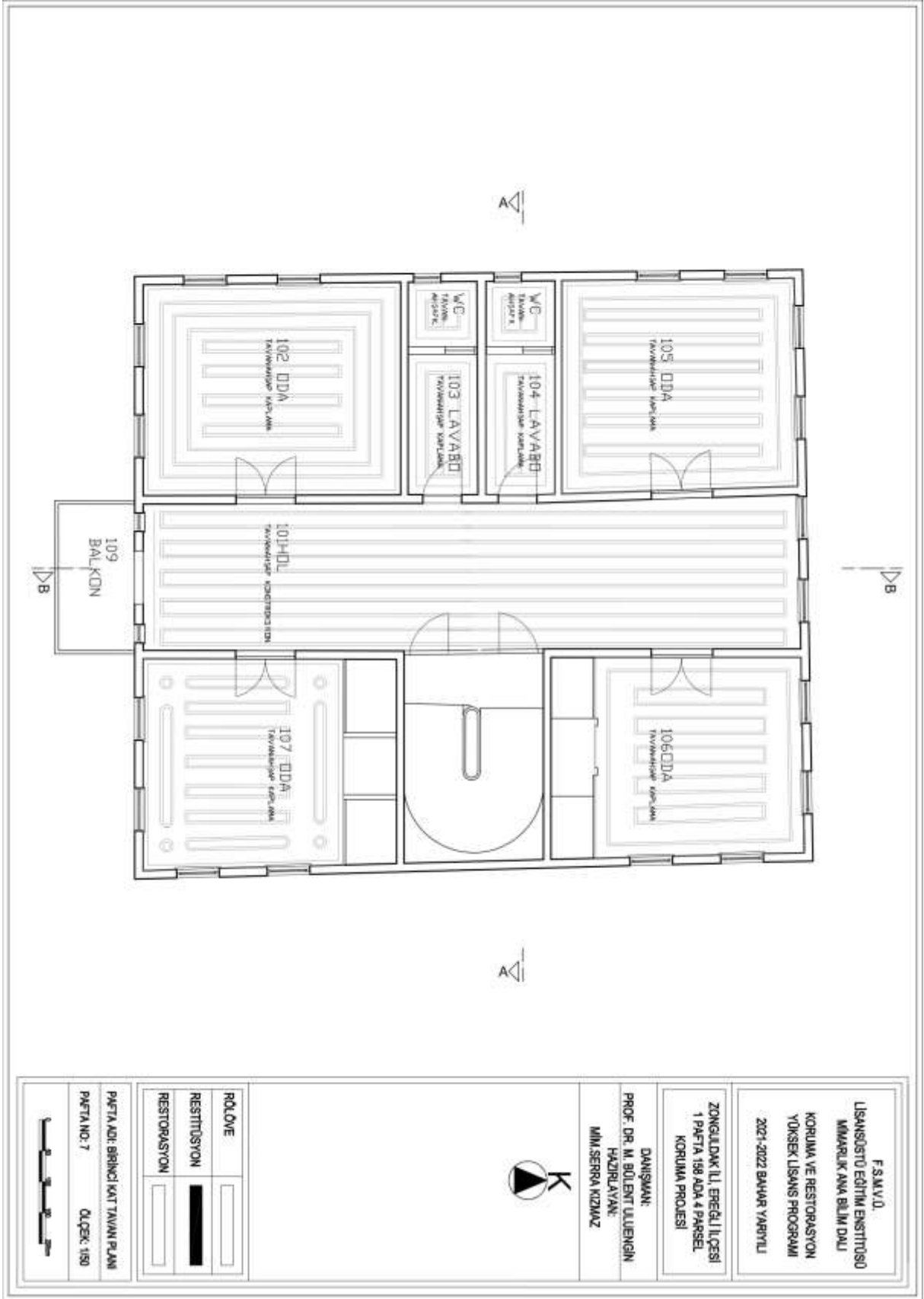
Şekil B. 3: Zemin Kat Döşeme Planı

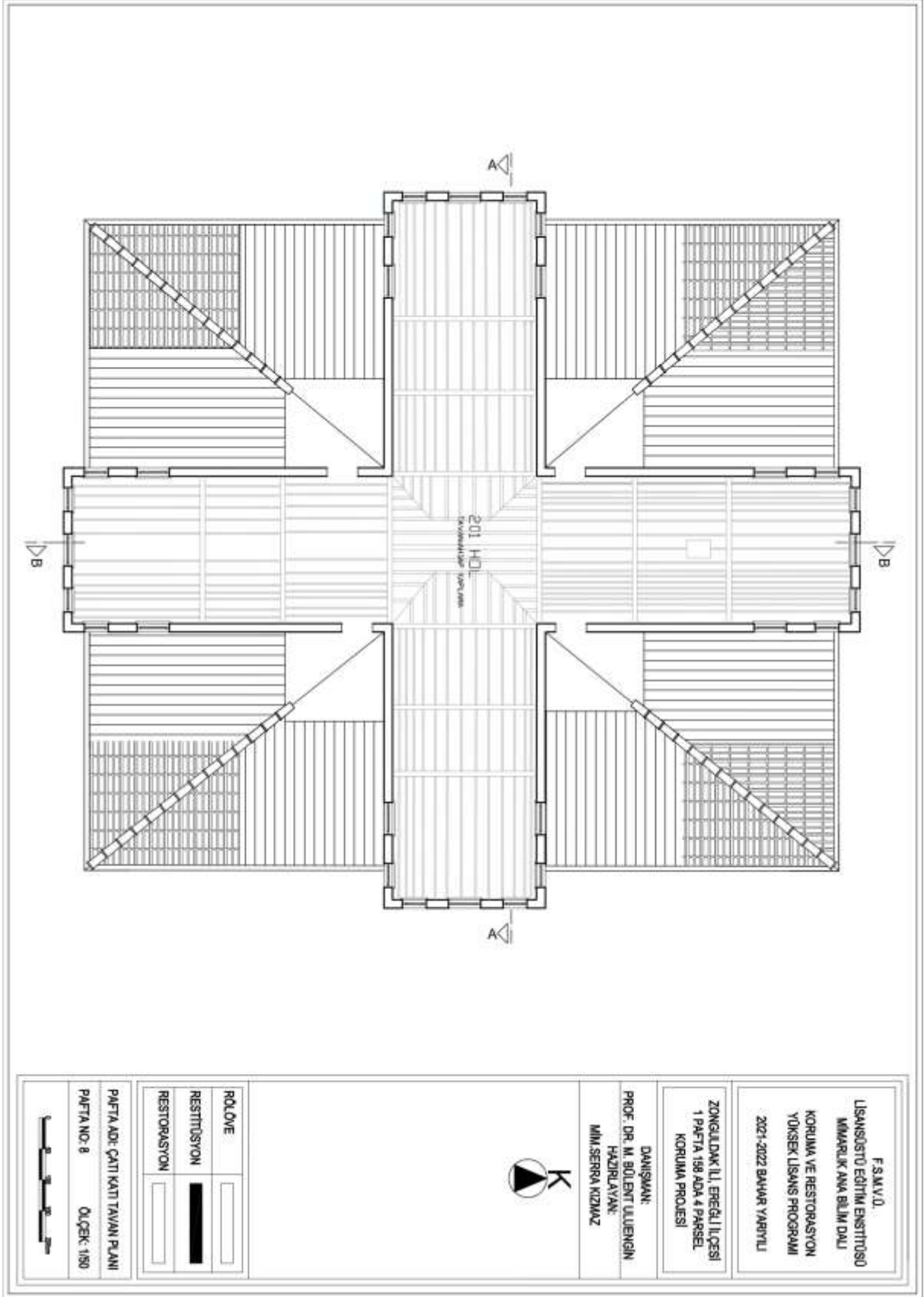
Şekil B. 5: Çatı Katı Döşeme Planı

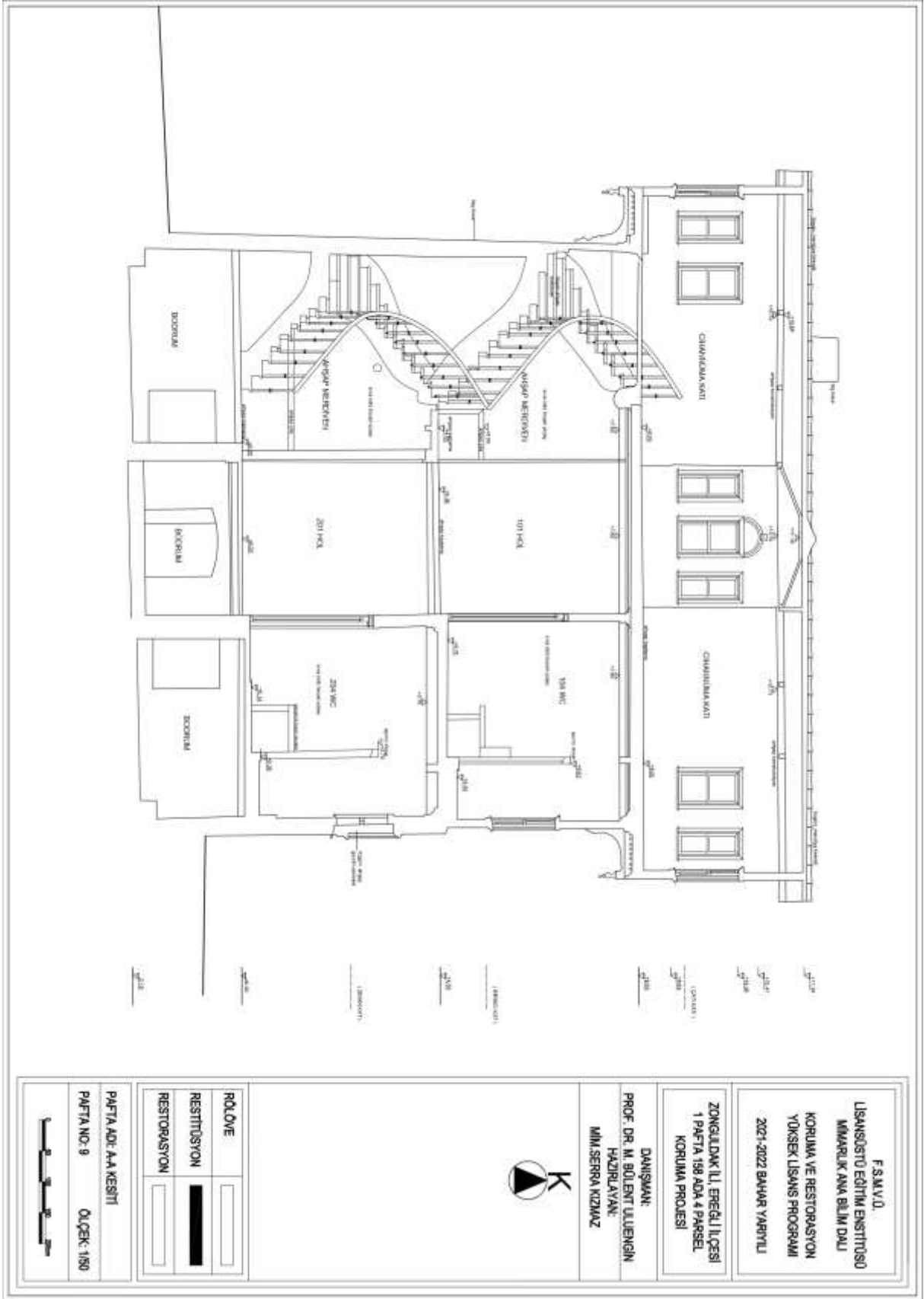
Şekil B. 6: Zemin Kat Tavan Planı

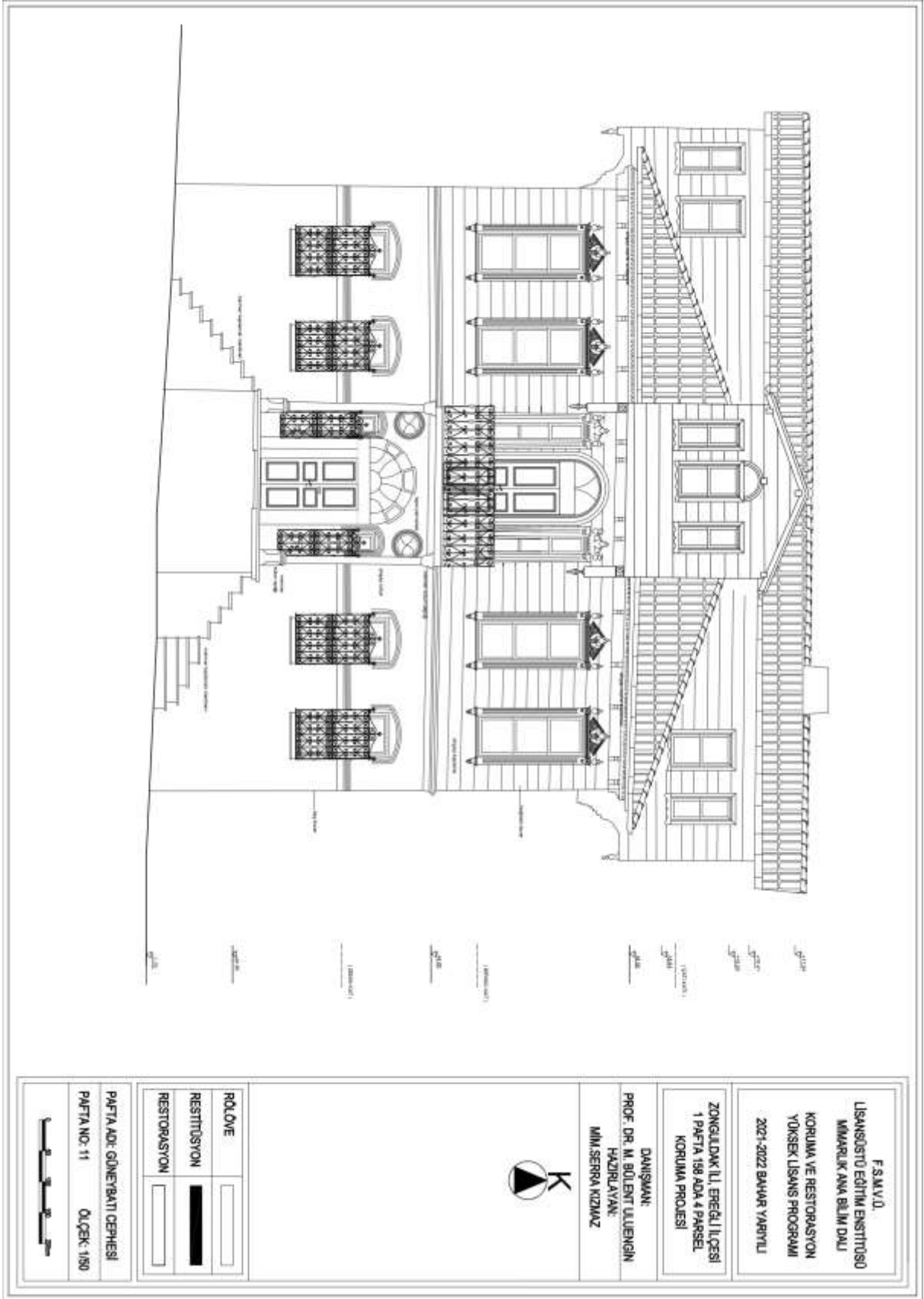
Şekil B. 7: Birinci Kat Tavan Planı

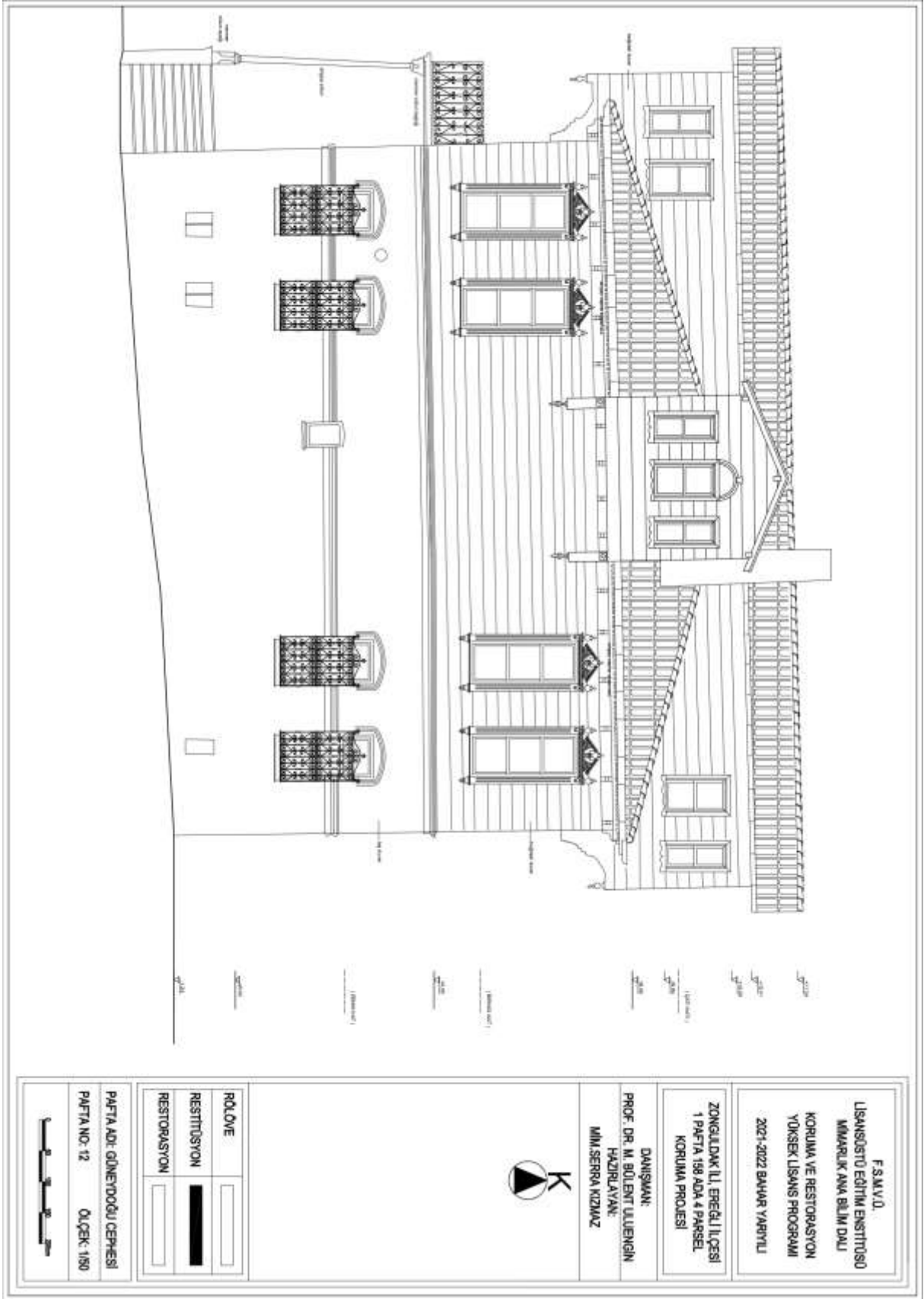
Şekil B. 8:Çatı Kat Tavan Planı

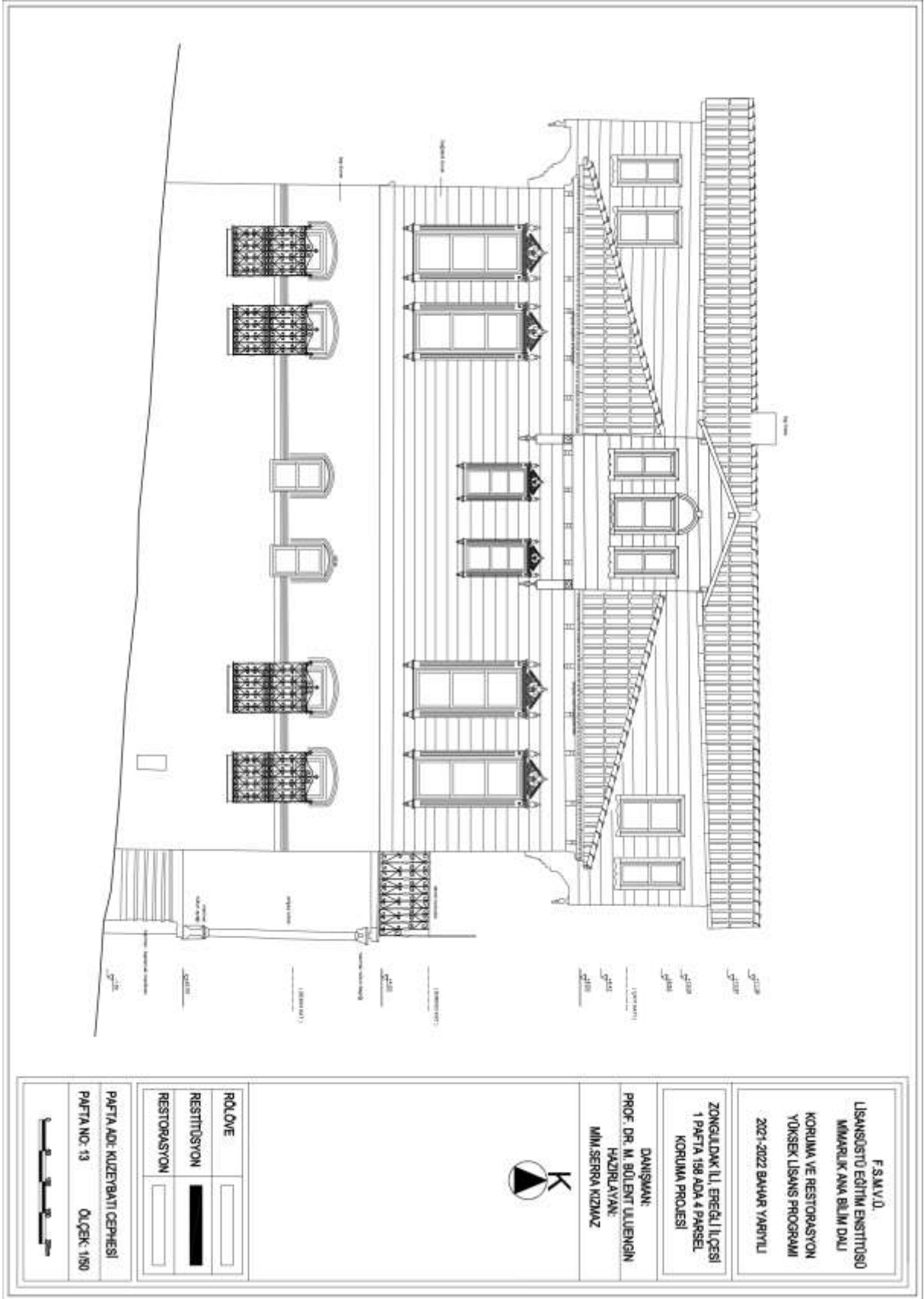
Şekil B. 9: A-A Kesiti

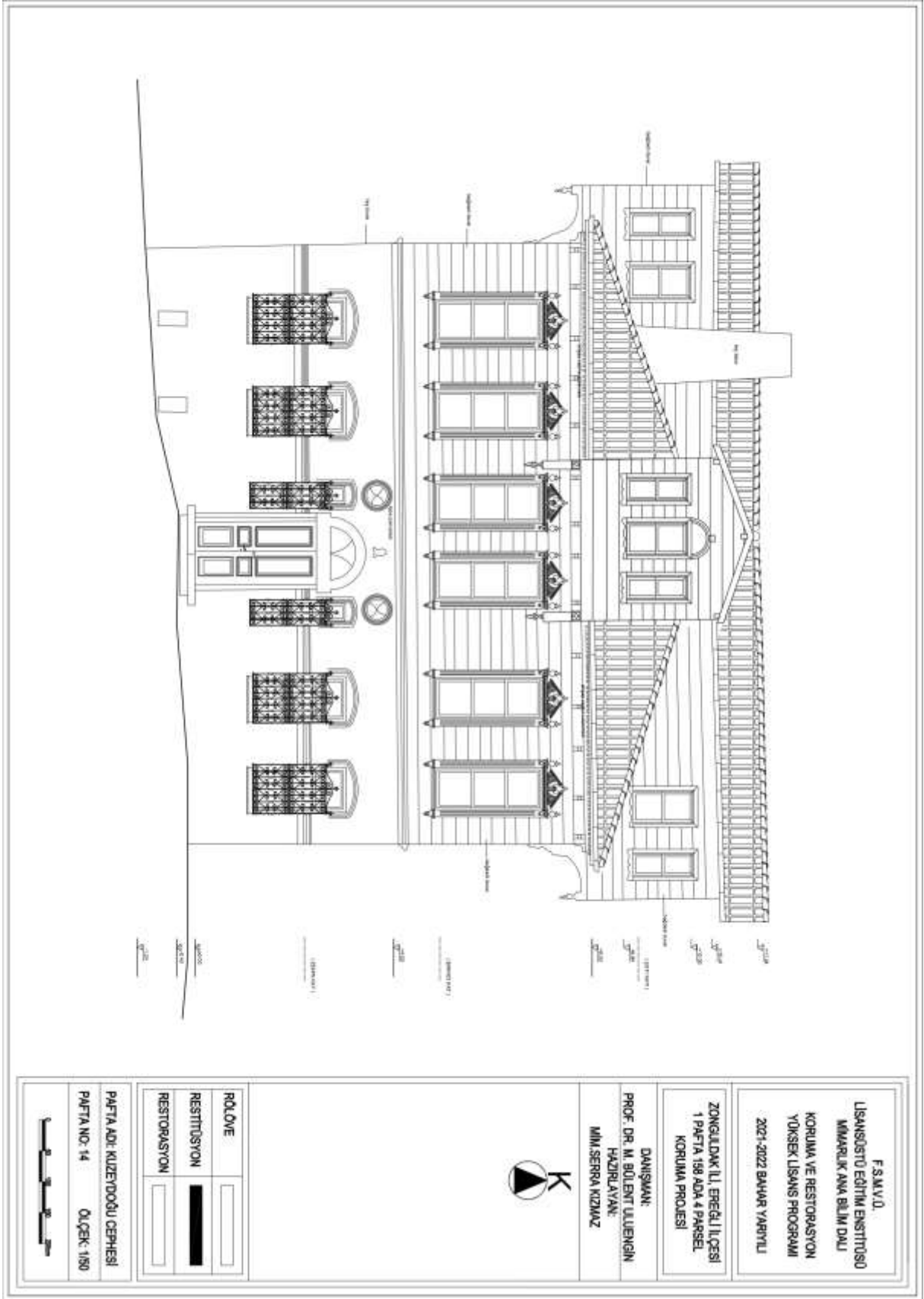
Şekil B. 11: Güneybatı Cephesi

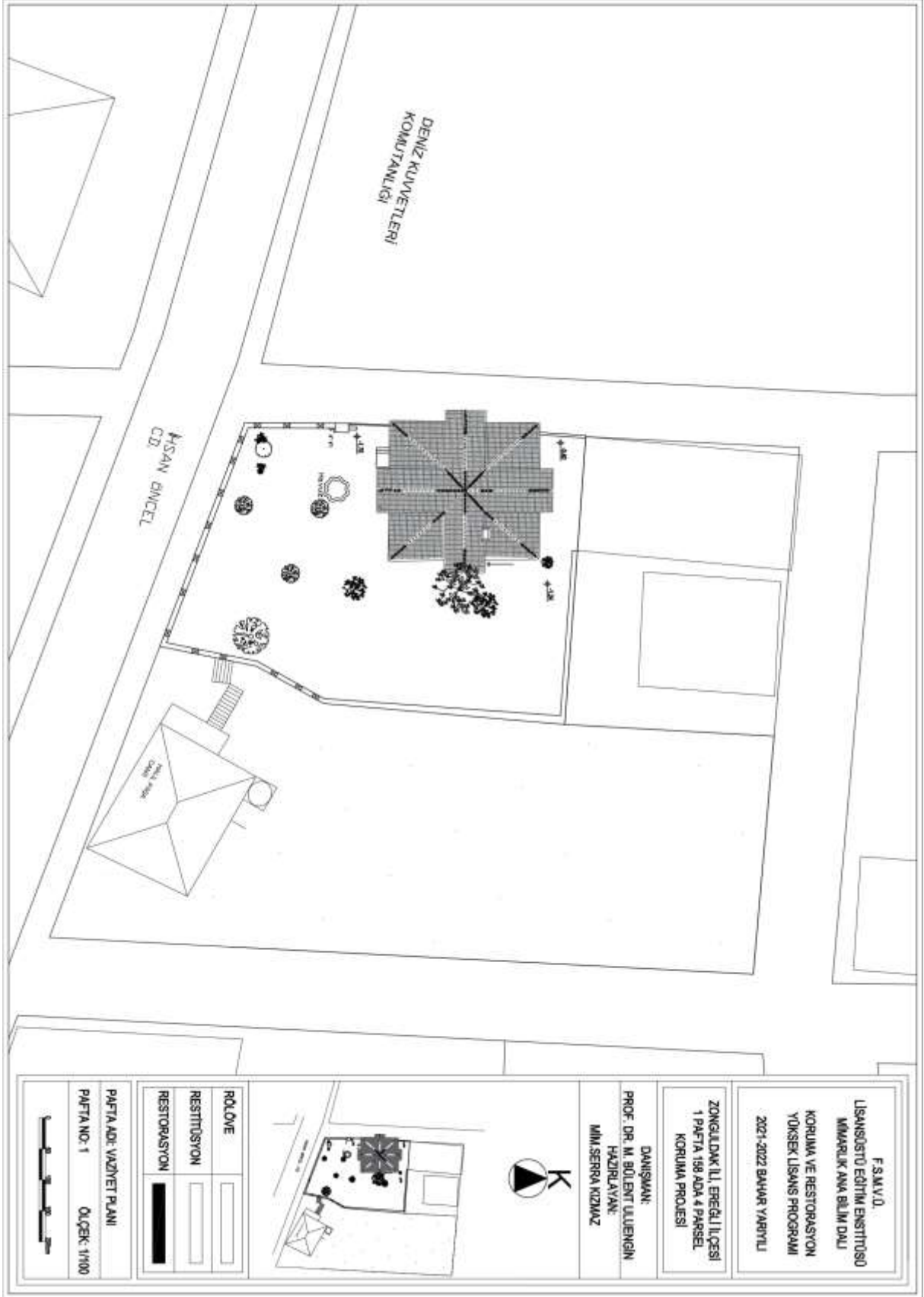
Şekil B. 12: Güneydoğu Cephesi

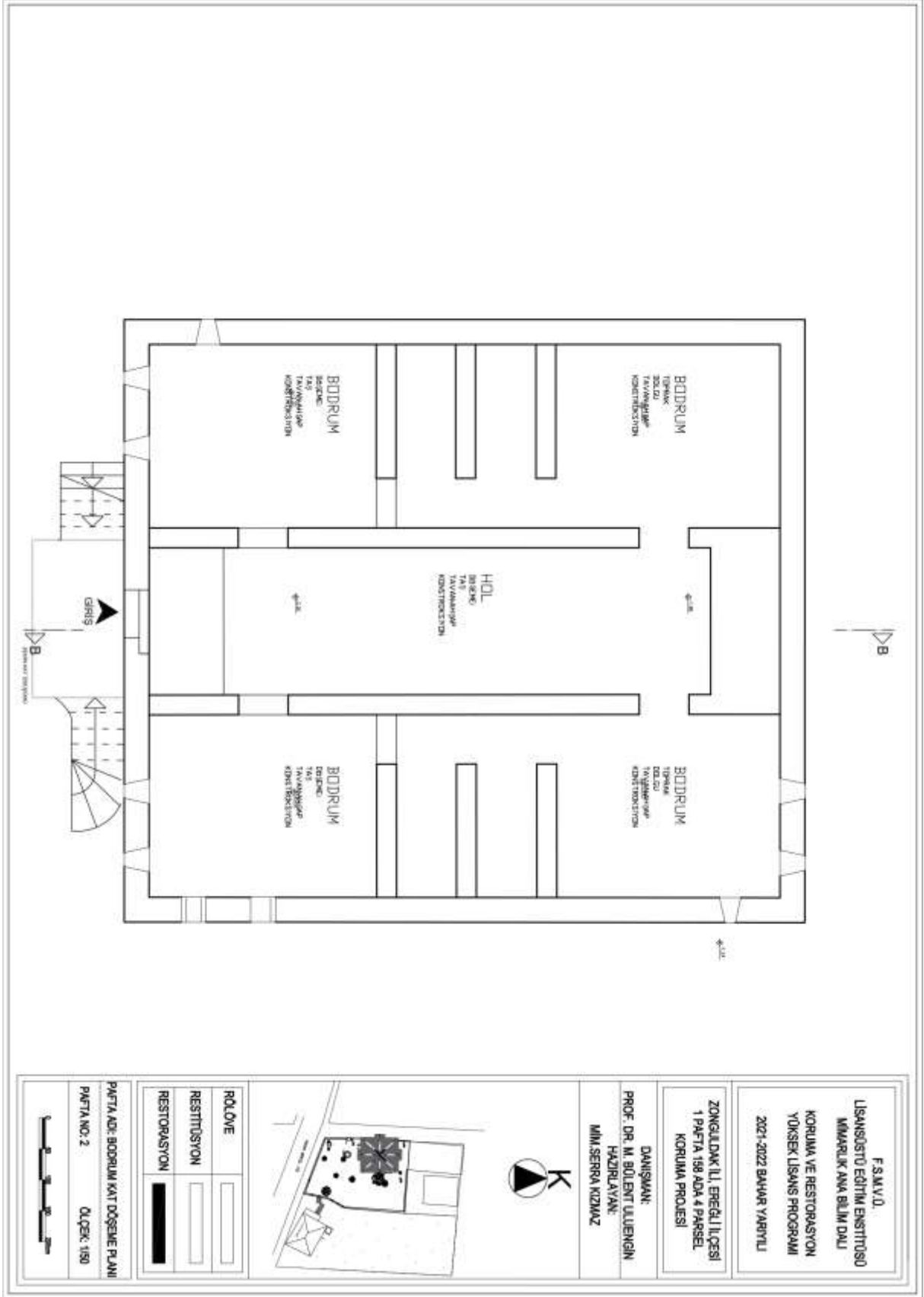
Şekil B. 13: Kuzeybatı Cephesi

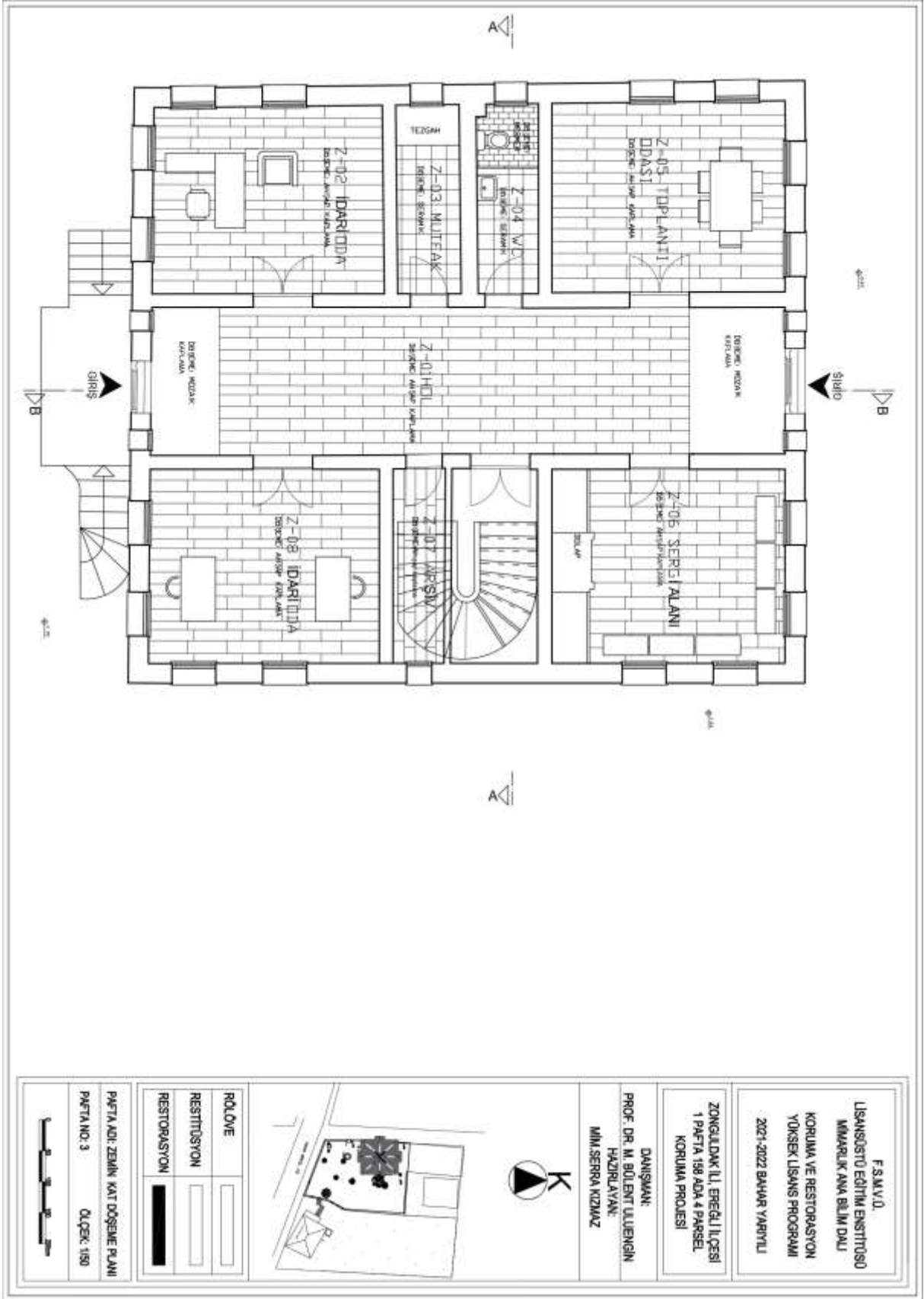
Şekil B. 14: Kuzeydoğu Cephesi

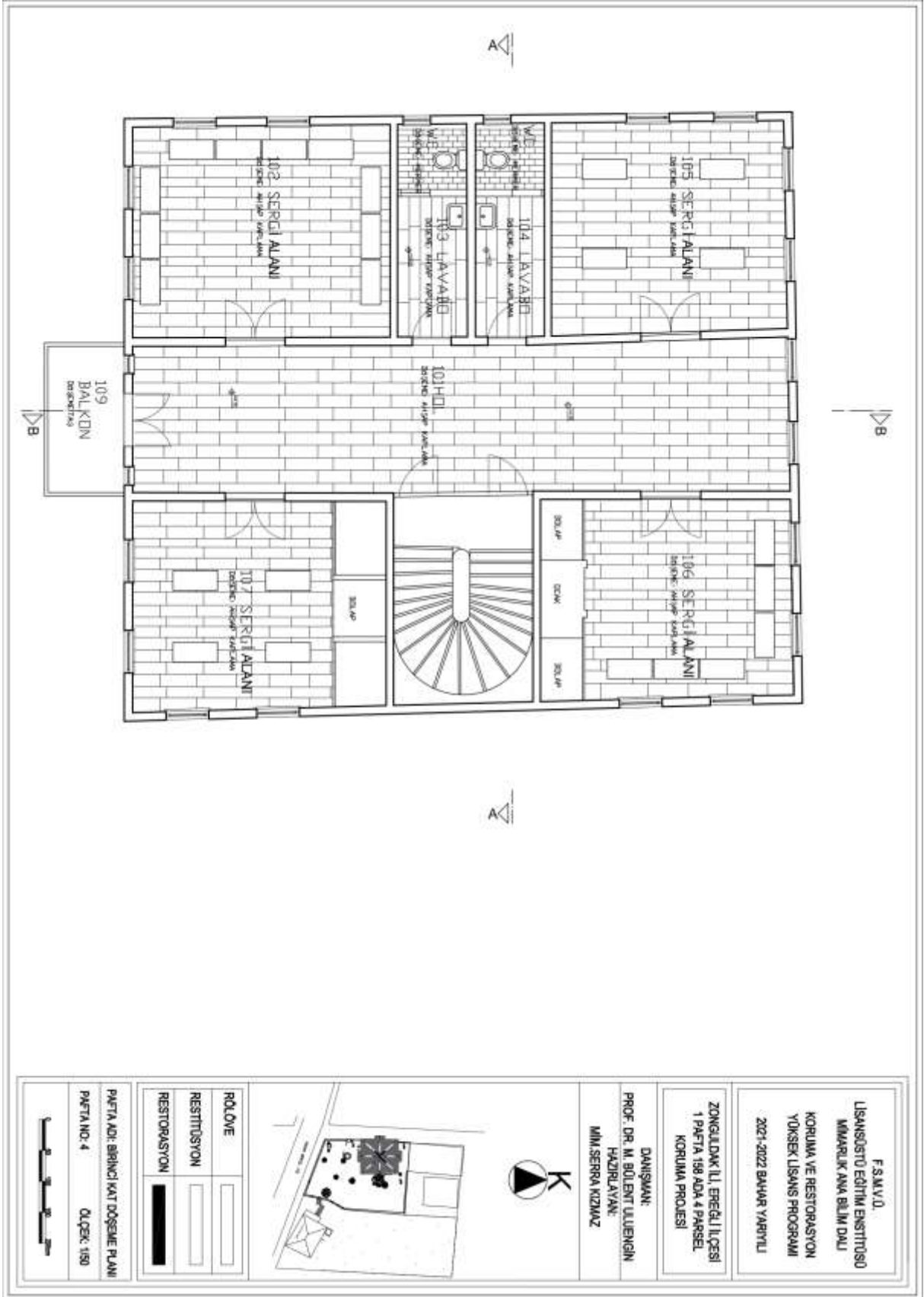
Şekil C. 1: Vaziyet Planı

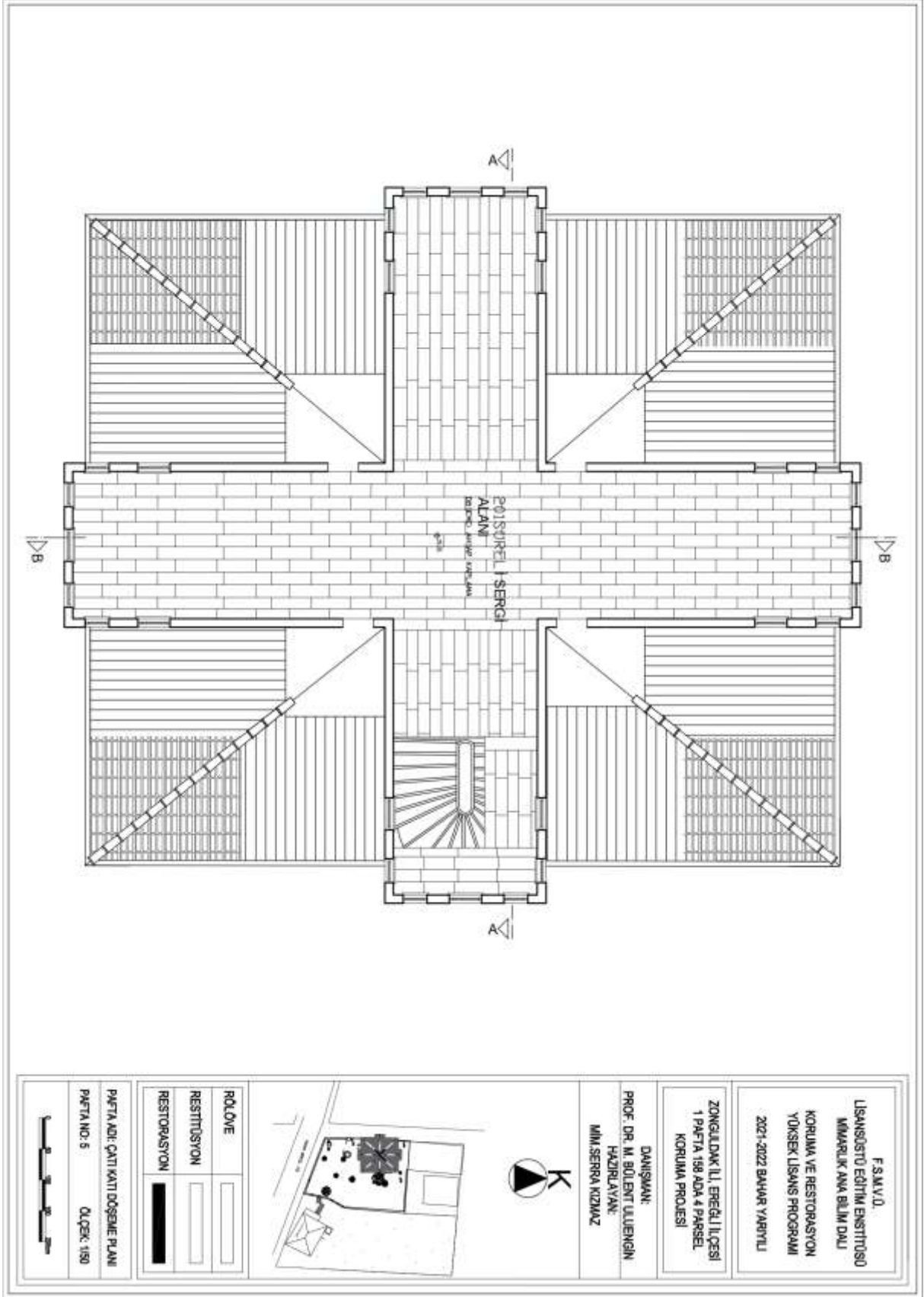
Şekil C. 2: Bodrum Kat Döşeme Planı

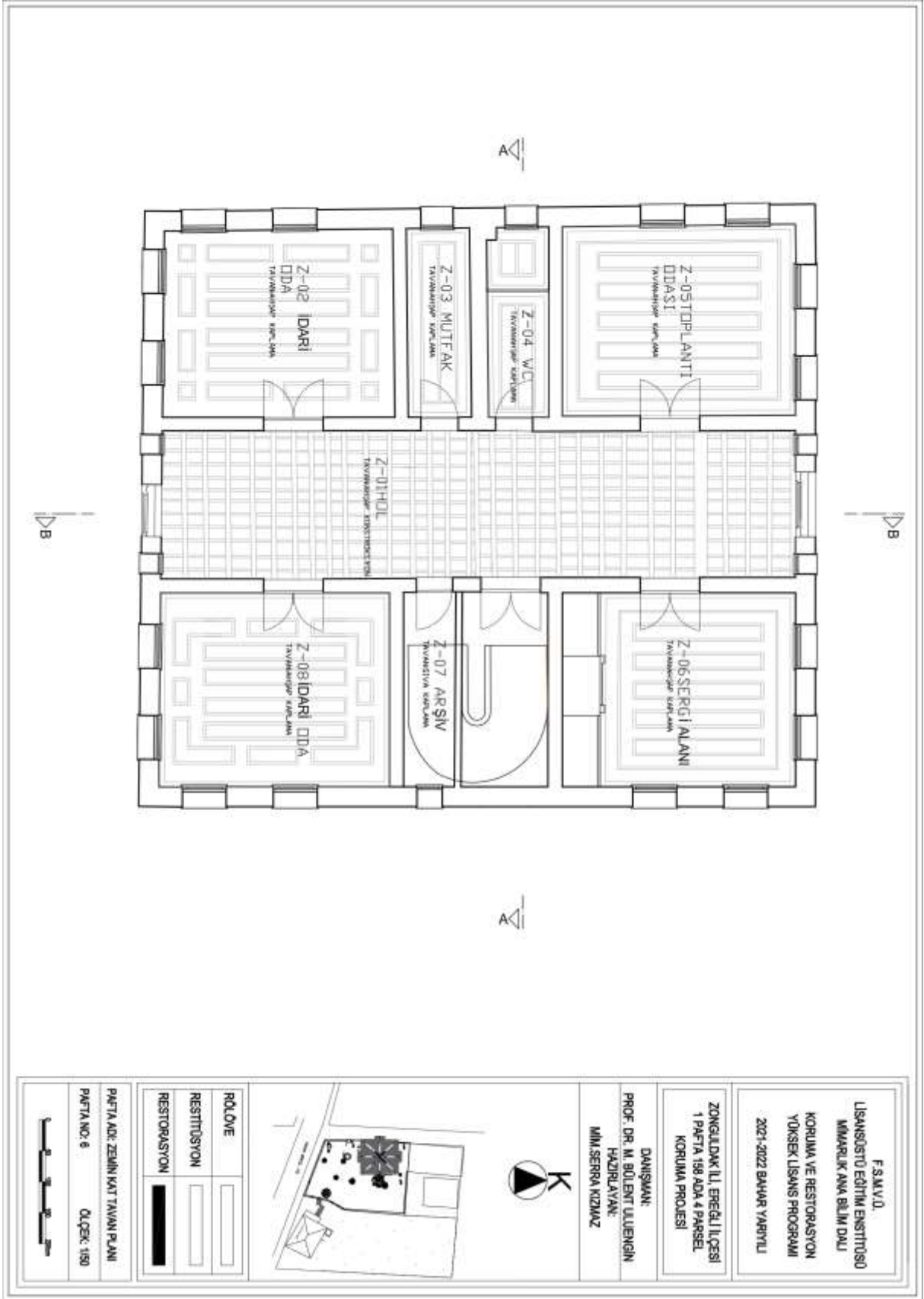
Şekil C. 3: Zemin Kat Döşeme Planı

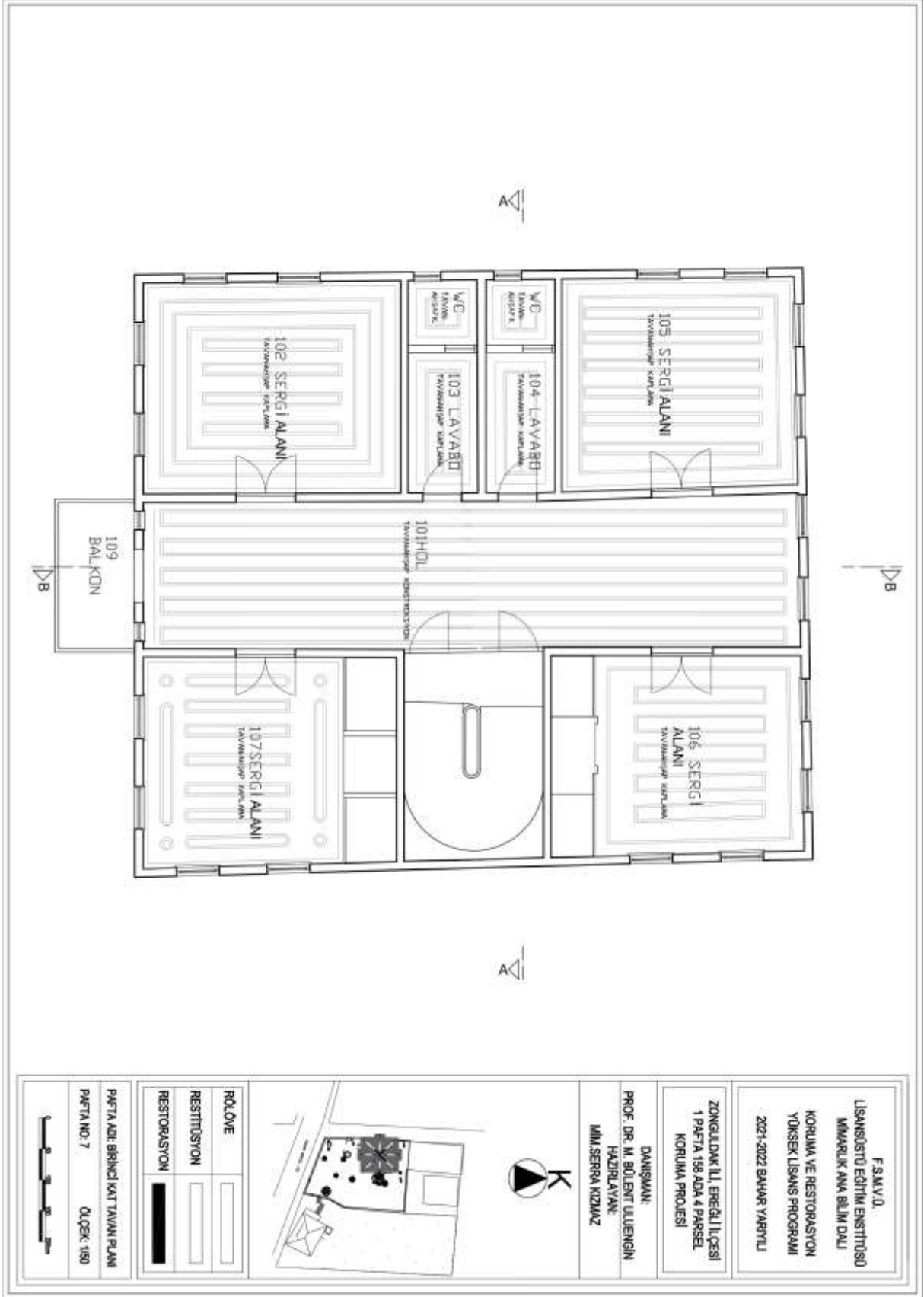
Şekil C. 4: Birinci Kat Döşeme Planı

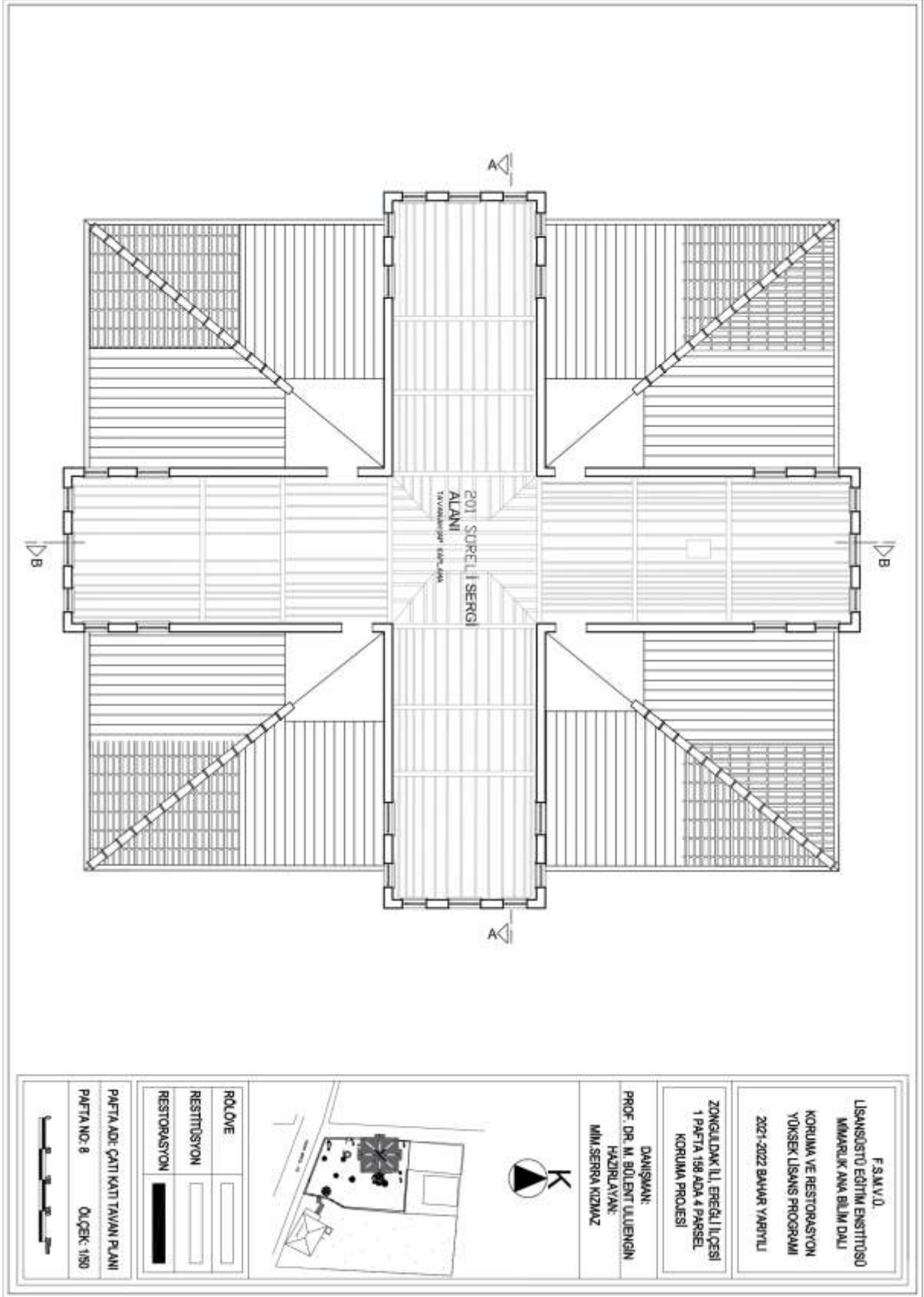
Şekil C. 5: Çatı Kat Döşeme Planı

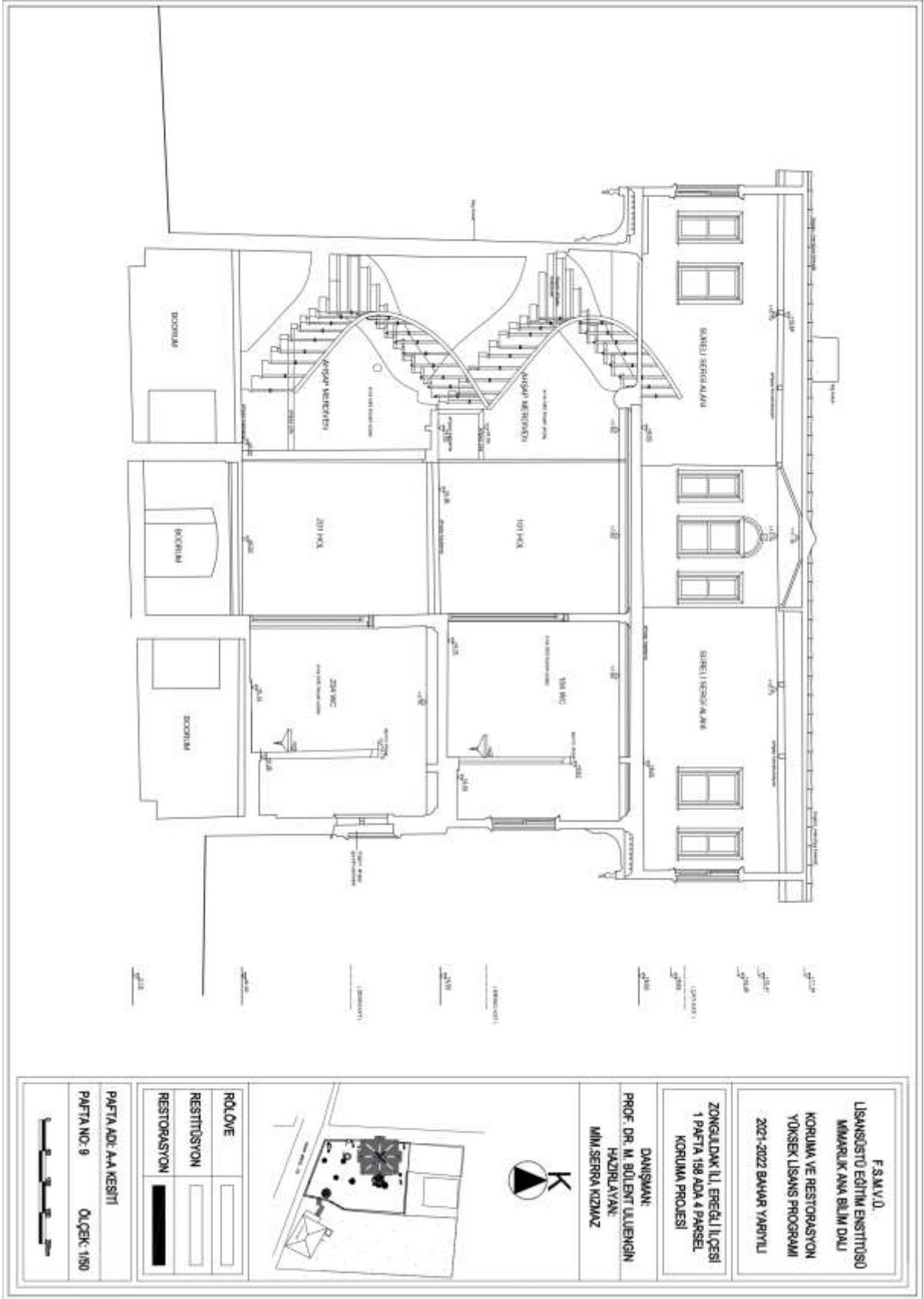
Şekil C. 6: Zemin Kat Tavan Planı

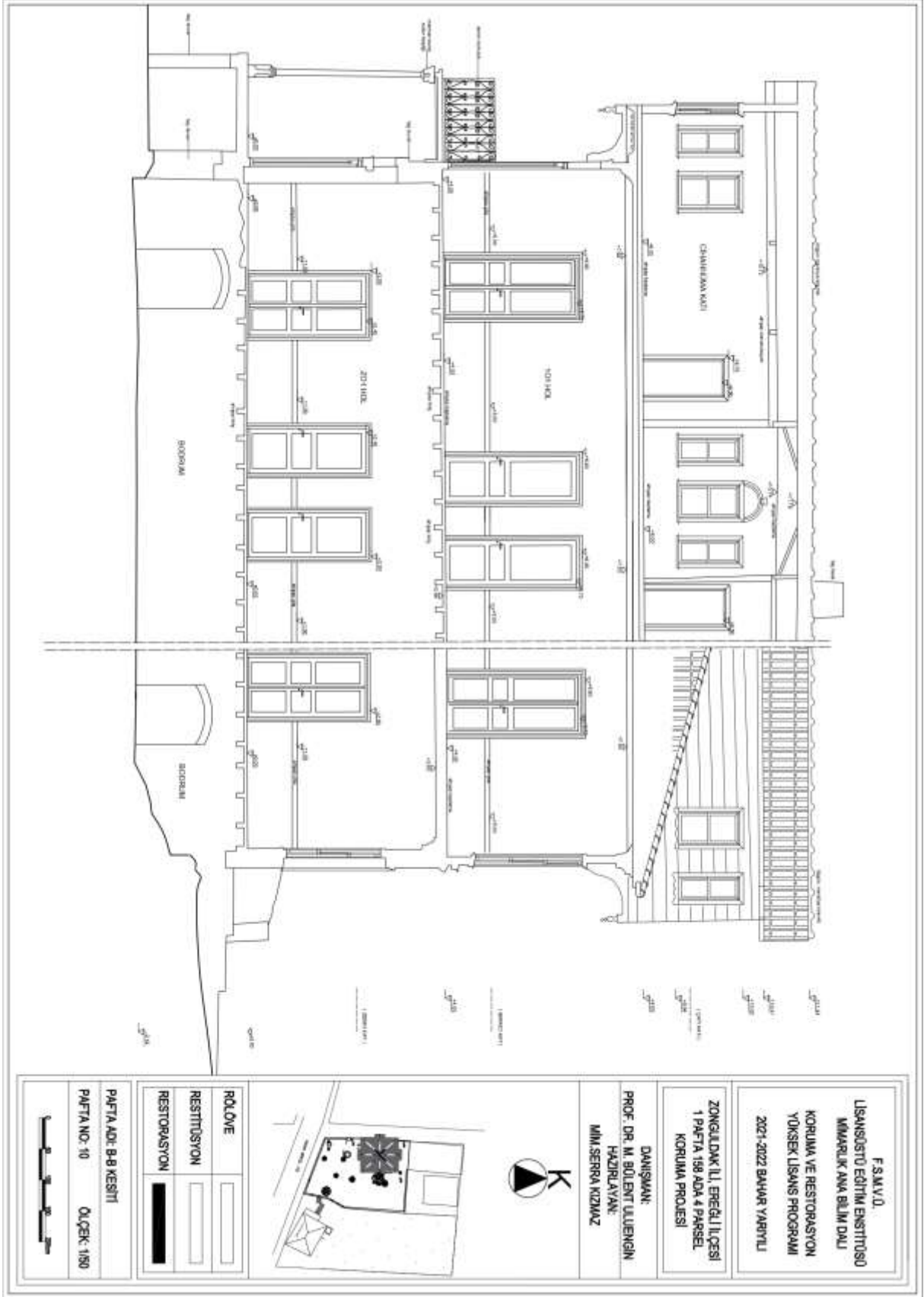
Şekil C. 7 :Birinci Kat Tavan Planı

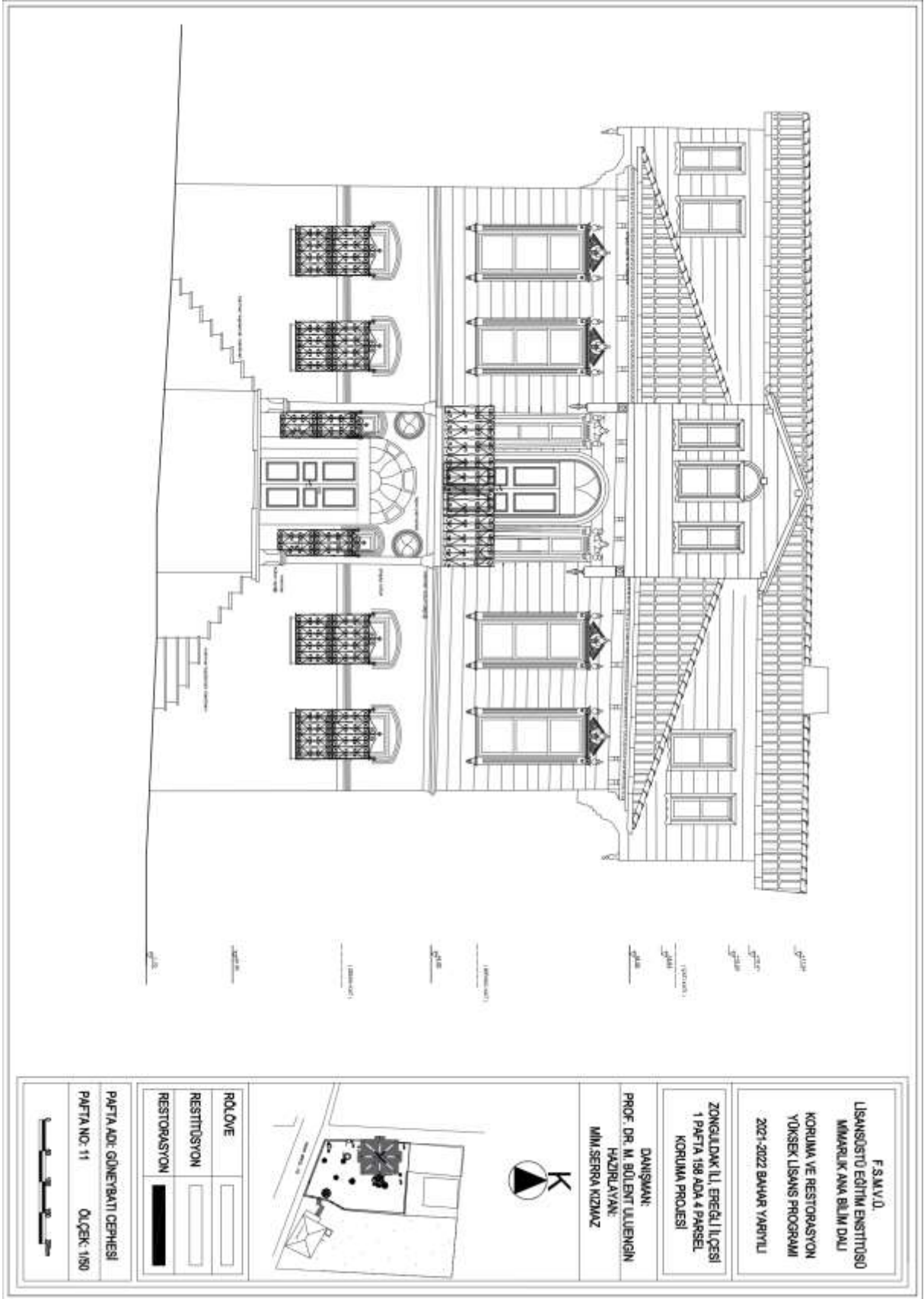
Şekil C. 8: Çatı Kat Tavan Planı

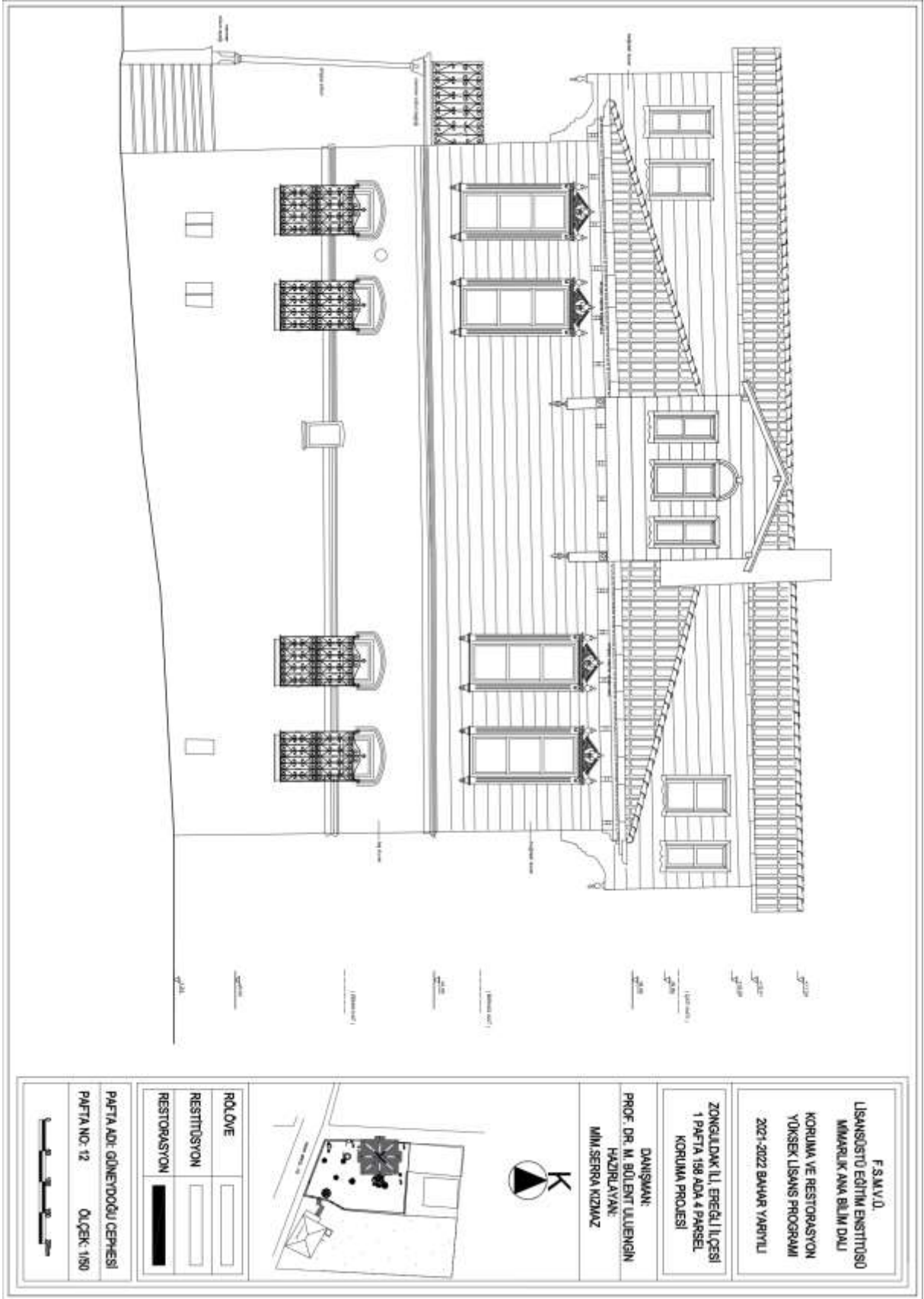
Şekil C. 9: A-A Kesiti

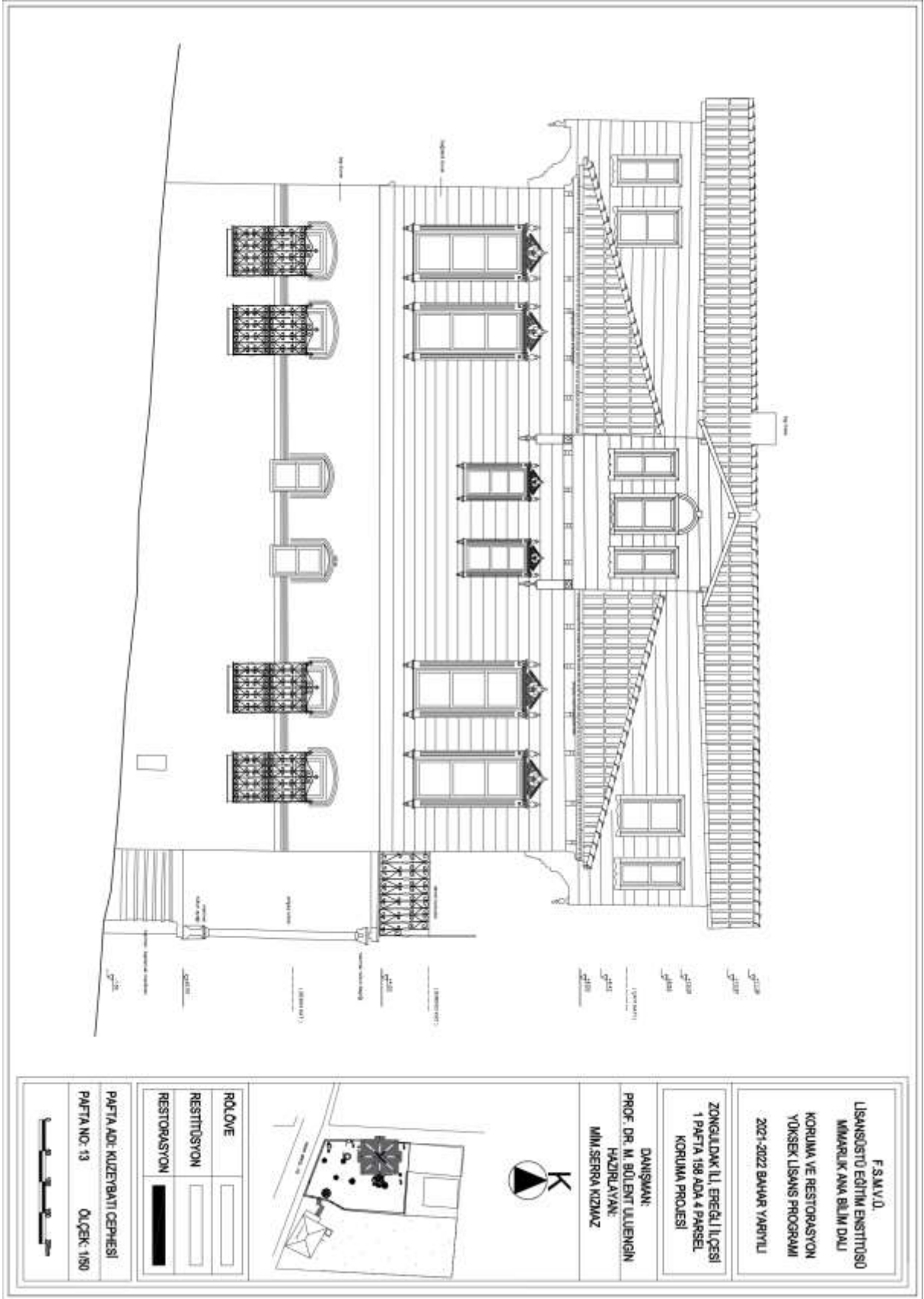
Şekil C. 10: B-B Kesiti

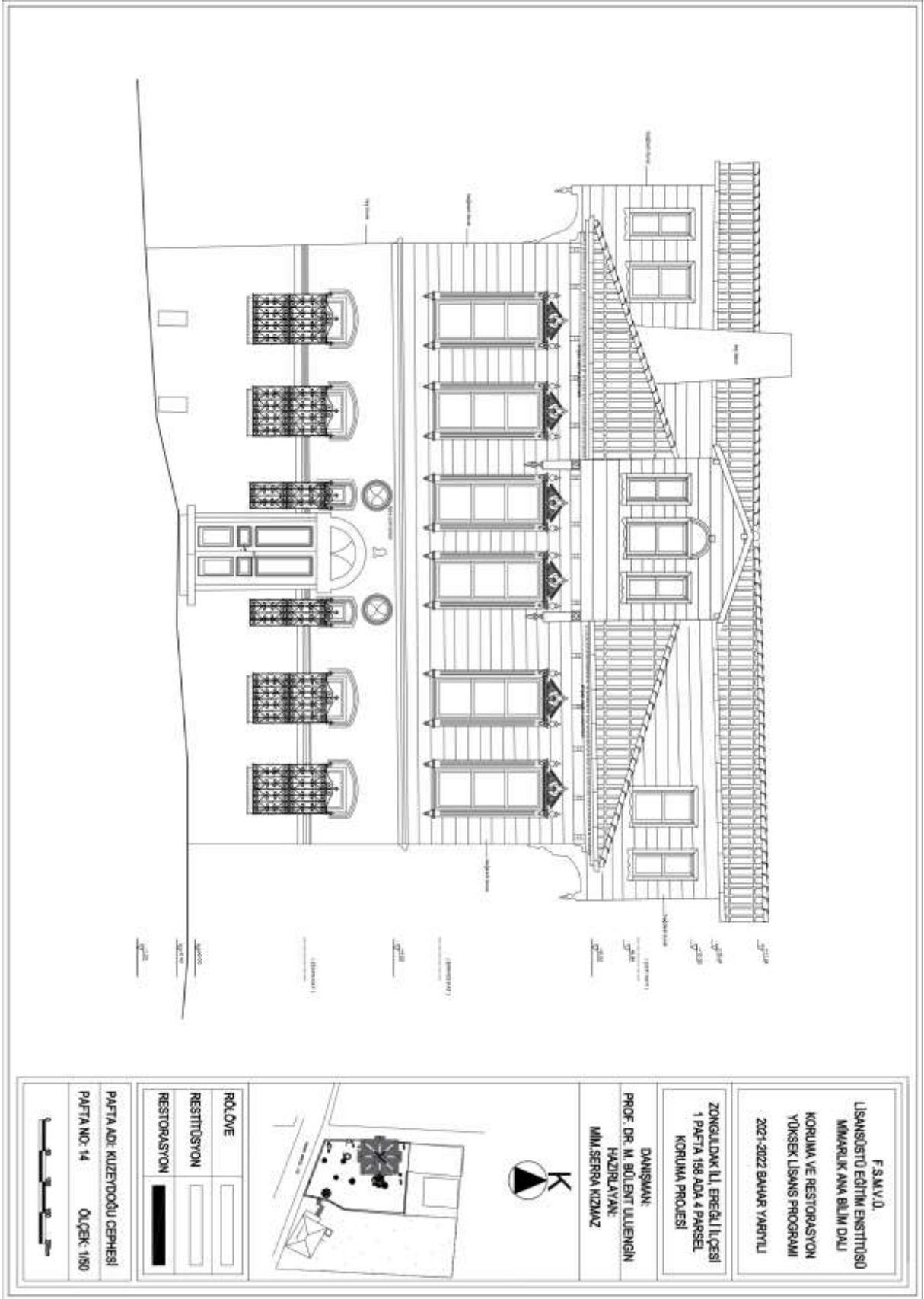
Şekil C. 11: Güneybatı Cephesi

Şekil C. 12: Güneydoğu Cephesi

Şekil C. 13: Kuzeybatı Cephesi

Şekil C. 14: Kuzeydoğu Cephesi